

Gorenjski Glas

TOREK, 15. SEPTEMBRA 2009

Leto LXII, št. 73, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Narodne noše praznovale v Kamniku

Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine so v Kamnik privabili skoraj 35 tisoč obiskovalcev. V sprevedu je sodelovalo več kot dva tisoč udeležencev.

JASNA PALADIN

Kamnik - Letošnji 39. Dnevi narodnih noš so kljub slabi vremenski napovedi spet privabili rekordno število narodnih noš. V nedeljskem sprevedu so pred nabito polnimi ulicami središča Kamnika nastopili ljubitelji oblačilne dediščine iz vse Slovenije in tujine - predstavniki folklornih skupin, med katerimi je bilo največ tistih z gorenjskimi nošami, godbe, taborniki, čebelarji, planšarji in drugi udeleženci, ki so predstavljali najrazličnejše folklorne kostume. Obiskovalci so si v tridnevnem programu v središču

mesta lahko ogledali številne nastope domačih folklornih skupin in narodnozabavnih ansamblov, tudi skupine iz Bosne in Hercegovine, Škotske in Bolgarije ter glasbenika iz Irana. V petek so se na regijskem srečanju ljudskih pevcev in godcev Gorenjske predstavili ljubitelji ljudskih viž, pokal za najboljšega ljudskega godca pa je prejel **Marjan Rozman** z Brega pri Komendi. Sobotno dogajanje je zaznamovalo tekmovanje harmonikarjev. Nekaj več kot trideset harmonikarjev se je pomerilo v treh starostnih kategorijah, naslov absolutnega zmagovalca

pa si je priigral **Tomaž Boškin**. Na Šutni, Glavnem trgu in Maistrovi ulici so razstavljali številni obrtniki, med njimi tudi nekaj izdelovalcev narodnih noš. "Vsako leto pridem v Kamnik, da se predstavim ljudem, ki jih narodne noše zanimajo. Večinoma sprašujejo za cene, se mi pa zdi, da vsako leto bolj cenijo tudi kakovost in izvirnost narodnih noš," je povedala **Mojca Berce** iz Selc, ki je letos sešila tudi folklorne kostume za člane ožjega organizacijskega odbora znotraj Agencije za turizem in podjetništvo občine Kamnik.

Med sprevedom narodnih noš po kamniških ulicah

Odločen ne nižjim nadomestilom

Začela se je razprava o novem zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana - Najbolj izpostavljene so višine nadomestil za bolniško odsotnost. Namesto dosedanjih 90 odstotkov za zadržanost z dela zaradi bolezni naj bi prejeli le 75 odstotkov nadomestila, 65 odstotkov pa v primeru bolniškega dopusta zaradi poškodb zunaj dela (zdaj 80 odstotkov). Namesto 80 odstotkov naj bi za nego bolnega otroka prejeli le še 65 odstotkov, pri čemer za prvi dan bolezni ne bi bilo nadomestila, ter le 60 odstotkov v času bivanja v bolnišnici. "Višina nadomestil pri nas je med najvišjimi v Evropi, prav tako nimamo zakonske omejitve trajanja bolniške. Med državami EU imamo v povprečju

na zaposlenega največ dni odsotnosti iz zdravstvenih razlogov, 8,6 dneva na zaposlenega. Največ bolniških odsotnosti je posledica bolezni ali poškodb zunaj dela, zato

je nujno ozaveščanje zavarovancev, kakor tudi znižanje nadomestila plače za tovrstno odsotnost, ki ni povezana z delom," je sporočila **Tajda Pelicon** iz Gospodarske

zbornice Slovenije. Minister za zdravje **Borut Miklavčič** je delovno gradivo že dal v usklajevanje koalicijski in socialnim partnerjem.

Odzvali so se v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS). Izvršna sekretarka **Lučka Böhm** je povedala, da so nekatere predlagane spremembe, kot so večja zavarovanja za poškodbe pri delu in za poklicne bolezni, pohvalne. Ostro pa je kritizirala znižanje nadomestil, pa tudi to, da bodo zdravila, če bo treba plačevati dva evra po omotu, postala privilegij bogatih. Predsednik ZSSS **Dušan Semolič** je opozoril: "V četrtek bomo prišli pred ministrstvo za zdravje. Če nam ne bodo prisluhnili, je možen tudi referendum."

Se bodo zavarovancem zmanjšale pravice?

Izjemno visoka obrestna mera za depozite od 91 do 180 dni.

www.gbkr.si

Gorenjska Banka

Novinarji na kolesih

VILMA STANOVNIK

Kranj - Minuli konec tedna je bil Kranj zopet kolesarsko mesto. Tokrat so se na svojem 10. svetovnem prvenstvu pomerili novinarji, ki uživajo tudi v kolesarstvu. Med 77 novinarji in novinarkami iz petnajstih držav pa je bila močna tudi slovenska ekipa, ki je skupaj osvojila kar sedem kolajn. Izkazali so se tudi Gorenjci, med njimi **Robert Bauman**, **Jelka Rakuš**, **Jani Klemenčič** in Glasov novinar - kolesar **Miroslav Braco Cvjetičanin**, ki je v krono-

Miroslav Braco Cvjetičanin

metru osvojil peto mesto, na cestni dirki četrto, skupaj z ekipo pa tretje mesto.

73 AKTUALNO

Voda se je podražila

S 1. septembrom so se spremenile cene storitve preskrbe s pitno vodo v kranjski občini. Višje cene pridejo s položnico oktobra, najbolj jih bodo občutili stanovalci v individualnih hišah. Podražitve bodo tudi v drugih občinah.

vsebina

3

GORENJSKA

Na Krvavec po široki cesti

V petek so v uporabo predali obnovljeno in razširjeno cesto Grad-Ravne, naložba je bila vredna štiristo tisoč evrov. V prihodnje načrtujejo še gradnjo kanalizacije od Krvavca do Pšate in obnovo vodovoda Šenturška Gorapno-Ravne.

5

ZDRAVJE & LEPOTA

Krvodajalec, ki mu je kri rešila življenje

Franci Jelovčan iz Mač pri Predvoru je skoraj tridesetkrat daroval kri, nikoli pa si ni mislil, da jo bo kdaj potreboval tudi sam. Prav to se mu je zgodilo ob nesreči februarja 2002, ko je padel sedem metrov globoko.

10

EKONOMIJA

Razmislak o obveznem članstvu v obrtni zbornici

Minister za gospodarstvo Matej Lahovnik se sprašuje o smiselnosti obveznega članstva v vseh zbornicah. V obrtno podjetniški zbornici se ne bojijo ukinitve obveznega članstva, vendar menijo, da bi s tem malo gospodarstvo utrpelo veliko škodo.

17

VREME

Prevladovalo bo oblačno vreme z občasnimi padavinami. Meja sneženja se bo dvignila nad 2500 m nad morjem.

12/19°C
jutri: pretežno oblačno

KRATKE NOVICE

KOMENDA

Poslanska pisarna tudi v Komendi

Kamniška poslanka Julijana Bizjak Mlakar, ki je mesto poslanke SD prevzela sredi julija letos, je po poslanski pisarni v Kamniku, pred dnevi odprla še poslansko pisarno v Komendi. Kot je povedala poslanka, se občani s svojimi problemi v pisarni na Glavarjevi 104 nanjo lahko obrnejo vsak prvi ponedeljek v mesecu od 9. do 10. ure. "Občani se name največ obračajo s težavami, povezanimi s kršenjem pravic delavcev, raznimi sodnimi spori ali preprosto zato, ker ne vedo, na koga naj se obrnejo," je povedala Julijana Bizjak Mlakar, ki je zaradi velikega povpraševanja občanov, svoje uradne ure morala večkrat že podaljšati. **J. P.**

PREDDVOR

Predsednik države v Preddvoru

Predsednik države **Danilo Türk** bo jutri, 16. septembra, obiskal Preddvor, kar štejejo kot osrednji dogodek ob letošnjem občinskem praznovanju, ki poteka že ves september. Predsednik Türk si bo ogledal obnovljeni vrtec in dom krajanov na Zgornji Beli, v Preddvoru pa podjetji Jelovica in Energetika, spominsko sobo Josipine Turnograjske na gradu Turn v domu starejših občanov in razstavo krajinske arhitekture v gradu Hrib. **D. Ž.**

LJUBLJANA

Regres bodo morali vrniti

Predsednik državnega zbora bo mandatno-volilni komisiji predlagal, da morajo nekdanji poslanci vrniti letos prejeti regres za letni dopust. Nekdanjim poslancem regres ne pripada, ker tudi pravice do letnega dopusta ne morejo imeti, saj ne delajo in jim ne pripadajo niti druge pravice, povezane z delom, je menil **Pavel Gantar**. Zakon o poslancih, ki govori o regresu, je že od leta 1992 napačno interpretiran, zato se je ta pravica ves čas ohranjala. Regres je letos prejelo štiri-deset nekdanjih poslancev, vsak po 672 evrov, kar je državo stalo skoraj 23 tisoč evrov. Tistim, ki še dobivajo nadomestilo, bodo ta znesek odtegnili od plače, drugi ga bodo morali vrniti. **D. Ž.**

Slovenski pogoj: določena meja

V Zagrebu hvalijo dogovor o reševanju mejnega vprašanja med Slovenijo in Hrvaško, v Sloveniji pa je manj navdušenja, še posebej glede nejasnega roka določitve poteka državne meje.

JOŽE KOŠNJEK

Celovec - Za mnenje o dogovoru predsednice hrvaške vlade Jadranke Kosor in predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja, ki sta ga sklenila v petek v Ljubljani, in o trdnosti obljub hrvaške strani smo v nedeljo v Celovcu na proslavi Narodnega sveta koroških Slovencev na Koroškem vprašali tudi tri slovenske poslance v Evropskem parlamentu: Jelka Kacina, Iva Vajgla in Lojzeta Peterleta.

Jelko Kacin: "Gre za pismo, ki ga je podpisala hrvaška premierka, in zato je ključno vprašanje, ali bodo hrvaške politične elite svojo premierko podprle in dale težu temu pismu ali pa jo bodo pustile na suhem kot nekoč Ivico Račana. Po osmih letih si vzamem pravico, da kot evropski poslanec, ki je zvest navijač širitve Evropske unije, pozovem hrvaške politične stranke k podpori Jadranke Kosor, saj je bil njen prihod v Ljubljano izjemno pogumno dejanje. Ne gre zato, kaj kdo dobi ali izgubi. Izgubiti ne smemo nič, pridobiti pa moramo nadaljevanje procesa širitve Evropske unije. Hrvaška stran ima odgovor na vprašanje, ali se bo Evropska unija širila proti jugovzhodu Evrope ali

Jelko Kacin

Ivo Vajgl

Lojze Peterle

na sever Evrope. Sedaj kaže, da je Islandija daleč pred njo. Kot nekdanji predsednik odbora državnega zbora za zunanjo politiko pa mislim, da naš odbor ne more dati soglasja k temu dogovoru, če ga pred tem ne bodo s pričljivo večino potrdili v zakonodajni veji hrvaške oblasti v saboru in odboru za zunanjo politiko."

Ivo Vajgl: "Sam sporazum je dober, ker je vrnil vzdušje, kakršnega si je treba želeli med sosedi, med katerimi so resna odprta vprašanja in je nujno vzpostaviti medsebojno zaupanje in spoštovanje interesov ter stalen dialog. Sedaj se je treba začeti pogovarjati, na kakšen način bomo rešili odprta vprašanja, predvsem problem

meje. Po mojem mnenju je treba problem meje rešiti pred hrvaškim vstopom v Evropsko unijo, kar Evropa tudi pričakuje. Prav težava z mejo med Slovenijo in Hrvaško je opozorila Evropo, kaj se ji obeta, ko bodo začele vstopati še druge države jugovzhodne Evrope, ki tudi nimajo rešenih medsebojnih mejnih vprašanj. Slovenska politika je zavezana, da takoj začne pogajanja na točki, na kateri je junija Hrvaška izstopila iz Rehnovega procesa. Takrat je bilo načrtovano, da mora Slovenija po načelu pravičnosti uresničiti svoj strateški cilj: dostop do odprtega morja."

Lojze Peterle: "Če sta se dva predsednika vlad dogovorila za celotno zgodbo, po-

tem to pozdravljam. Če pa je bilo več propagande kot pa vsebine, potem me skrbi. Rad bi zagotovila, da bodo uresničeni naši nacionalni interesi. Teh zagotovil še nimam, zato me skrbi. Skeptik sem tudi zaradi različnih izjav predsednika vlade in zunanjega ministra in mi ni jasno, ali so Slovenci vztrajali, da mora biti mejno vprašanje rešeno pred vstopom Hrvaške v EU, ali ne. Mislim, da mora biti meja določena pred hrvaškim članstvom. To je evropska formula, za katero sem glasoval v Evropskem parlamentu. V stališču evropske komisije je pisalo, da je treba problem meje rešiti že med vstopanjem Hrvaške v unijo."

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Avtokarto prejme **KATARINA JERIČ** iz Preddvora.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Dragi naročniki!

Ker so se spet začeli bolj hladni dnevi, smo se odločili, da nadaljujemo akcijo, s katero si tudi vi lahko pridobite kakovostno jakno iz flisa. Če morda poznate koga, ki prav tako rad prebira Gorenjski glas, pa nanj še ni naročen, ga le prepričajte, naj se odloči za naročnino. Če dobite novega naročnika, bosta oba prejela omenjeno jakno iz flisa, ki je na voljo v ženskem in moškem kroju. Za vse dodatne informacije vam bomo z veseljem posredovali, če pokličete na: 04/201 42 41. Sprejmite izziv in poskusite pridobiti novega naročnika in oba vaju bo grel topli flis.

Izlet

Ne spreglejte programa za nov izlet, ki bo v torek, 22. septembra. Več o zelo zanimivem izletu na strani 26.

Knjige prejmejo...

Jolanda Grce iz Radovljice bo prejela knjigo Ceneta Matičiča, **Marica Pečnik** iz Škofje Loke Rusovo knjigo, **Štefan Antolin** iz Škofje Loke Domoznanske spise, **Danijel Langus** iz Kranja Zgodovinski časopis, **Marko Žužek** iz Domžal Bogastvo in uspeh, **Anka Rolih** iz Škofje Loke Škofjeloški pasijon in **Alojz Avsenik** iz Lesc knjigo Josip Broz Tito. Vsem se zahvaljujemo za sodelovanje, izžrebanim pa čestitamo. Knjige boste prejeli po pošti.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Strahinj - Na spominski slovesnosti v Strahinju so se spomnili borcev Kokrškega odreda, ki so 14. septembra 1942 padli na obronku Udin boršta. Prireditev sta pripravila Združenje borcev za vrednote NOB Kranj in občinski odbor iz Naklega. Zbrane je nagovoril predsednik borčevske organizacije Naklo Jože Kašpar, nastopili so pevci pevskega zbora Triglav iz Dupelj in otroci iz osnovne šole v Naklem, slavnostna govornica, podpredsednica območne organizacije SD **Mirjana Čemažar** pa je spregovorila o dogodku pred 67 leti. Skupina borcev, ki jo je vodil komandant Janez Perko, je bila izdana, okupator jo je zajel v obroč in v boju je padlo 23 borcev drugega bataljona Kokrškega odreda. Šest se jih je rešilo, 33 pa so jih zajeli in jih odvedli v Begunje ali nemška taborišča. Le ducat se jih je po

Mirjana Čemažar ob spomeniku padlim v Strahinju.

vojni vrnilo domov. Mirjana Čemažar je poudarila pomen odpora zoper okupatorja, željo po svobodi in ljubezen do domovine: vse to je pripomoglo, da smo v devetdesetih letih prejšnjega stoletja prišli do svoje samostojne države. Tudi žrtve, ki so padle na robu Udin boršta, so zaslužne, da smo danes svobodni in suvereni narod s

svojo državo. Vse to govorniki na spominskih slovesnostih v čast NOB pogosto ponavljajo, saj zadnja leta nekateri skušajo ta boj razvrednotiti. Toda ves demokratični svet ima razčiščeno, kdo se je boril zoper fašizem in nacizem in za vrednote, ki jih želijo varovati s spominjanjem na dogodke med drugo svetovno vojno.

NAKLO

Srečanje SLS v Dupljah

Prejšnjo soboto so se na turistični kmetiji Trnovc v Dupljah srečali člani in simpatizerji Slovenske ljudske stranke z območja Gorenjske. Dogodka se je udeležilo okoli sto ljudi. Udeležence je uvodoma pozdravil župan občine Naklo Janez Štular. "Dotaknili smo se tudi političnih tem - z vrha stranke sta prišla podpredsednica SLS Olga Franca in Gvido Kres, strankin poslanec v državnem zboru. Gosta sta predstavila dogajanje v stranki in komentirala zadnje aktualne politične dogodke. Gospodarske teme pa je predstavil direktor Sklada RS za regionalni razvoj in razvoj podeželja Velislav Žvipelj, predstavnik mestnega odbora SLS Ljubljana. Skupna ugotovitev je bila, da so taka srečanja potrebna, in dogovorili smo se, da bo to v bodoče postala stalna praksa, s tem da bi tovrstne dogodke izmenično organizirali še po drugih gorenjskih občinah," nam sporoča Marjan Babič. **D. Ž.**

Voda se je podražila

S prvim septembrom so se spremenile cene storitve preskrbe s pitno vodo v občini Kranj. Višje cene pridejo s položnico oktobra, najbolj jih boste občutili stanovanjci v individualnih hišah. Podražitev pričakujte tudi v drugih občinah.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Ponazorimo s številnimi uporabniki, ki živijo v občini Kranj v individualni hiši, ki je priključena na javno kanalizacijsko omrežje, in na mesec porabi petnajst kubičnih metrov vode, je do zdaj plačeval štirinajst evrov na mesec, po novem bo plačal skoraj 34 evrov. Uporabnik, ki živi v stolpnici s 55 stanovanji in ravno tako porabi petnajst kubičnih metrov vode na mesec, je do zdaj plačeval nekaj čez dvanajst evrov na mesec, po novem bo plačeval slabih štirinajst evrov. "Več je stanovanj v zgradbi, nižja je cena, ker se omrežnina porazdeli," je povedal Ivan Hočevar, direktor Komunale Kranj. Pri obračunu storitve preskrbe s pitno vodo so namreč uvedli novo postavko, t. i. omrežnino, ki je fiksen strošek, neodvisen od količine porabljene vode, ampak se bo obračunavala, glede na zmogljivost priključkov, določenih z močjo vodmera. V občinski proračun se bo nabrało za 811 tisoč evrov več na leto, s tem denarjem pa se bo obnavljala in gradila javna vodovodna si-

Ivan Hočevar / Foto: Tina Dokl

stem. "Samo za obnovo starih cevi potrebujemo dvanajst milijonov evrov. V kranjski občini je še za osemdeset kilometrov azbestnih cevi, imamo od sto do 150 okvar na leto," je povedal Hočevar. Cena storitve preskrbe s pitno vodo bo tako sestavljena iz stroškov porabljene vode (vodarine), omrežnine in vodnih povračil; vodna povračila se odvajajo državi. Cene so se izenačile za gospodarstva in gospodarstvo. Omrežnino so uvedli tudi za uporabnike, ki še niso priključeni na javno kanalizacijsko omrežje.

Stane Štraus / Foto: Tina Dokl

Spremenile so se tudi cene odvajanja in čiščenja komunalne vode. Hkrati sta se uvedli postavki omrežnina čiščenja in omrežnina odvajanja. Denar od tega bo namensko porabljen za gradnjo javnega kanalizacijskega omrežja in za nadgradnjo Centralne čistilne naprave Kranj. "Do leta 2017 bo 95 odstotkov gospodinjstev priključenih na javno kanalizacijsko omrežje, danes jih je priključenih 61,5 odstotka," je navedel podatek kranjski podžupan Stane Štraus in dodal: "Odločitev o povišanju cen je

bila težka, a nujna. Od zadnje podražitve je minilo nekaj let, občina Kranj je imela do zdaj zelo nizke cene, kar ni bilo dovolj niti za redno vzdrževanje vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, kaj šele za gradnjo v večjem obsegu. Petindvajset milijonov evrov potrebujemo za posodobitev čistilne naprave in za posamezne trase vodovoda in kanalizacije. Podražitev je samo eden od ukrepov, računamo tudi na evropska sredstva."

Spremembe cen bodo na oktobrski položnici, končni izračun pa si uporabniki lahko izračunajo tudi sami. Aplikacija je dostopna na spletni strani Komunale Kranj. Pristojnost oblikovanja cen komunalnih storitev se je avgusta prenesla na lokalno raven, občine oziroma komunalna podjetja tako sami po predpisani metodologiji oblikujejo cene, potrjujejo pa jih občinski sveti. Sogovornika sta povedala, da je realno pričakovati povišanje cen tudi v drugih občinah, ker se večina sooča z zastajanjem prodajne cene za stroškovno.

V občinah javne obravnave o regijskem parku

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor, Jezersko - Občine Jezersko, Kamnik, Luče, Preddvor in Solčava naj bi bile vključene v regijski park Kamniško-Savinjskih Alp, o čemer je julija letos vlada sprejela uredbo, ki kot krovni dokument določa vsa najpomembnejša področja: predvidene meje, omejitve pri posegih v prostor, razvojne spodbude s konkretnimi ukrepi za njihovo uresničitev, financiranje delovanja parka in upravljanje.

Novoustanovljeni park bi predvidoma obsegal območje, veliko 264 kvadratnih kilometrov, z okoli 650 prebivalci. Najpomembnejše izhodišče pri načrtovanju parka je, da morajo imeti razvojne spodbude za lokalno prebivalstvo prednost pred omejitvami pri posegih v prostor, ki so večinoma že

tako določene z drugo zakonodajo.

Septembra in oktobra potekajo javne obravnave po posameznih občinah. V Občini Preddvor bosta dve: prva v četrtek, 17. septembra, ob 19. uri v Kulturnem domu Preddvor, druga pa v sredo, 23. septembra, ob 19. uri v podružnični Osnovni šoli Kokra za prebivalce in lastnike zemljišč v dolini Kokre ter druge zainteresirane. V Občini Jezersko bo javna obravnava v petek, 18. septembra, ob 19. uri v Kulturnem domu Jezersko. V času javne predstavitve ima javnost možnost dati pisne pripombe in mnenja na osnutek uredbe o Regijskem parku Kamniško-Savinjske Alpe, in sicer do 31. oktobra na mestih javne predstavitve kot zapis v knjigo pripomb in predlogov ali pisno na ministrstvo za okolje in prostor.

ŠKOFJA LOKA

Socialni teden tudi v Škofji Loki

V tednu od 14. do 19. septembra bo v več mestih v Sloveniji potekal Socialni teden, katerega nosilec je Socialna akademija, pri organizaciji pa sodelujejo tudi druga krščanska združenja. S Socialnim tednom želijo v prvi vrsti spodbuditi katoličane k ovrednotenju svoje lastne družbene dejavnosti ter k premisleku o družbeni ureditvi, v kateri živimo. Osnovo za razmišljanje predstavlja najnovejša enciklika z naslovom Caritas in veritate, ki jo je 29. junija letos objavil papež Benedikt XVI. V njej na več mestih navaja prav izzive in spremembe, s katerimi se bo ali pa se že sooča sodobna družba. Ena od prireditev bo tudi v Škofji Loki, in sicer bo danes, v torek, ob 20. uri v Kašči na Spodnjem trgu predavanje p. dr. Petra Laha z naslovom Čigavi so mediji? M. Ž.

Zavračanje milijonskega projekta

Žirovski občinski svet: ne za ureditev križišča in ceste, Direkcija RS za ceste: ne za ureditev križišča, ne za financiranje obvoznice.

BOŠTJAN BOGATAJ

Žiri - Pred nekaj meseci se je iz središča Žirov preselila bencinska črpalka, s tem pa je nastal prostor za zgledno prometno in siceršno ureditev. Predvidena investicija v režiji Direkcije RS za ceste (DRSC) je vredna 1,5 milijona evrov, od tega bi morala približno 350 tisočakov prispevati občina. Projektna dokumentacija za cesto je izdelana, pripravljen je razpis za izbiro izvajalca del, vendar ...

"Občinski svet je investicijo v novo križišče in ureditev dovoza proti Novi vasi in na drugi strani v industrijsko cono, predstavitev avtobusnega postajališča bližje šoli in obnovo mostu zavrnil," pojasnjuje Franci Kranjc, direktor žirovske občinske uprave in upa, da bi se lahko dogovorili za ureditev manjšega križišča brez semaforjev: "Mi smo za ureditev vsega naštetega, vendar bi mo-

rali pridobiti tudi nekaj zasebnih zemljišč, kar pa ni nujno povsem enostavno."

"Ne gre sicer za osamljen primer, nekaj podobnega se nam je zgodilo že v Dravogradu," začudeno ugotavlja Gregor Ficko, direktor DRSC, in nadaljuje: "Ne vem, ali gre posredi za kake zasebne interese ali civilno iniciativo, vendar bomo z občino skušali najti skupno rešitev, sicer bomo morali že namenjen denar prerazporediti na druge projekte v druge občine." V drugih občinah več let čakajo na podporo države v investicije v ceste, v Žireh pa kaže, kot bi se državnega denarja otepali. Svetniki so sicer predlagali, da naj se most vseeno uredi, preostali denar pa nameni za gradnjo obvoznice.

"Denarja za obvoznico med namenski postavkami ni in ga tudi ne more biti, saj ga lahko zagotovimo šele, ko je trasa že umeščena v

Več kot milijon evrov vreden projekt v obnovo osrednjega dela Žirov so svetniki zavrnil. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

prostor. Ta pogoj za zdaj ni uresničen," pojasnjuje Ficko, o obnovi mostu pa, da morajo na direkciji proučiti, ali je to dovolj: "Naša želja je celovita obnova. Argumenti občine oziroma svetnikov danes niso pravi, zato se bom z županom kmalu

osebno srečal." In zakaj v Žireh ne bodo zgradili križišča, kot si ga želijo? "Ureditev križišč je v zadnjih letih zelo popularno, vendar za gradnjo obstajajo tudi določeni kriteriji. Tehnično izvedba križišča v Žireh ni možna," odgovarja Ficko.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič,
Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic,
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi;

stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek,
Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do četrтка neprekinjeno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Že trideseto srečanje na Tromeji

MARJANA AHAČIČ

Rateče - Vreme je bilo tudi letos naklonjeno organizatorjem tokrat tradicionalnega, že tridesetega Srečanja na Tromeji. Na 1500 metrov visokem vrhu Peč nad Ratečami je namreč v nedeljo kljub slabim napovedim sijalo sonce in na prireditev privabilo nekaj tisoč obiskovalcev iz Italije, Avstrije in Slovenije. Prireditev, ki se je razvila iz Teka treh dežel leta 1978 in jo že tri desetletja organizirajo turistična društva z vseh treh strani meje, je tudi tokrat potekala v prijetnem in sproščnem vzdušju. "Na srečanjih nikoli ni bilo prostora za visoko politiko - sem prihajajo ljudje dobre volje iz vseh treh dežel in tudi danes je tako," je povedal kranjskogorski župan **Jure Žerjav**. "Odločitve, ki jih sprejemajo v Ljubljani,

na Dunaju in v Rimu, nimajo vpliva na naša srečanja in tudi čezmejno sodelovanje je v teh krajih tradicionalno dobro," je še poudaril, potem ko se je opoldne srečal z županoma Trbiža in Celovca.

Tudi letos so organizatorji za planince poskrbeli z glasbo in hrano: Italijani so na svoji stojnici ponujali tradicionalno pašta šuto, Avstrijci golaž, Slovenci pa kranjsko klobaso in čevapčiče. "Saj smo pred leti obiskovalcem ponudili tudi ričet, pa se ni obneslo; le kakih deset porcij smo ga prodali. Planinci z vseh treh strani nekdanje meje imajo pač najraje prav čevapčiče," je izbiro jedilnika pojasnil **Jože Brudar**, predsednik Turističnega društva Rateče, in zadovoljen dejal, da pričakuje, da se bodo ljudje na tromeji srečevali vsaj še trideset let.

Lepo vreme, prijetno vzdušje in čudovit razgled že tri desetletja privabljajo planince iz Italije, Avstrije in Slovenije.

BLED

Zasadili lopato in kramp za veslaški center

Z zasaditvijo prve lopate in krampa sta minister za šolstvo in šport dr. Igor Lukšič in blejski župan Janez Fajfar v četrtek popoldne simbolično naznanila začetek gradnje veslaškega centra. Najprej bodo obnavljali telovadnico in hangar za shranjevanje opreme, dela pa naj bi končali v dveh mesecih. Gradnja sodniškega stolpa in obnova tribun pa bosta morali še malo počakati, saj po besedah Janeza Fajfarja občina še ni vložila zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja, kljub vsemu pa računa, da bi ga morali pridobiti v enem mesecu. Zapleta se namreč pri pridobivanju zemljišč za razširitev tribun, ki so v lasti Agrarne skupnosti Rečica. Na slovesnosti ob začetku del so poudarili, da sedanja prenova več kot petdeset let stare veslaške infrastrukture pomeni pomemben premik v blejski veslaški zgodovini. Prenovo veslaškega centra, ki bo vredna dobre štiri milijone evrov, naj bi končali do svetovnega prvenstva v veslanju leta 2011. **M. R.**

Foto: Črt Slavc

Izkupiček namenili mladim

Udeleženci enajstega turnirja prijateljstva za predsednikov pokal v golfu so letos zbrali sredstva za Blejski mladinski center.

MATEJA RANT

Bled - Turnir prijateljstva za predsednikov pokal v golfu je že enajsto leto zapored organiziral Golf & Country Club Bled skupaj s Sava Hoteli Bled in družbo Sava. Namen srečanja, je poudarila vodja odnosov z javnostjo v Sava Hotelih Bled **Alenka Bešter**, ni le športno druženje golfistov, ampak tudi dobrotelost. Letos so tako zbrali 5620 evrov, ki so jih namenili Blejskemu mladinskemu centru.

Blejski mladinski center so ustanovili že leta 2008, da bi otrokom in mladostnikom na Bledu ponudili kakovostne programe za preživljanje prostega časa na različnih interesnih področjih. Delati so začeli leto kasneje, ko so uredili svoje prostore v poslopju starega vrtca na Bledu. Za mlade pripravljajo številne kulturne, izobraževalne, športne in druge dejavnosti, izvajajo pa tudi nekatere preventivne programe ter mlade ozaveščajo o problematiki drog in drugih tveganjih. "Sredstva, ki so jih prispevali udeleženci turnirja, bodo porab-

Ček v vrednosti 5620 evrov sta iz rok predsednika uprave družbe Sava Janeza Bohoriča in predsednika uprave Sava Hotelov Bled Fedje Pobegajla prevzeli predsednica Blejskega mladinskega centra Jasna Djordjevič in podpredsednica Lidija Kozelj. / Foto: Anka Bulovec

ljena za dokončno ureditev prostorov Blejskega mladinskega centra in izvajanje ključnih programov centra," je še dejala Alenka Bešter. Njihovo delo, je pojasnila podpredsednica Blejskega mladinskega centra **Lidija Kozelj**, je namreč doslej temeljilo na prostovoljstvu, saj povabljenim gostom niso mogli pokriti niti potnih stroškov. "Zdaj bomo

lahko oblikovali res dovršen program, saj smo prej bolj improvizirali," je bila zadovoljna. Letos so bili uspešni tudi na občinskem razpisu, v okviru katerega so za svojo dejavnost pridobili 4200 evrov, še dodatnih tisoč evrov pa jim je namenil javni sklad za kulturne dejavnosti.

Ponedeljki v septembru bodo v Blejskem mladins-

skem centru še naprej namenjeni delavnicam s čarodajem Tonijem, v soboto pa se jim bo mogoče pridružiti pred ledeno dvorano ob prikazu treninga aikida na prostem. V sredo pripravljajo tudi interaktivno delavnico z naslovom Novo šolsko leto: veselje, izziv, radosti ali strah, na kateri bodo gostili psihologinjo Pavlo Klinar.

Gradbišče tudi sredi Tržiča

Prejšnji teden se je začela obnova vodovoda in kanalizacije na mestnem trgu v Tržiču. Prihodnje leto bodo obnovili še del Koroške ceste, dela pa naj bi končali v letu dni.

STOJAN SAJE

Tržič - Tržičani že dolgo ugotavljajo, da so komunalne napeljave v starem mestnem jedru dotrajane, slabe pa so tudi ceste. Star azbestni vodovod je neustrezen. V nadstropnih stanovanjih marsikje primanjkuje vode. Nekateri lokali na mestnem trgu celo nimajo vodovoda. Kanalizacijsko omrežje ne zadošča več potrebam sedanjega časa in

zavira razvoj v mestu. "Po uspešni obnovi šestih ulic v starem mestnem jedru bomo nadaljevali projekt celovite prenove središča Tržiča v treh glavnih ulicah. Po Šuštarški nedelji se začnejo dela v ulici Balos in na Trgu svobode. Gre za zelo zahteven projekt, pri katerem ne bo manjkalo težav. Največ tehničnih problemov bo z osemdeset let stari kablom za električne centrale BPT. Vseeno se

moramo pogumno in organizirano lotiti dela, da nas ne bi prehiteli večje okvare. Nekaj nevšečnosti bo zaradi spremenjenega prometa v mestu. Ker bodo dela izvajali po etapah, bodo premične zapore prometa le na posameznih odsekih. Izvajalci del bodo omogočili dostop do lokalov v mestu za dostavo in stranke. S skupnim prizadevanjem bomo v dobrem letu dni dobili mestno jedro, ki ne bo

več muzej na prostem," je dejal tržiški župan **Borut Sajovic** pred začetkom del.

Obnovo komunalnih napeljav na Trgu svobode in Balosu bodo končali letos. Do septembra 2010 bodo obnovili še del Koroške ceste do hišne številke 22. Ob obnovah vodovoda, kanalizacije, električnega in telefonskega omrežja ter javne razsvetljave načrtujejo napeljavo plinovoda in optičnega kabla. Uredili bodo tudi ceste, na trgu pa ne bo več parkirišč. Dela izvaja Cestno podjetje Kranj ob pomoči Komunale Tržič. Trenutno je popolna zapora prometa od mostu čez Tržiško Bistrico do uvoza za kemično čistilnico Polonca na Trgu svobode.

PODLJUBELJ

Pastirski dan in še kaj

Turistično društvo Podljubelj je ob pomoči krajevne skupnosti in Občine Tržič priredilo med 11. in 13. septembrom Šentanski vikend. V petek zvečer se je v kampu Tominčev slap razlegala rock glasba, v nedeljo pa so se družili mladi in stari ob nogometu ter streljanju z zračno puško. V soboto je privabil številne obiskovalce Pastirski dan. Ogledali so si česanje ovčje volne in predenje niti na kolovratu (na sliki) ter se preizkusili v obdelavi lesa. Nekateri so se pridružili šolarjem pri izdelavi ovčk in zvoncev, drugi pa so uživali v pastirskih igrah: skakanju v vrečah, hoji s hoduljami in plesu pod zvonci. Zabavali so se tudi ob kegljanju za jarca, srečelovu in narodni glasbi. Domov so lahko odnesli marsikaj uporabnega, kar so ponujali na sedmih stojnicah. **S. S.**

Na Krvavec po široki cesti

Minuli petek so v uporabo predali obnovljeno in razširjeno cesto Grad-Ravne.

SIMON ŠUBIC

Ravne - Po lanski razširitvi so letos dobra dva kilometra dolg odsek ceste Grad-Ravne še preplastili z asfaltom, postavili so tudi odbojne ograje. Dela sta izvedla ljubljanski SCT in podjetje Ringo kot podizvajalec. Obnovljeno cesto, po kateri se sedaj vozila brez težav srečujejo tudi z avtobusi, zaradi katerih so v preteklosti morali cesto zapirati, so v uporabo uradno predali minuli petek, ob tej priložnosti jo je kamniški župnik **Vinko Malovrh** tudi blagoslovil. Kot je pojasnil cerkljanski župan **Franc Čebulj**, je bila investicija vredna štiristo tisoč evrov, med načrtovanimi investicijami v vaseh na pobočju Krvavca pa je naštel še gradnjo kanalizacije od Krvavca do Pšate in obnovo vodovodnega sistema Šenturška Gora-Apno-Ravne.

Cesto do Raven so zgradili leta 1962, jo kasneje dvakrat razširili, leta 1991 pa še pod nekdanjo kranjsko občino tudi prvič asfaltirali, je pojasnil predsednik vaške skupnosti Šenturška

Gora **Milan Zamljen**. "Cesta, ki našo občino povezuje tudi z občino Kamnik, je z razvojem turizma na Krvavcu in povečanjem števila gospodinjstev po vaseh postala preozka, v času avtobusnega prevoza pa je bila celo zaprta. Lani smo se zato odločili za razširitev, kar pa je bil kar zahteven

zalogaj, saj je bilo treba pridobiti 29 soglasij," je še dejal Zamljen.

Občina Cerklje je intenzivno pristopila tudi k dokupu zemljišč, uporabljanih za gradnjo cest po krvavškem pobočju, je ob tem razložil Čebulj. "Tukajšnje ceste niso bile vrisane vse od Marije Terezije naprej,

zato si lahko predstavljate, da je treba odkupiti kar precej zemljišč. V preteklih letih smo izvedli vse odmere, tako da upamo, da bomo vsa zemljišča odkupili v prihodnjih dveh, treh letih. Za letos je denar v proračunu zagotovljen, verjamem, da bo tudi v prihodnje," je še povedal cerkljanski župan.

Nova cesta je odslej dovolj široka (z leve): **Matjaž Jerala (SCT)**, **Milan Zamljen**, **Tone Turšič (Ringo)**, **Borut Willenpart (direktor operative v SCT)**, župan **Franc Čebulj** in **Tone Železnik iz Stiške vasi**. / Foto: Gorazd Kavčič

Predstavil se je morebiten avstrijski kupec

Podjetje Energetika Preddvor v stoddstotni lasti občine Preddvor še vedno ni prodano. Na zadnji seji se je občinskemu svetu predstavil še en morebiten kupec, avstrijsko podjetje Kelag Wärme.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor - Po besedah župana občine Preddvor **Mirana Zadnikarja** se za nakup solastniškega deleža v Energetiki Preddvor zanima dva domača kupca, pred kratkim pa je svojo ponudbo svetnikom predstavilo tudi avstrijsko podjetje Kelag Wärme. Predstavilo se je kot največji ponudnik toplotne energije iz biomase v Avstriji, poleg tega je aktivno tudi v sosednjih državah, nekaj central za ogrevanje ima tudi v Sloveniji, ogreva tudi enega trgovskih centrov v Kranju.

Avstrijsko podjetje bi kupilo kotlovnico na biomaso, zgradbo z zemljiščem in toplovodom do podjetja Jelovica, prav tako vso strojno opremo in vsa potrebna in veljavna dovoljenja, sklepe in licence. Z Energetiko Preddvor bi sklenilo ekskluzivno pogodbo o dobavi toplote za najmanj 15 let, enako želi pogodbo skleniti tudi s sosednjo Jelovico (ki sedaj ne jemlje energije od podjetja Energetika). Pripravljene so prevzeti tudi pogodbe o dobavi surovine. Pogajati so se pripravljene tudi o tem, da bi podjetje Energetika še naprej vodilo

obrat, ponujajo pa svoje storitve in svetovanje v zvezi z optimiranjem in gostoto toplovodnega omrežja.

Svetniki so morebitnemu kupcu postavili več vprašanj, zanima jih zlasti, kaj bi se zaradi spremenjenega lastništva spremenilo za uporabnike. Odnos z odjemalci energije bo ostal Energetiki, pravijo avstrijski ponudniki. Svetnike je tudi zanimalo, kakšno mnenje ima o ponudbi **Janko Maček**, sedanji direktor podjetja Energetika. Ob dejstvu, da občina kot lastnica energetskega podjetja nima kapitala, potrebuje

močnega botra, saj brez njega ne bo moglo niti vzdrževati, kaj šele širiti podjetja. Pričakujejo, da se bosta v bližnji prihodnosti na toplovod priključila trgovski center in zdravstveni dom, ki ju nameravajo zgraditi v Preddvoru. Janko Maček je dejal, da je ponudbo težko oceniti, dokler je dodobra ne proučijo. V njej sicer vidi vrsto prednosti, za odločitev pa bi bilo treba še več podatkov, zlasti o ceni, velikosti investicij in nekaterih strokovnih vprašanjih. Vse kaže, da bodo o tem svetniki razpravljali na prihodnji seji.

PIRNIČE

Četrti semanji dan na Telečjem

Turistično društvo Pirniče je pred kratkim že četrtič organiziralo prireditev, ki so jo poimenovali Semanji dan na Telečjem. Tudi letos je bila dobro obiskana, gledalci pa so si z zanimanjem ogledali predvsem sprehod telet in dirko, ki mu je sledila. Nastopilo je šest štiričlanskih ekip, ki so morale najprej po nekaj deset metrov dolgi "modni brvi" sprehoditi čisto pravo tele, nato pa preoblečene vanj še opraviti s progno, polno zahtevnih ovir. Prireditev je popestrila glasba in dobra domača hrana in pijača. **M. B.**

KRANJ

Netopirji v rovih pod Kranjem

Danes bo v rovih pod starim Kranjem potekala prireditev ob evropski noči netopirjev. Obiskovalce bodo ob 19. uri v svet netopirjev popeljali s predavanjem in video projekcijo biologije in članice Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev Alenke Petrinjak, podzemni svet pa bo mogoče občudovati v video projekciji priznanega podvodnega fotografa in snemalca Cirila Mlinarja - Cica. Za konec se bo dalo netopirjem prislusniti še z ultrazvočnimi detektorji. Vstopnice so na voljo v Kranjski hiši, kjer je tudi zbirno mesto. **V. S.**

Štiripasovnica na izredni seji?

MAJA BERTONCELJ

Medvode - Navezovalna cesta Jeprca-Stanežiče-Brod ostaja aktualna. V LDS Medvode so v zvezi s tem sicer državnim projektom pozvali občinsko vodstvo, da skliče izredno sejo medvoške občinskega sveta z namenom, da bi pristojnim državnim organom posredovali zahtevo, naj cesto umestijo iz dodatnega programa v osrednji del Resolucije o Nacionalnem programu izgradnje avtocest. "Teža poziva občinskega sveta je vendarle bistveno večja kot podpis župana ali posameznega občinskega svetnika. V občini se žal obnašamo, kot da nam ta navezovalna cesta pripada, v resnici pa si jo moramo šele izboriti," pravi **Alenka Žavbi Kunaver**, predsednica LDS Medvode, ki je pred kratkim glede te ceste prejela tudi odgovor ministra za promet Patricka Vlačiča in ministra za okolje in prostor Karla Erjavca. Kot poslansko vpraša-

nje ga je zastavil poslanec LDS v Državnem zboru Borut Sajovic. "Iz odgovora sledi, da v prihodnjih nekaj letih še naprej ni mogoče pričakovati korenitejših premikov pri gradnji te navezovalne ceste," ugotavlja Žavbi Kunaverjeva.

Odziva na poziv medvoške LDS s strani župana ali drugih svetnikov še ni bilo; Žavbi Kunaverjeva pravi, da podpisov svetnikov za sklic izredne seje ne bo zbiral, saj pričakuje, da bo župan izredno sejo sklical. In kaj na to pravi župan Medvod **Stanislav Žagar**? "Ta cesta je izključno v državni pristojnosti in poziva za sklic izredne seje ne razumem. Mi smo v tem projektu ves čas aktivni, smo v kontaktu s pristojnimi službami. Dejstvo je, da je ta cesta potrebna, česar se zavedajo tudi tisti, ki o tem, kdaj bo prišla na vrsto, odločajo. Ne vidim pa smisla v tem pozivu po sklicu izredne seje, zato je za zdaj nimam name- na sklicati."

Dve zapori na regionalnih cestah

V Poljanski dolini zaradi gradbenih del dva odseka s polovično zaporo cestišča. Voznike pozivajo na previdnost.

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas, Poljane - V občini Gorenja vas-Poljane sta trenutno odprti kar dve cestni gradbišči. Tik pred Poljanami (v smeri proti Gorenji vasi) Direkcija RS za ceste izvaja sanacijo brežine v dolžini približno sto metrov. "Sanacija je nujna zaradi nevarnosti padanja kamenja na cesto in zdrsa zgornjega dela brežine na lokalno cesto," pojasnjuje Nina Rangus z direkcije. Dela obsegajo izvedbo kamnite zložbe, ureditev odvodnjavanja in zgornjega dela brežine. Dela, ki so skupaj vredna 100 tisoč ev-

rov, naj bi izvajalec končal do 15. oktobra. Toliko časa bo ostala tudi polovična zapora ceste.

Druga delna zapora ceste pa je v Gorenji vasi. V smeri proti Dobračevi Direkcija rekonstruira in širi obstoječo cesto v dolžini 250 metrov, urejeni bodo tudi priključki do šole in stanovanjskega naselja Bloke ter tudi odvodnjavanje. Z deli naj bi izvajalec del zaključil do konca novembra, v tem času pa zgradil tudi pločnik in javno razsvetljavo. Vrednost investicije znaša dobrih 246 tisoč evrov, od tega domača občina prispeva 53 tisoč evrov.

Še mesec dni bo polovična zapora prometa na cesti Škofja Loka-Gorenja vas. / Foto: Denis Bozovičar

Jubilejni karate turnir

MAJA BERTONCELJ

Šenčur - Karate klub Shotokan Kranj je v soboto v Športni dvorani Šenčur organiziral 10. tradicionalni mednarodni karatejski turnir. Nastopilo je okrog tristo tekmovalcev iz osmih držav: Slovenije, Hrvaške, Poljske, Črne gore, Italije, Avstrije, Bosne in Hercegovine in Srbije. Pomerili so se v katah in v prostih bojih. "Udeležba na turnirju je bila nekoliko manjša od pričakovanih. Letos je turnir praznoval deseto obletnico, organizirali pa ga bomo tudi v prihodnjih letih. Upamo, da še ob večji udeležbi tekmovalcev, takšni, kot je pretekla leta že bila, ko smo jih gostili tudi okrog šeststo," je povedal Vojislav Vojo Ašanin,

glavni trener v Karate klubu Shotokan Kranj.

Iz kluba organizatorja je nastopilo okrog petnajst karateistov, kot ekipa so na tekmovanju osvojili 2. mesto, za Karate klubom Budućnost iz Črne gore in pred Karate klubom Shotokan Velenje. "Karateisti so prikazali dobre borbe, izmed Gorenjcev pa bi izpostavil Petra Hafnerja iz našega kluba, ki je zmagal v katah in v borbah, Janeza Perhavca iz Karate kluba Kranj, ki je bil najboljši v borbah, in Ajšo Kostič iz Karate kluba Tržič, ki je bila najboljša v katah. Pomembno je tudi, da ni bilo nobenih poškodb," je pojasnil Ašanin. V klubu ima okrog osemdeset tekmovalcev, večino mladih.

Na mednarodnem turnirju je nastopilo okrog tristo tekmovalcev, med njimi tudi slovenski reprezentant Timi Križman iz Grosupljega (na sliki) v borbi z reprezentantom Črne gore Dejanom Jerovičem. / Foto: Tina Dokl

Triglav Gorenjska napreduje na lestvici

Na nogometnih zelenicah je bilo pretekli konec tedna zelo zanimivo. V 8. krogu Prve lige so nogometaši Domžal doma z 1 : 1 remizirali z Luko Koper. V 2. SNL je v 5. krogu Garmin Šenčur igral pred domačimi gledalci in z 0 : 2 izgubil z ekipo MU Šentjur. Novo zmago pa so v gosteh pri Livarju Ivančna Gorica dosegli nogometaši Triglav Gorenjske. Zmagali so s 3 : 0 in se na lestvici povzpeli na 4. mesto. V vodstvu je Primorje, Garmin Šenčur je na 7. mestu. Rezultati 5. kroga v 3. SNL - Zahod: Jezero Medvode : Roltek Dob 1 : 4, Krka : Sava Kranj 2 : 1, Šobec Lesce : Kamnik 2 : 2, Tolmin : Brda 1 : 3, Kranj : Kalcer Vodoterm 1 : 4, Jadran Dekani : AH Mas Tech 0 : 0 in Zagorje : Adria 0 : 5. Vodilna ekipa na lestvici ostaja Roltek Dob. Nogometaši v prvi in drugi gorenjski ligi so odigrali tekme 3. kroga. Rezultati za 1. gorenjsko ligo: Kranjska Gora : Mimovrste=) Jesenice 0 : 4, Visoko : Polet 2 : 0, Bled Hirter : Naklo - Klub zmagovalcev 2 : 2, Hrastje : Niko Železniki 0 : 1, Velesovo : Kondor 5 : 0, tekma med Bohinjem in Alpino Žirni pa je bila prestavljena na 16. september. Na lestvici vodi Velesovo. Rezultati za 2. gorenjsko ligo: Ločan : Trboje 1 : 2, DLN : Bitnje 1 : 3, Čirče : Predvor 3 : 1 in Britof : Podbrezje 4 : 4. Vodilna ekipa na lestvici so Podbrezje. M. B.

Na Vodiško planino prvič za slovenski pokal

Atletsko društvo Olimpik bo 20. septembra organiziralo tretji tek na Vodiško planino, ki bo prvič štel za Pokal Slovenije v gorskih tekih. Predprijave sprejemajo preko spletne strani www.adolimpik.eu, kjer najdete še veliko več informacij o sami prireditvi. Prijaviti se bo seveda mogoče tudi na dan tekme med 8. in 10. uro pri Osnovni šoli Staneta Žagarja v Lipnici pri Kropi. Prvi start bo ob 10:45 za najmlajše, ki bodo tekli na progi dolžine 500 m, ob 10.50 bo start za tiste, ki bodo tekli na 2 km, start na 4,845 km dolgi progi, ki edina šteje za Pokal Slovenije, pa bo ob 11. uri. M. B.

Blejka s svetovnim prvakom

Smučarska tekačica Katja Višnar se na olimpijsko sezono pripravlja tudi v družbi svojega fanta, prav tako tekača, Norvežana Ola Vigen Hattestad, v lanski sezoni najboljšega sprinterja na svetu.

MAJA BERTONCELJ

Bled - Na olimpijsko sezono se intenzivno pripravljajo tudi slovenske reprezentantke v teku na smučeh. Tokrat smo se pogovarjali s Katjo Višnar, 25-letnico z Bleda, ki je del priprav poleti opravila tudi na Norveškem, od koder prihaja njen fant Ola Vigen Hattestad. Gre za odličnega sprinterja, dvakratnega svetovnega prvaka iz Libereca, ki je že osemkrat zmagal na tekmah svetovnega pokala, lansko sezono v skupnem seštevku končal na 3. mestu, v seštevku sprintov pa je bil najboljši. Prav sprint pa je tudi Katjina prva disciplina. In ker bo na olimpijskih igrah sprint v klasični tehniki, v katerem z 12. mestom beleži tudi svoj najboljši rezultat v svetovnem pokalu, si Blejka v Vancouveru želi visoke uvrstitve.

Letošnje poletje je bilo torej za vas nekaj posebnega?

"Bilo je predvsem drugačno kot prejšnja. Bila sem na vseh skupnih pripravah z reprezentanco, kjer je na treningih moja najboljša primerjava Vesna Fabjan. Poleg tega sem bila dvakrat tudi na pripravah na Norveškem in naredila zelo kvaliteten trening. To je bilo zame nekaj novega. Videla sem, kako trenira Ola, ki se pripravlja za norveško sprintersko ekipo. Trenirala sem na drugačnih terenih kot ponavadi, pa tudi na "rolbanu", ki ga pri nas nimamo. Večino treninga sem opravila po planu trenerja Vladimira Korolkeviča, ki mu povsem zaupam, kakšen trening pa sem tudi malce

Smučarska tekačica Katja Višnar in njen fant, svetovni prvak Ola Vigen Hattestad

spremenila, glede na to, da je tudi Ola imel svoj program."

Kje na Norveškem sta trenirala?

"Nekaj časa sva bila v Lillehammerju, kjer Ola preživi največ časa, saj ima tam dobre razmere za trening, medtem ko njegovi starši živijo v mestu Orje, približno eno uro vožnje iz Osla proti švedski meji. Kar nekaj treninga pa sva naredila v Sjusjoenu, v znanem zimskem središču, in tam je bilo res super. To, da sem lahko trenirala z njim, je zagotovo samo pozitivno, dalo mi je samo še dodatne motivacije, vidim, kako razmišlja, kako dojema vse skupaj. Mislim, da sem se od njega že veliko naučila. Ne morem reči, da sem trenirala kaj več, kot bi sicer, sem pa spoznala, da bis-

tvo ni v količini treninga, temveč predvsem v njegovi kvaliteti."

Kaj pa on in Slovenija?

"Ravno v nedeljo je odšel domov. V Sloveniji je bil letos že kar nekajkrat, pred tem še nikoli, in zelo mu je všeč. Je kar navdušen."

Kako dobro ste pripravljeni v primerjavi z lani? Na rolkarski tekmi v Tržiču vas ni bilo.

"Da izpustim tekmo v Tržiču, je bila moja odločitev. Tekma je bila po prihodu iz dolgih in zelo napornih priprav v Ruhpoldingu, s katerimi se je zaključil poletni cikel. Bila sem utrujena, tako da sem se odločila, da to tekmo izpustim in se posvetim treningu. O tem, kako dobro sem pripravljena, težko govorim. Najboljši odgovor na to bodo dale prve tekme.

Sem pa vsako sezono doslej napredovala in tudi v tej pričakujem, da bo tako. V sprintu upam na kakšno uvrstitev v finale."

Prav sprint bo vaša prva disciplina na olimpijskih igrah. Je tudi trening prilagojen temu?

"Veselim se, da bo na olimpijskih igrah sprint v klasični tehniki in zato sem klasiki, ki je že tako moja boljša tehnika, posvetila še več pozornosti."

Kdaj greste na naslednje priprave?

"V ponedeljek gremo prvič na snežni trening v Ramsau. Potem bomo izmenjaje trenirali tam in doma vse do novembra, do odhoda v Skandinavijo, kjer se bo 21. novembra začela tudi nova sezona."

V Podmežakli še ni panike

Jesničani so v obeh uvodnih krogih hokejske lige EBEL izgubili, Zvone Šuvak, športni direktor, pa pravi, da z eno osvojenjo točko niso nezadovoljni.

VILMA STANOVNIK

Jesenice - Minuli konec tedna se je začelo tekmovanje v hokejski ligi EBEL. Jesničani so v obeh uvodnih krogih gostovali. V petek so v Zagrebu igrali pri Medveščaku, kjer so pred nabito polno dvorano izgubili po podaljšku s 6 : 5. V nedeljo so v slovenskem derbiju v Tivoliju proti Tiliji Olimpiji izgubili s 4 : 1. "Čeprav smo v dveh tekmah iztržili zgolj eno točko, pa z izkupičkom nismo nezadovoljni. Zavedamo se,

Zvone Šuvak, športni direktor Acronija Jesenice / Foto: Tina Dokl

da bodo vsa gostovanja težka, da imamo mlado in po večini neizkušeno ekipo in da bo treba še precej trdega dela. Vendar panike ni, postopoma rešujemo težave na vseh področjih in smo zadovoljni, da nam je sploh uspelo sestaviti konkurenčno moštvo," pravi športni direktor Zvone Šuvak, ki se zaveda, da bo sezona še dolga in bo dala ogromno možnosti za dokazovanje.

"Pustimo času čas, ekipo čaka še blizu šestdeset tekem in treba bo vzdržati na

vseh področjih. Veseli smo, da nas navijači podpirajo. Glede tekme z Olimpijo pa lahko rečem, da sploh ni bila tako slaba, kot kaže razlika, in da je še veliko nihanja v igri. Pred štirinajstimi dnevi smo jih mi premagali s 7 : 1, sedaj so oni nas s 4 : 1. Je pa zagotovo vsako gostovanje težko in veselimo se prve tekme v domači dvorani," še pravi Zvone Šuvak. Ekipa Acronija Jesenic namreč v petek znova gostuje, tokrat v Gradcu, prva domača tekma pa jih čaka v nedeljo.

Ne "race" na biciklih, ampak novinarji

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Kranj je bil spet kolesarsko mesto. Tokrat se po njegovih ulicah niso podili najboljši in najhitrejši slovenski kolesarji, temveč najboljši kolesarji novinarji z vsega sveta. V soboto in nedeljo se je v Kranju zgodilo svetovno novinarsko prvenstvo v cestnem kolesarstvu. Deseto po vrsti, in kot so pohvalili tisti, ki se razumejo na to, je bilo kranjsko daleč najbolje pripravljeno do zdaj.

Sedemdeset novinarjev iz petnajstih držav se je v soboto najprej pomerilo v posamični vožnji na čas na cesti od Labor do Jeprce in nazaj. Petnajst kilometrov ravnine in vožnje z vetrom nasproti je bilo dovolj, da so pisuni dokazali, koliko so trenirali v letošnji sezoni. Videti je bilo, da je šlo vsem odlično. Kdor je mislil, da bodo na štartu samo "race" na biciklih, je bil lahko prijetno presenečen, ko je zagledal, da tudi novinarji za svoj hobi uporabljajo visoko kolesarsko tehnologijo.

Svetovno prvenstvo je seveda predvsem namenjeno

tekmovalcu, vendar je novinarjem druženje še veliko bolj všečno. Kranjski organizatorji: Zavod za turizem Kranj, Mestna občina Kranj in kolesarski klub Sava Kranj so se za to še kako dobro pripravili. Že sam sprejem v petek je bil nekaj "ne navadnega" za taka prvenstva. V avli Mestne občine Kranj je bil sprejem na vrhunski ravni, seveda s pozdravi samega kranjskega župana Damjana Perneta. V soboto se je druženje nadaljevalo po dirki. Gostje novinarji so si lahko do potankosti ogledali Kranj in Brdo, potem pa je sledila slavnostna prireditev v Kongresnem centru na Brdu, ker je vse lepo pozdravil minister za okolje in prostor Karl Erjavec.

Nedelja je s svojim idealnim vremenom poskrbela za šest fantastičnih kolesarskih dirk. Najprej so se v trikilometrski krog pognale ženske. Ni jih bilo veliko, a jih je vsako leto več. Za njimi so se pomerili tisti najstarejši gospodje novinarji in potem še tri mlajše kategorije. Novinarji so čudna bitja in vedo, kdaj morajo biti tiho, da bi ne zvenelo, da

Razglasitveni oder na Slovenskem trgu / Foto: Matej Slabe

spet samo jamrajo in črno vidijo vse, kar se videti da. Nihče si ni upal priznati, da je bila proga pretežka. Nihče ni odstopil, pa četudi je že po prvem krogu ostal sam v ozadju. Vsako mesto je pomenilo dosežek. Slovenski novinarji so osvojili kar sedem medalj, vendar na njihovo žalost nobene zlate. Mogoče je to tudi dobro, saj bo prihodnje leto spet svetovno novinarsko prvenstvo, katerega bo gostila Belgija, in se bo lov na zlato medaljo lahko nadaljeval.

Besede tistih, ki bodo prihodnje leto gostili prvenstvo v Belgiji, so bile nadvse pohvalne. Malce v zadregi so

morali priznati, da se bodo morali še kako potruditi, če bodo hoteli organizirati takšno, kaj šele boljše prvenstvo.

In vendar je od vsega najpomembnejše to, da bodo zdaj vsi tisti, ki so se tekmovalca udeležili, ponesli dober, če že ne odličen glas o mestu Kranju in Sloveniji. Dva gospoda novinarja iz Rusije sta šele zdaj zvedela in priznala, da razumeta vse tiste ruske turiste, ki odkrivajo Slovenijo. V katalogih in ponudbah turističnih agencij je Slovenija lepa, a niti slučajno tako, kot če jo vidiš in doživiš v "živo", sta navdušeno dejala oba.

Novinarji na ulicah Kranja / Foto: Matej Slabe

Tik pred štartom

GIBAJTE SE Z NAMI
MIROSLAV BRACO CVJETIČANIN

Čadovlje "tour"

V moje priprave za svetovno novinarsko prvenstvo so spadale tudi dirke oz. bolj rečeno dirka, ker sem nastopil samo na eni dirki v celem pripravljalnem obdobju. In še ta dirka je bila "neuradno interna", se pravi organizirana znotraj naše Glasove kolesarske sekcije.

A to ne pomeni, da je bila konkurenca slaba. Nikakor ne, saj je med nami že toliko dobrih kolesarjev, da se mora človek dodobra namučiti, če hoče v cilj z ne prevelikim zaostankom.

Izbrali smo progo, ki je potekala čez dvoje Žablje in Čadovlje. Krog je bil desni in je vseboval celih tri tisoč sto metrov. Idealen in zelo podoben tistemu v Kranju, katerega sem moral v nedeljo prevoziti kar desetkrat. Kakih trideset Glasovcev se nas je pognalo v dir in na splošno začudenje prebivalcev Čadovlj smo kot sateliti sedemkrat obkrožili njihovo vas. Dirko sem potreboval za ustvarjanje tekmovalnega ritma, veste. To pomeni, da moraš svoje telo pognati v ritmu, kakršnega pričakuješ na tekmi. In kako veš, kakšen ritem je to? Ponavadi ga prepoznáš po tem, da je hitrejši, kot si pričakoval. Vedno je tako, pravzaprav. Ravno ko misliš, da ti visoke hitrosti niso tuje

Stojan Vene in Samo Šinik

Jutri imamo posamično vožnjo na čas. Kronometer, po domače. Da, jesen je pred durmi, in tako kot sva z Gregom obljubila na prvem spomladanskem kronometru, bomo opravili še drugega, jesenskega. Nič se ne bojte, saj ste od pomladi do jeseni zelo napredovali in je vaša pripravljenost občutno boljša, kot je bila v tistih prvih sezonskih kilometrih. Torej, dobimo se ob 16.30 na Razpokah nad Besnico, tako kot spomladi. Proga je povsem enaka in poteka skozi Besnico mimo Rakovice in skakalnic naprej mimo Piramide pod Šmarjetno goro skozi Stražišče do rondoja in potem desno in naravnost in še enkrat desno proti Jo-

Ekipe po cilju

oz. so v tvojih nogah, se zgodi, da gre nekdo ali pa gredo kar vsi hitreje, kot si pričakoval. Vedno je nekdo hitrejši, tako kot je vedno nekdo boljši ... Ampak to ni tako pomembno, kot je pomembno, da so tudi naši člani doživeli občutek dirkanja. Nekateri so prvič v življenju tekmovali še s kom drugim, ne le s sabo. Po navdušenju po končani dirki lahko presodim, da niso pričakovali, da je kolesarstvo tako težek šport. Seveda je težek in je tudi nevaren, a je tudi lep, smo se strinjali vsi. Padel ni nihče, kar je najpomembnejše. Navdušeni pa smo bili vsi, kar je tudi pomembno. Koliko mi je pa ta interna dirka pripomogla k rezultatu na svetovnem novinarskem prvenstvu, pa bom poročal prihodnjič.

štu. Cilj je na Čepuljah pred gostilno Na sedlu. Kronometer je zelo zahteven, a naj vas ne odvrne od udeležbe. Vsi bomo videli, koliko smo boljši v primerjavi s spomladanskim, tako da se bomo lahko pogovorili o celotni letošnji sezoni. To pa nikakor še ni zaključek naših srednjih vadb, le od te srede in naprej se bomo, vse dokler se bo dalo, dobivali ob 16.30 in ne ob 17. uri, seveda na starem mestu: pred Gorenjskim glasom.

Ker pa proti koledarju nimamo moči in nam vztrajno krajsa dan, vas opozarjam, da se bo kmalu začela sezona "statičnih" koles. Že sredi oktobra bomo začeli vadbo v rekreacijskem centru Vogu v Besnici, zato že zdaj vabim vse zainteresirane, da se prijavijo.

Prva škofjeloška mestna avantura

MAJA BERTONCELJ

Škofja Loka - V soboto je v Škofji Loki in njeni okolici potekala škofjeloška mestna avantura v prvi izvedbi. Glavni organizator je bilo domače Športno društvo VAITAPU adventure racing.

"V Škofji Loki smo imeli na začetku samo željo, da našemu pustolovskemu društvu Vaitapu poleg tekmovalne in sprostivne dimenzije dodamo še organizacijski izziv. Želeli smo ponuditi najboljše, kar premore Škofja Loka z okolico, in dodati kakšno svojo

idejo, ki bi jo tudi sami z veseljem doživeli na tekmah. Skupaj kar trinajst menjav je dajalo dirki visok ritem. Zapora na veslanju pa je vsaj nekaterim pokazala malček preračunljivosti in čara veliko daljših dirk, kot je bila naša," so povedali organizatorji. Tekmovalci so se lahko preizkusili v dveh kategorijah: Lubnikar (43 km), v kateri je nastopilo 26 ekip, in Zamorc (75 km) s 17 ekipami, opravili pa so z naslednjimi disciplinami: tek/pohodništvo, kolesarjenje, veslanje, rolanje, orientacijski tek, spuščanje po vrvi in jamarstvo.

Pustolovci so v soboto popestrili dogajanje v Škofji Loki, med njimi sta bila tudi Simon Jesenko in Tomaž Šubic.

Nočna akcija kamniških gorskih reševalcev

V bližini Turske gore se je zaplezal Avstrijec. V četrtek v kamniških gorah tudi smrtna žrtev.

JASNA PALADIN

Kamnik - Pohodniki so v četrtek nekaj pred 18. uro obvestili kamniške policiste, da so v Kamniški Bistrici, ob poti na Kamniško sedlo našli mrtvega moškega. Policisti so ugotovili, da gre za 79-letnega Ljubljana, ki je hodil po planinski poti z Jerance. Med hojo mu je zdrsnilo, zato je začel drseti po pobočju proti dnu hudournika. Po približno stotih metrih je zaradi hudih ran obležal mrtev.

Bolj srečno pa se je končala nočna akcija reševanja zelo neodgovornega avstrijskega planinca, ki se je v petek pozno popoldne iz Logarske doline odpravil proti Kamniškemu sedlu. Zaradi slabega vremena in goste megle je zgrešil pot in se odpravil v napačno smer - proti Brani in Turski gori. "Okoli pol enajstih zvečer smo dobili klic na pomoč in malo pred polnočjo smo se odpravili proti Kamniškemu sedlu. Planinec ni vedel, kje je,

zato smo le s težavo določili, kje bi lahko obtičal. S sedla smo krenili proti Brani in ga nato s klici priklicali nekje na poti proti Turski gori. Okoli tretje ure zjutraj smo ga našli na poti, prestrašenega, premraženega, predvsem pa zelo pomanjkljivo opremljenega. Imel je navadne športne copate s slabim podplatom, trenirko in navaden šolski nahrbtnik. Terena ni poznal, zemljevida in baterije ni imel," je nočno reševanje 43-letnega Avstrijca opisal vodja akcije iz Postaje GRS Kamnik **Boštjan Grilc**, ki se je na pomoč v gore odpravil skupaj z **Matejem Bizjakom** in **Petrom Mežnarjem**.

Kljub močnemu vetru, mrazu in gosti megli se je akcija srečno končala. Reševalci so planinca opremili s jeklenicah in klinih pospremili do kočice na Kamniškem sedlu, kjer so prenočili. Avstrijski državljan se je zjutraj po natančnih navodilih reševalcev nato sam odpravil v Logarsko dolino.

NESREČE

MENGEŠ

Dva mrtva v trčenju na Mengeškem polju

Na lokalni cesti Mengeš-Rodica se je v četrtek popoldne zgodila huda prometna nesreča, v kateri sta umrli dve osebi, dve pa sta se lažje ranili. 25-letni voznik Renaulta Kangooja iz okolice Vrhnik se je okoli 16.15 peljal iz smeri Mengša proti Rodici. Policija domneva, da je vozil z neprilagojeno hitrostjo, saj je na mokri cesti zapeljal na nasprotni vozni pas, po katerem je pripeljal petdesetletni motorist iz okolice Vodice. Prišlo je do trčenja, nakar je v Kangoo trčila še 24-letna voznica VW Pola iz Mengša, ki je peljala prav tako v smeri Mengša. V prometni nesreči sta zaradi hudih ran umrli motorist in 36-letnik iz okolice Radomelj, sopotnik v Renaultu Kangooju, 25-letni povzročitelj nesreče in 24-letna voznica pa sta bila lažje ranjena. Z reševalnimi vozili so ju odpeljali v ljubljanski klinični center.

KRANJ

Motorist umrl v bolnišnici

S kranjske policijske uprave so v petek sporočili, da je v sredo v Kliničnem centru v Ljubljani za posledicami prometne nesreče umrl 33-letni nemški državljan, ki se je istega dne ponesrečil na cesti iz Podkorena proti Kranjski Gori. Poročali smo že, da je v levem nepreglednem ovinku zaradi prehitre vožnje izgubil oblast nad motorjem, padel in zdrsel prek nasprotnega pasu, nazadnje pa trčil v zaščitno ograjo. **S. Š.**

Nikdar ne bi ropal za burek

Kranjsko sodišče je oprostilo 22-letnega Damijana Bečkanovića, obdolženega ropanja kioska s hitro prehrano v Kranju. "Nikoli si ne bi delal sramote s tem, da šel ropat zaradi bureka," je po sojenju dejal mladi Kranjčan.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Na kranjskem sodišču so včeraj končali sojenje 22-letnemu Kranjčanu **Damijanu Bečkanoviću**, obdolženemu kaznivega dejanja ropanja, za katerega mu je grozilo od enega do deset let zapor. 4. aprila ob 19.15 je namreč s pištolo oborožen moški iz kioska Pekarne Kovor pred hotelom Creina v Kranju odnesel sedemdeset evrov gotovine in za dvanajst evrov hrane, okrožna tožilka **Olga Troha** pa je dokazovala, da je rop izvedel prav mladi Kranjčan, ki je dejanje od vsega začetka zanikal. Sodišče je na koncu verjelo obrambi, da tožilstvo ne razpolaga s primernimi dokazi, in Bečkanovića oprostilo.

K oprostitvi je bistveno pripomogla **Ismija Ramadani**, prodajalka v oropnem kiosku, ki je na včerajšnji obravnavi dejala, da obdolženi ni bil tisti, ki ji je zagrozil s pištolo. "Ni mi znan, drugačen je od tistega, ki je grozil s pištolo. Malo podobnosti sicer je, ampak tisti moški je imel bolj podolgovat obraz," je dejala. Pojasnila je še, da je bil ropar pokrit s kapuco, nosil je očala, odnesel pa je 70 evrov ter po tri bureke in

hot doge. Na vprašanje zagovornika **Gorazda Fišerja**, kako da je na sodni prepoznavi pokazala ravno obdolženega, pa je odgovorila: "Ropar je na desni strani vratu nosil velik bel obliž in na prepoznavi sem tak obliž najprej videla na njegovem vratu. Ko so me potem opozorili, da imajo obliže tudi drugi v vrsti, nisem bila več stoo odstotno prepričana."

V končni besedi je tožilka podvomila o obdolženčevem zagovoru, da je bil v času ropanja na drugem koncu mesta in da je kasneje bežal pred policisti samo zato, ker se jim je želel izmakniti, da ga zaradi neplačanih prekrškov ne bi odpeljali v uklonilni zapor. Senatu je predlagala, naj Bečkanoviću izreče dveletno zaporno kazen in prekliče pogojno sodbo, na prestopanju katere je.

Zagovornik Fišer je med drugim opozoril, da ima obdolženčevo pojasnilo, zakaj je bežal pred policisti, povsem trdno osnovo, saj je policija v resnici Bečkanovića iskala zaradi prestajanja uklonilnega zapora, kakor je okrajno sodišče v Kranju odredilo 22. decembra lani, a se je obdolženi do tedaj uspešno izmikal. "Pri obdol-

Damijan Bečkanović je včeraj na kranjsko sodišče prišel vklejen, zapustil pa ga je brez lisc okoli rok. / Foto: Gorazd Kavčič

žencu niso našli ne pištole ne česa drugega, kar bi ga lahko povežalo z ropom. Podobnost oblačil pa ne more dokazovati identitete roparja, saj je mlajša moška populacija večinoma podobno oblačena v športna oblačila," je poudaril odvetnik in predlagal oprostitev.

"Pet mesecev sem bil neupravičeno v priporu, saj tega dejanja nisem storil.

Tudi si ne bi nikoli delal sramote s tem, da bi šel ropat zaradi bureka. Prosim, da zapišete, da sem se policiji tudi sam javil," je po končanem sojenju novinarjema dejal oproščeni **Damijan Bečkanović**, za katerega pa se po naših podatkih zelo zanimajo tudi avstrijski organi pregona, saj ga naj bi povezovali z neko ugrabitvijo v Avstriji.

Mladi gasilci se znajo orientirati

Na Brdu pri Kranju so se mladi gasilci in gasilke pomerili na državnem tekmovanju v gasilski orientaciji.

SIMON ŠUBIC

Brdo pri Kranju - Sobotnega državnega tekmovanja v gasilski orientaciji, ki ga je organizirala Gasilska zveza Mestne občine Kranj, se je udeležilo skoraj petsto mladih gasilcev oziroma 165 ekip iz vse Slovenije, ki so se na predhodnih regijskih tekmovanjih uvrstile na prvi dve mesti. Ekipa so se tako pomerile v kategorijah mlajših pionirk in pionirjev, starejših pionirk in pionirjev

ter mladincev in mladink, organizatorji pa so na koncu zadovoljno ugotovili, da se nihče od tekmovalcev ni poškodoval ali pa - bog ne daj - celo izgubil.

Gasilska orientacija je potekala ob hipodromu na Brdu pri Kranju in v tamkajšnjem gozdu, tričlanske ekipe pa so morale poiškati kontrolne točke in na njih opraviti različne naloge (prva pomoč, vezanje vozlov, štafetno spajanje cevi, hitro zvijanje cevi, prenos

vode). Kot je pojasnil predsednik GZ MOK **Jože Derlink**, sta končni rezultat tvorila ocena uspešnosti opravljenih nalog in čas, ki ga je posamezna ekipa potrebovala za prihod v cilj. Pri mlajših pionirjih je zmagala ekipa PGD Gorje, pri mlajših pionirkah PGD Studenec, med starejšimi pionirji je bila najboljša ekipa PGD Koprivnik, med starejšimi pionirkami pa PGD Gorenja vas. V mladinski kategoriji je pri fantih slavila trojka

iz PGD Hrušica, pri dekletih pa PG Zbilje, letošnje zmagovalke na gasilski olimpijadi na Češkem.

Tekmovanje sta si ogledala tudi predsednika gasilskih zvez Gorenjske in Slovenije **Jožef Smole** in **Tone Koren**, ki sta gasilski naraščaj pohvalila zaradi uspešnih nastopov. "Izredno ponosen sem, da slovenskim gasilcem še vedno uspe zbrati takšno število mladih src," je bil zadovoljen Koren.

Mladi gasilci so morali biti spretni tudi pri vezanju vozlov.

1909-2009

Glasbena šola
Kranj

Stoletnica Glasbene šole Kranj

- Sreda, 16. septembra, ob 19. uri v Kranjski hiši: Odprtje razstave "100 let Glasbene šole Kranj".
- Četrtek, 17. septembra, ob 19.30 v dvorani GŠ Kranj na Trubarjevem trgu 3: Koncert učiteljev.

Prisrčno vabljeni! Vstop prost.

Krvodajalec, ki mu je kri rešila življenje

Danes smo na strani tistih, ki pomagamo, že jutri pa smo lahko na strani onih, ki pomoč potrebujejo. Izkušnja s tem ima Franci Jelovčan.

stran 10

Število krvodajalcev narašča

Lani smo imeli 104.174 krvodajalcev, kar Slovenijo uvršča v zgornjo tretjino evropskih držav. Pogovarjali smo se s Polonco Mali, dr. med.

stran 11

Nadležne naglavne uši

Naglavne uši žal niso nadloga preteklosti, te so še kako prisotne v današnjem času. Zmotno je tudi, da so uši odraz nečistih las, dokazano je namreč, da jih privlačijo čisti in umiti lasje.

stran 12

zdravje & lepota

ZDRAVJE • KAKOVOST BIVANJA • ZDRAVA PREHRANA • NAPREDEK V ZDRAVSTVU • ZDRAVILA • KOZMETIKA • NASVETI ZA DOLGO ŽIVLJENJE

Ne pozabite na milo in robčke

Gripa se prenaša kapljično in s stikom rok, zato je zelo pomemben preventiven ukrep pred okužbo higiena rok in kašlja. Tudi šole in vrtci so dobili navodila, kako naj ravnaajo ob pojavu gripe.

SUZANA P. KOVAČIČ

Prejšnji teden se je začela informativna nacionalna kampanja Ustavimo gripo, ki jo je pripravilo ministrstvo za zdravje v sodelovanju z Inštitutom za varovanje zdravja. "Vedenje je naša najbolj učinkovita obramba," je poudaril minister za zdravje Borut Miklavčič. Preventivnih ukrepov za preprečevanje in širjenje novega virusa gripe (A) H1N1 se morajo držati tudi v šolah in vrtcih. V petek smo obiskali Podružnično šolo Besnica in vodjo šole Majo Nosan vprašali, kakšna imajo navodila. "Ministrstvo za šolstvo in šport je že konec avgusta pripravilo posvet za učitelje kranjskih osnovnih šol, kako naj ravnamo. Povedali so nam, kako prepoznamo znake bolezni (povišana telesna temperatura, mraženje, suh kašelj, bolečine v žrelu, zamašen nos ali izcedek iz nosu, bolečine v mišicah in kosteh, glavobol, utrujenost, lahko tudi bruhanje in driska). Učence dosledno opozarjamo na umivanje rok z milom pred vsakim vstopom v razred, pred malico, kosilom, potem ko pridejo s stranišča ... Če bi pri učen-

"Če bi pri učencu opazili znake nove gripe, moramo nemudoma obvestiti starše, ti pa bi morali takoj priti ponj. Tak otrok bi moral ostati v domači negi sedem dni, četudi bi bolezenski znaki izzveneli prej."

Foto: TINA DOKL

Učitelji morajo biti pozorni na to, da si otroci temeljito umivajo roke z milom, da kašljajo in kihajo v papirnat robček ali v rokav. Navodila so za vse šole in vrtce enaka. Pozanimali smo se, kako jih upoštevajo v šoli in vrtcu v Besnici.

cu opazili znake nove gripe, moramo nemudoma obvestiti starše, ti pa bi morali takoj priti ponj. Tak otrok bi moral ostati v domači negi sedem dni, četudi bi bolezenski znaki izzveneli prej. Otroke stalno opozarjamo,

naj kašljajo v papirnati robček ali v rokav, po kašljanju ali kihanju si morajo tudi umiti roke. V vsakem razredu imamo plakat, ki opozarja, kako se zavarujemo pred pandemsko gripo. Čistilke pa so še bolj pozor-

ne na čiščenje, na primer kljuk," je povedala Maja Nosan. Tudi v vrtcu pri Podružnični šoli Besnica upoštevajo navodila. "Že sicer damo veliko na to, da si otroci dobro umijejo roke z milom. Igra-

če konec tedna operemo z detergentom za pomivanje posode. Robčke imajo otroci tako v vrtcu kot v šoli in to papirnat, da jih lahko takoj po uporabi odvržejo," je povedala vzgojiteljica Ivica Bavdek Dolinar.

ZDRAVILA

Zdravila in mladostniki

Za informacije o zdravju in zdravstvenih težavah se mladi najpogosteje obračajo na starše, zdravnike in farmacevte. Premalo pa poznajo in uporabljajo priložena navodila za uporabo zdravil.

stran 12

OSTEOPOROZA

Več težav imajo starejši

Zmanjševanje kostne gostote je najpogosteje povezano s starostjo. Če vas vse bolj boli v križu, hoja postaja sključena, ob padcu ste si zlomili še zapestje, je verjetnost, da imate osteoporozo, velika.

stran 13

VITAMINI

Z vitamini nad bolezenske težave

Številne zdravstvene nadloge nastanejo zaradi pomanjkanja vitaminov. Nevšečnosti se lahko rešimo na naraven način, s svežim sezonskim sadjem in zelenjavo.

stran 15

KRVODAJALSTVO

Krvodajalec, ki mu je kri rešila življenje

Danes smo na strani tistih, ki pomagamo, že jutri pa smo lahko na strani tistih, ki pomoč potrebujejo. Prav takšna je življenjska zgodba Francija Jelovčana.

SUZANA P. KOVAČIČ

Franci Jelovčan iz Mač v občini Pred-dvor zagotovo ne bo pozabil sobote, 22. februarja 2002. "Bila je zimska sončna sobota. Soproga je šla v trgovino. Ne vem, kaj me je prešinilo, da sem se odločil, da bom obrezal vrh hruške. Splezal sem po lestvi, pa žal ni šlo po načrtih. Veja na drevesu se je odlomila in sem padel. Spominjam se, da se je soproga pripeljala domov, da je pritekel sosed in slišal sem sireno rešilca. Potem je vse potihnilo," pripoveduje **Franci Jelovčan**. Padel je sedem metrov globoko. Padel je na bok. Zlomil si je desno ramo, sedem reber, počila je medenična kost, imel je raztrganino pljuč in poškodovana jetra. Pet tednov je bil v komi v Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani v Centru za intenzivno terapijo. Soproga je bila pri njem vsak dan. "Ko sem prišel k sebi,

sem izvedel, da so mi morali zamenjati vso kri, da so me oživljali, da sem prebolel dve pljučnici. Kot mi je kasneje povedal zdravnik, mi je kazalo zelo slabo," pove gospod Franci. Po petih tednih je prišel vsaj malce k sebi, v intenzivni terapiji pa je bil še dva meseca in pol. Šele potem so ga premestili na navaden oddelek. "Operirali so me lahko šele 18. aprila. Poseg je bil glede na vse poškodbe, ki sem jih utrpel, uspešen, za kar sem še danes hvaležen dr. Mateju Cimermanu. Doktor mi je rekel, da sem moral imeti železno voljo, da sem kljub vsem poškodbam preživel. Zdravnik mi je 28. maja rekel, jutri boste šli na rehabilitacijo v Dolenjske Toplice. Z rešilcem so me odpeljali naravnost iz bolnišnice. Hodil še nisem, kar pomeni, da so me iz postelje prelagali v voziček, pa spet nazaj. Vsak dan sem počasi napredoval, po pet, deset korakov. Ko sem se po štirinajstih dneh iz toplic vrnil domov v

Mače, sem šel prvič po stopnicah v prvo nadstropje domače hiše. Kako sem bil vesel, da sem po nekaj mesecih končno doma." Sedem let je od nesreče. Franci Jelovčan ima z železom povezane medenične kosti. "Nesreča se mi je zgodila slabi dve leti pred upokojitvijo. Vedno sem pravil, ko bom v pokoju, bom pa imel veliko časa za planinarjenje. Moje sanje so se z nesrečo razblinile. Težko grem v breg, ker me daje sapa, vsak korak, ki ga naredim, mora biti previden. Povzmem se samo na kak bližnji in nezahteven hrib," pove. Franciju Jelovčanu je kri rešila življenje. Tudi sam je bil dolga leta krvodajalec. "Kri sem začel darovati leta 1965. Skoraj tridesetkrat sem jo daroval, pa bi jo še, a je od nesreče dalje nisem več smel. Zelo rad sem jo daroval in vesel sem, ker moj sin danes misli enako. Nikoli pa si nisem mislil, da bom kri kdaj tudi sam potreboval," pravi sogovornik.

Franciju Jelovčanu je tudi po nesreči ostala velika ljubezen do čebelarjenja, ki jo deli s soprogo Marijo. | Foto: TINA DOKL

V nekaj mesecih leta 2002, ko se je pletla Francijeva usoda, je shujšal za sedemindvajset kilogramov. Njegova soproga se danes pošali, da je dobila novega moža. "Nekaj vam bom povedala, kar vam leta 2002 ne bi. Ko je bil mož še v bolnišnici, sem mu na skri-

vaj nosila matični mleček in cvetni prah, zamešan v jogurt. Verjamem, da je tudi to malce pomagalo, da je danes med nami. Kri se mu je hitro boljšala," pravi Francijeva soproga, ki je matični mleček dobila kar v domačem čebelnjaku v Mačah.

Usoda se je s Francijem še dvakrat poigrala. Po letu dni je moral še enkrat v bolnišnico, ker je zbolel za klopnim meningoencefalitisom. Kasneje si je ob nesrečnem padcu zdrobil ramo. Po vseh nesrečah pa je več kot očitno, da ima Francija Jelovčana življenje zares zelo rado.

Laboratorijske preiskave, zakaj in kdaj

V centralnem laboratoriju Splošne bolnišnice Jesenice na leto opravijo več kot 600 tisoč preiskav. Zdravniki najpogosteje zahtevajo preiskavo polne krvi, tako imenovani hemogram.

SUZANA P. KOVAČIČ

Laboratorijske preiskave predstavljajo podporo pri diagnostični obravnavi bolnikov. Zdravniku nudijo uporabne informacije pri diagnosticiranju, spremljanju poteka bolezni in učinkovitosti uvedene terapije. Preiskave se razlikujejo po vrstah bioloških vzorcev, najpogosteje odvzeti vzorci so kri, urin, blato in sputum ali izpljunek. Laboratorij v Splošni bolnišnici Jesenice je regionalnega pomena, v njem na leto opravijo 620 tisoč preiskav. "To ni majhna številka. V laboratoriju je dvanajst zaposlenih, izvajanje analiz je avtomatizirano, kar od kadra zahteva visoko tehnično in strokovno usposobljenost. Delo v laboratoriju poteka procesno, po končanih analizah so rezultati posredovani zdravniku, kar zagotavlja laboratorijski informacijski sistem. Viri individualnih napak so zmanjšani na minimum, rezultati pa točni, zanesljivi in sledljivi," je povedala doc. dr. **Ivica Avberšek - Lužnik**, vodja laboratorija.

"Zdravniki najpogosteje zahtevajo analizo polne krvi, ki jo strokovno imenujemo hemogram. Hemogram nudi podatke o številu najpomembnejših vrst krvnih celic (levkocitov, eritrocitov in

trombocitov). Zdravniki naročajo tudi biokemijske analize krvi, kot so krvni sladkor, lipidi, CRP, elektroliti, kalcij, encimi, ... Posebno skupino preiskav predstavlja področje strjevanja krvi v človeškem telesu. Rezultati teh testov so nujni pred in po operativnih posegih in za bolnike, ki so na antikoagulantni terapiji. Znanost in tehnologija na medicinskem področju sta tako napredovali, da je mo-

goče prve znake nekaterih bolezni prepoznati pred pojavom nepovratnih patoloških sprememb," je razložila vodja laboratorija in dodala: "Potrebno pa je vedeti, da se spekter preiskav in kakovost rezultatov med laboratoriji primarne, sekundarne in terciarne ravni razlikuje. Laboratoriji na primarni ravni obratujejo le del dneva, so prostorsko in strokovno slabše pokriti, medtem

ko laboratoriji v bolnišnicah nudijo svoje storitve tudi ponoči in imajo najmanj dvanajst ur na dan navzočega tudi specialista, ki je nosilec laboratorijske dejavnosti." Ali lahko pacienti sami zahtevamo celovit pregled krvi? "Velja splošno pravilo: kot pacient se moraš prepustiti zdravnikovi odločitvi. Ker pa živimo v dobi računalnikov, ki nam preko spleta ponujajo informacije o

različnih boleznih, ni redko, da ljudje želijo vedeti, ali so rezultati njihovih osnovnih krvnih preiskav znotraj priporočenih vrednosti. Celovit pregled krvi na pobudo pacienta je možen tudi pri nas, vendar samo samoplačniško. Za to se največ odločajo športniki ali ljudje, ki imajo težave s previsoko telesno težo, s ščitnico in drugimi organi," je odgovorila dr. **Ivica Avberšek - Lužnik**.

Dopoldanska izmena, v ospredju doc. dr. **Ivica Avberšek - Lužnik**, od leve: tehnica s specialnimi znanji **Ksenja Smolej**, tehnica s specialnimi znanji **Lara Olip**, medicinska sestra **Ana Grumerc**, mag. **Martina Pogačar Kavčič**, spec. medicinske biokemije, **Simon Brlogar**, dipl. inž. laboratorijske biomedicine, in tehnik s specialnimi znanji **Goran Sedlovski**

Dobro je vedeti ...

Kako se pripravimo na odvzem krvi

Za vse laboratorijske preiskave je potreben pravilno odvzet vzorec venske krvi. Začne se s pripravo preiskovanca na odvzem krvi. Ta se mora pred postopkom psihično umiriti, nekaj minut mora počivati v sedečem ali polležečem položaju.

Priporočen čas za odvzem krvi je med 7. in 9. uro zjutraj, pri čemer je pomembno, da je preiskovanec dan prej užival lahko hrano in ni bil izpostavljen fizičnim naporom. Tako se izognemo nepričakovanim vplivom na rezultate preiskav. Priporočljivo je tudi, da preiskovanec pove, če in katera zdravila in vitaminske pripravke uživa dalj časa.

Odvzem krvi je kompleksen postopek, ki zahteva znanje in spretnost izvajalca, ki mora med postopkom poskrbeti za svojo varnost in varnost preiskovanca.

KRVODAJALSTVO

Število krvodajalcev narašča

Lani smo imeli 104.174 krvodajalcev, kar Slovenijo uvršča v zgornjo tretjino evropskih držav. Na temo krvodajalstva je več povedala vodja Centra za izbor dajalcev in zbiranje krvi na Zavodu RS za transfuzijsko medicino v Ljubljani Polonca Mali, dr. med., specialistka transfuzijske medicine.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kakšne so trenutne zaloge krvi v Sloveniji?

"Trenutno so zadovoljive, ker pa se približuje jesenski čas, ko se poveča število prehladnih obolenj, pozivamo krvodajalce, če so seveda zdravi, da se udeležujejo krvodajalskih akcij, ki jih organizira Rdeči križ Slovenije."

Katerih krvnih skupin je običajno najmanj na zalogi? "Porazdelitev v Sloveniji je taka, da je največ prebivalcev krvne skupine A, sledi krvna skupina O, ravno tako so razporejeni bolniki in na srečo tudi krvodajalci. Kadar gre za pomanjkanje, smo ponavadi v stiski s tema dvema krvnima skupinama, ker je, kot sem že rekla, tudi bolnikov s krvnima skupinama A in O največ."

Darovanje krvi je pri nas prostovoljno, anonimno in brezplačno. Je takšna pozitivna praksa prisotna po vseh državah Evropske unije?

"Trend in dejansko težnje povsod po svetu so, da je krvodajalstvo anonimno, prostovoljno in brezplačno. Gre predvsem za brezplačnost, ker samo s takim načinom ne stimuliramo in ne pridobivamo krvodajalcev iz skupin, ki bi predstavljale tveganja za prenos bolezni, ki se prenašajo s krvjo, kot so na primer intravenozni uživalci drog, ki bi s plačilom za kri izpostavljali bolnike tudi k možnostim za prenos bolezni, kot so HIV, hepatitis in druge bolezni."

Krvodajalstvo narašča ali upada?

Največji porabniki krvi so bolniki z različnimi hematološkimi, onkološkimi obolenji. Velike količine krvi potrebujejo tudi bolniki, operirani na srcu, pri presaditvah organov, ponesrečenci

...

"Skupaj z Rdečim križem Slovenije, ki je nacionalni organizator krvodajalskih akcij, se moramo pohvaliti, da je število krvodajalcev v porastu. Lani smo imeli 104.174 prijavljenih krvodajalcev (leta 2007 jih je bilo 97.055), od tega je deset do trinajst odstotkov novih, mladih krvodajalcev, ki nadomestijo tiste, ki s starostjo končujejo svojo krvodajalsko kariero. To je lepo, kajti zavedati se moramo, da je Slovenija s takim številom krvodajalcev v zgornji tretjini med evropskimi državami."

Kaj se zgodi, če nekdo nujno potrebuje kri, pa je bolnišnica v tistem trenutku nima?

"Gre za to, da morajo biti zaloge krvi v vsaki bolnišnici, kjer se lahko pojavijo potrebe po krvi, take, da do takih primerov ne bi prihajalo. Seveda se lahko trenutne zaloge izčrpajo, takrat pa transfuzijski oddelki po posebnem postopku kri takoj prisrbijo od drugod, odvisno od tega, kam je organizacijsko razporejen določen transfuzijski oddelek. Transfuzijska služba je trenutno v fazi reorganizacije in se bo organizacijsko poenotila po celi državi, kar bo vodilo v lažjo komunikacijo med transfuzijskimi oddelki in v tudi v večjo preglednost nad uvažanjem enotnega sistema kakovosti."

Minister za zdravje Borut Miklavčič je prejšnji teden povedal, da bo potrebno okrepiti krvodajalske akcije, ker bi bilo v primeru pandemije nove gripe darovalcev premalo. Kaj bi k temu dodali?

Polonca Mali, dr. med., specialistka transfuzijske medicine | FOTO: TINA DOKL

"Vsekakor je to splošni poziv, da bi krvodajalci ne pozabili na krvodajalske akcije. V celotni pripravi prekrbe bolnikov s krvjo v času pandemije, do katere upajmo ne bo prišlo, je da se bodo po določenem načrtu izvajali pozivi krvodajalcev, ki bodo zdravi. Trenutno pa velja, naj se odzi-

vajo tako kot doslej. Kri ima namreč omejen rok trajanja, približno mesec dni, in zato zalog ne moremo kopiciti v nedogled. V tem trenutku je pomembno, da se zaloge ohranjajo na nivoju, kot so sedaj. Če bi prišlo do kakršnihkoli sprememb, bomo krvodajalce pravočasno obvestili."

Poročila o prenosu okužb ali sumu prenosov in njihove analize kažejo, da je transfuzija danes varna oblika zdravljenja. V letu 2008 v Sloveniji niso zabeležili nobenega prenosa okužbe s krvodajalca na prejemnika.

Dobro je vedeti ...

Kri lahko daruje vsak, ki:

- je dobrega zdravja,
- med 18. in 65. letom starosti,
- tehta vsaj 50 kg,
- zadnje mesece ni imel večje operacije,
- v zadnjem letu ni prejel transfuzije,
- moški, ki vsaj tri mesece ni daroval krvi,
- ženska, ki vsaj štiri mesece ni darovala krvi in v zadnjem letu ni bila noseča.

Krvi ne morejo darovati vsi, ki:

- imajo hujša obolenja srca,
- imajo ali so imeli maligne (rakave) bolezni,
- sodijo v rizično skupino za prenos bolezni,
- imajo sladkorno bolezen, ki jo uravnavajo z insulinom,
- prebolevajo ali so v zadnjih 14 dneh prebolevali akutni infarkt.

(Vir: Rdeči križ Slovenije)

Na sliki: skladiščenje krvi. Kri ima omejen rok trajanja, to je približno mesec dni.

Kozmetični salon 5 RA ponuja najcenejšo kavitacijo v Sloveniji

40 minut kavitacije le 80 EUR + dodatna ugodnost gratis 30 minut limfne drenaže.

Ob tem še druge metode za lepoto in dobro počutje: nega obraza, depilacija, body wrapping, manikura, umetni nohti, pedikura, postopki z ultrazvokom in električno stimulacijo

Še posebna ponudba za upokojence: 10% popust za pomladitveno nego zrele kože

Kozmetični salon 5 RA, Belančič Petra s.p., Škofjeloška cesta 8, 4000 Kranj, gsm: 040/833 094

ZDRAVILA

Zdravila in mladostniki

Za informacije o zdravju in zdravstvenih težavah se mladi najpogosteje obračajo na starše, zdravnike in farmacevte. Premalo pa poznajo in uporabljajo priložena navodila za uporabo zdravil.

SUZANA P. KOVAČIČ

Sekcija farmacevtov javnih lekarn pri Slovenskem farmacevtskem društvu je s pomočjo lekarniških farmacevtov med 3680 slovenskimi mladostniki, stari od dvanajst do devetnajst let, izvedla anonimno raziskavo na temo Zdravila in mladostniki. "Želeli smo pridobiti čim več informacij o vlogi lekarniškega farmacevta pri pravilni in varni uporabi zdravil ter drugih iz-

delkov, ki jih mladostniki pogosteje uporabljajo," je povedala mag. **Nina Pisk**, mag. farm., predsednica Sekcije farmacevtov javnih lekarn. Kot zanesljiv in verodostojen vir informacij o zdravilih je lekarniške farmacevte opredelilo 49,9 odstotka anketiranih, kar 79,1 odstotka mladostnikov pa je potrdilo, da v lekarni vedno pridobijo dovolj informacij za pravilno in varno uporabo zdravila. Za informacije o zdravstvenih težavah pa se mladi najpogosteje obračajo na starše,

"Lekarniški farmacevti želimo pomagati mladostnikom, da razvijejo ustrezen odnos do pravilne in varne uporabe zdravil in drugih izdelkov ter do zdravja in zdravega načina življenja nasploh."

Kje mladi dobijo zdravila

Skupaj s starši pridejo mladostniki v lekarno predvsem po zdravilo proti bolečinam, teste za ugotavljanje prisotnosti nedovoljenih drog v urinu ter kozmetične izdelke za nego problematične kože. Z vrstniki pridejo mladostniki v lekarno predvsem po kontracepcijsko tableto po spolnem odnosu in test za ugotavljanje nosečnosti. Veliko izdelkov dobijo mladostniki v trgovini, med njimi najpogosteje kondom, športno prehrano za povečanje mišične mase, kozmetične izdelke za lajšanje mladostniških težav s kožo in izdelke za hujšanje. Preko spleta izstopa nakup športne prehrane, izdelkov za hujšanje ter testov za ugotavljanje prisotnosti nedovoljenih drog v urinu, a se pred nakupom preko spleta o tem pogosto posvetujejo z lekarniškim farmacevtom.

zdravnike in farmacevte, brskajo tudi po spletnih straneh ter spremljajo medije. "Razveseljivo je, da so na prvo mesto postavili starše, saj starši najbolj poznajo svojega otroka in lahko, čeprav morda sami ne poznajo odgovora, mladostniku pomagajo pri iskanju rešitve," je povedala mag. Nina Pisk. Raziskava pa je pokazala, da odrasli in mladostniki premalo poznajo in uporabljajo priložena navodila za uporabo zdravil.

Čeprav večina mladostnikov dnevno uporablja spletne strani, so ta vir pri iskanju informacij o zdravju navedli le v 26,9 odstotka odgovorov, pri iskanju informacij o zdravilih pa le v 15,6 odstotka odgovorov. Te ugotovitve so pozitivne, je poudarila sogovornica: "... saj spletne strani pogosto niso zanesljiv vir informacij o zdravstvenih temah in zdravilih."

Če mladostniki potrebujejo zdravilo, predpisano na zdravniški recept, gredo največkrat v lekarno skupaj s starši ali sami. Večina anketiranih je povedala, da uporabljajo zdravila nekajkrat na mesec ali le nekajkrat na leto. "Ugotovljamo, da velika večina mladostnikov meni, da zdravila niso škodljiva ter da nimajo veliko neželenih učinkov. Kljub temu pa je zanimivo, da jih je kar 60 odstotkov navedlo, da je, če je le možno, bolje, da ne uporabimo zdravil," je zaključila mag. Nina Pisk.

Romana Rakovec, direktorica Gorenjskih lekarn: "Letošnji, že 5. Dan slovenskih lekarn, ki ga vsako leto lekarniški farmacevti obeležujemo, ko godujeta zavetnika lekarništvu brata Kozma in Damijan, bo posvečen temi zdravila in mladostniki. Današnji mladostniki so večinoma zdravi. Kljub temu so v tem obdobju, ki pomeni pot iz otroštva v odraslost, s posebnostmi rasti in razvoja ter načinom življenja povezani značilni zdravstveni problemi, uporaba zdravil ter tvegana vedenja. Lekarniški farmacevti želimo pomagati mladostnikom, da razvijejo ustrezen odnos do pravilne in varne uporabe zdravil in drugih izdelkov, dosegljivih v lekarni, ter do zdravja in zdravega načina življenja nasploh. Za izboljšanje kakovosti zdravljenja mladostnikov z zdravili in zdravja mladostnikov želimo lekarniški farmacevti spodbuditi sodelovanje med mladostniki, starši in zdravstvenimi delavci ter pri tem poudariti vlogo lekarne in lekarniškega farmacevta. Ob Dnevu lekarn bodo v lekarnah po Sloveniji tokrat že v petek, 25. septembra, potekale aktivnosti, namenjene ozaveščanju javnosti o pravilni in varni uporabi zdravil pri mladostnikih. V aktivnosti se bomo vključili tudi v vseh 22 lekarniških enotah Gorenjskih lekarn, kjer bo na voljo informativno gradivo."

Nadležne naglavne uši

Naglavne uši žal niso nadloga preteklosti, saj so še kako prisotne v današnjem času. Najbolj pogosto se z njimi srečujejo prav otroci v vrtcih in šolah. Zmotno je, da so uši odraz nečistih las, dokazano je namreč, da jih privlačijo čisti in umiti lasje.

PETRA LOGAR

Uši lahko odpravite, če ste dovolj natančni in če ukrepate hitro. Dovolj je, da na lasišču ostane samo ena uš, pa je ves trud zastonj. Zato je zelo pomembno, da ste pri odstranjevanju natančni in potrpežljivi.

Naglavna ali siva uš je tri milimetre velik insekt, ki se naseli na lasišču, najpogosteje na predelih senc, na tilniku in za ušesi. Odrasla uš izleže približno osem ovalnih jajčec - gnid, na noč. Te prilepi na las, približno centimeter od lasišča. Po devetih dneh se izleže mlada uš in ta spolno dozori po sedmih do trinajstih dneh. Prvi znaki, da imate uši, je močno srbenje lasišča. Ker se hranijo s človeško krvjo, se pojavijo na lasišču tudi rdečine. Uši ne skačejo, ne

letajo in ne poskakujejo, prenašajo se z dotikom glav. Prenos pa je možen tudi preko kap, glavnikov, sedežev, oblačil, blazin. Uš lahko tudi več dni čaka na določenem mestu na novega gostitelja. Okužba je možna tudi v bazenih, saj so uši odlični plavalci.

Če se pojavijo uši, je potrebno ukrepati takoj. Pregledati je potrebno vse družinske člane, očistiti glavnike, oprati posteljnino, vzglavnike, posesati sedežno garnituro, očistiti igrače. Nikar ne pozabite na sedeže v avtomobilu.

Vse pralne predmete, na katerih je možnost, da se uši zadržujejo, je potrebno oprati na 60 stopinjah Celzija. Predmete, ki jih lahko očistite, je potrebno temeljito očistiti z vročo vodo in milnico. Druge predmete,

ki jih je uporabljala oseba, ki je imela uši in jih ne morete očistiti, pa lahko zaprete v nepredušno vrečo za vsaj dva tedna. Če uš v tem času ne dobi primerne gostitelja, bo poginila. Izogibati se je potrebno tesnih stikov z osebo, ki je okužena. Otrok, ki ima uši, ne sme v šolo ali vrtec, dokler te niso odpravljene. Potrebno je obvestiti ustanovo, ki jo otrok obiskuje, da so se pojavile uši.

Nekoč so uši odpravljali s petrolejem. Ta je insektom zaprl dihala in posledično so poginile. A ta je škodljiv. Prav tako farmacevti odsvetujejo uporabo domačih pripravkov zoper uši. V lekarni lahko kupite šampone, spreje in losijone za odstranjevanje nadležnih insektov. Zelo pomembno je, da se držite navodil, da ste pri

odstranjevanju dovolj natančni in vztrajni. Pripravki odstranijo uši, gnid pa ne. Te se po sedmih dneh izležejo. Zato je zelo pomembno, da postopek čiščenja ponovite vsaj nekajkrat. Prav tako je nujno, da lase češete vsak dan z gostim glavnikom, gnide pa odstranjujete tudi ročno.

"Naglavne uši pomembnejših bolezni ne prenašajo, lahko pa zaradi praskanja nastanejo ekcemu podobne spremembe ali pa je to vstopno mesto za bakterijsko okužbo; najpogosteje impetigo. Zadostna higiena, redno pregledovanje lasišča in česanje lahko preprečijo resnejšo okužbo z ušmi. Poletje je čas taborov in ležišč, ki menjavajo uporabnike in hitro lahko pride do okužbe. Uši se tako prenesejo na nove gostitelje in naprej po ustanovah, ki jih obiskujejo. Najpogosteje se pojavijo v vrtcih in šolah. Če se okužite z ušmi, je nujno, da takoj začnete z natančnim odstranjevanjem," je povedal **Janez Koprivec**, dr. med.

Uši ne skačejo, ne letajo in ne poskakujejo, prenašajo se z dotikom glav. Prenos je možen tudi preko kap, glavnikov, sedežev, oblačil, blazin. Uš lahko tudi več dni čaka na določenem mestu na novega gostitelja. Okužba je možna tudi v bazenih, saj so uši odlični plavalci.

OSTEOPOROZA

Več težav imajo starejši

Zmanjševanje kostne gostote je najpogosteje povezano s starostjo. Botruje ji pomanjkanje mineralov, ki so pomembni pri nastanku kosti. Kostno trdnost zamenja luknjičavost in krhkost, ki sta vzroka tudi za zlome. Če vas vse bolj pogosto boli v križu, hoja postaja vse bolj sključena, ob padcu pa ste si zlomili še zapestje, je verjetnost, da imate osteoporozo, zelo velika.

KATARINA PODNAR

Vzroki za nastanek osteoporoze

O bičajno se osteoporozo pojavi pri starejših, pogosteje pri ženskah kot moških, čeprav v zadnjih letih beležijo porast moške populacije. Pri ženskah je osteoporozo zelo povezana z menopavzo, ko presahne proizvodnja ženskega spolnega hormona estrogena. Sicer pa je vzroke za pojav osteoporoze potrebno poiskati v dednem zapisu, kjer je shranjena informacija o osebni nagnjenosti k bolezni. Ta določa prvo od obeh vrst osteoporoze, tako imenovano primarno, ki jo ob genih pogojuje tudi vrsta prehrane v mladosti, mera aktivnosti in posledice prezgodnje menopavze. Druga, sekundarna osteoporozo pa

je povezana z različnimi boleznimi, kot so Chronova bolezen, povečano delovanje ščitnice in obščitnice, revmatične in pljučne težave, prezgodnja mena zaradi različnih posegov in zdravlil, pa odvisnostmi, kot sta alkoholizem in kajenje.

Zdravljenje osteoporoze

V LifeClass hotelih v Portorožu, natančneje v Medicinskem centru Term&Wellness LifeClass, lahko z medicinsko metodo, imenovano denzitometrija, brez bolečin izmerite trdnost kosti, stopnjo prisotne bolezni ter možnosti za njen nastanek. Osebni pogovor z zdravnikom bo pomagal pri številnih vprašanjih, povezanih z boleznijo. Zdravnik bo predpisal še predlog o zdravljenju ali primernih terapijah, če je bolezen že prisotna, in izdal zdravniško potrdilo. Ko je bolezen že prisotna, jo v centrih zdravijo z različnimi me-

todami. Magnetoterapija ugodno vpliva na kostno gostoto, obenem pa zmanjšuje že prisotno bolečino. Protibolečinska elektroterapija sprošča boleče dele telesa in omogoča lažje gibanje. Z obiskovanjem individualnih in skupinskih vaj s terapevtom se naučite vse potrebne vaje, ki stabilizirajo sklepe in hrbtenico, izboljšajo elastičnost in koordinacijo telesa ter preprečujejo padce. Ob tem se boste naučili še pravilnega sedenja in vstajanja, dvigovanja in nošenja bremen ter obračanja. Nenazadnje pa s terapijami za odvajanje kajenja, kot je akupunktura, pomagajo kadičcem pri opustitvi te škodljive razvade.

Primerna prehrana vse življenje

Kako smo se prehranjevali v mladosti, bo v dobršni meri vplivalo na kostno gostoto. Vendar pa je tudi v drugih živ-

ljenjskih obdobjih pomembno, da uživamo hrano, bogato s kalcijem, kalijem, magnezijem, vitaminom C, D in K, saj s tem zagotavljamo svojim kostem najboljše. Delež, ki ga pridobimo s pravilno prehrano, telesno dejavnostjo in opuščanjem razvad, je kar 40-odstoten, ostalo je odvisno od genov. Torej, najboljši vir kalcija so mleko in mlečni izdelki. Ta rudninska snov iz črevesja prehaja v kri s pomočjo vitamina D. Ker nastaja v koži pod vplivom sončnih žarkov, bo zadoščal že kratek sprehod na lep sončen dan, nekajkrat na teden. Vendar pa ga nekaj pridobimo tudi z prehrano. Vsebujejo ga predvsem plave ribe, manj pa jajca, jetra in mleko. Za starejše pa predpisujejo vitamin D tudi v zdravlilih.

Krepilne vaje z utežmi

Ob prehrani bogati s "kostnimi" minerali, pa je priporočljivo tudi vsakodnevno gibanje in telovadba, predvsem vaje z utežmi. S tem se izboljša telesna drža in koordinacija, krepijo pa se tudi kosti, s čimer se lahko preprečijo tako padci kot zlomi. Kljub vsem nasvetom, ki so predlagani v prispevku za boljše zdravje kosti, pa to le niso nadomestila za zdravlila, ko se osteoporozo že pojavi.

PREHITITE
OSTEOPOROZO!

PREŽENITE BOLEČINO IN PREPREČITE ZLOME

DENZITOMETRIJA • POGOVOR Z ZDRAVNIKOM
AKUPUNKTURA • ELEKTROTHERAPIJA
MAGNETOTERAPIJA • INDIVIDUALNE VAJE ...

Do 20. decembra 2009
vam nudimo 20 % popusta na storitve:

Denzitometrija • Individualne vaje • Magnetoterapija • Elektroterapija

MEDICINSKI CENTER
TERME & WELLNESS LIFECLASS
Obala 33, 6320 Portorož
tel. 05 692 80 60
www.lifeclass.net

LIFECCLASS
HOTELS & SPA

VIR ZDRAVJA

Zdravilna voda iz termalnih vrelcev

Skrivnostno moč vode in njene blagodejne učinke so poznala vsa starodavna ljudstva. Tudi na naših tleh so se z njo s pridom razvajali že Rimljani.

KATARINA PODNAR

Prvo termalno kopalnišče na Slovenskem je zraslo v Laškem že leta 1854 in od takrat pa do danes je koristna pomoč pri ohranjanju dobrega počutja in zdravja. To so nedavno dokazali tudi v Ter-

mah Laško, kjer so z najnovejšimi raziskavami subtilnega polja potrdili njene pozitivne biološke učinke.

Kaj kažejo raziskave

Dolgoletne izkušnje laškega zdravilišča kažejo, da vrelci s svojo bogato strukturo in blagodejno toploto ugodno vplivajo pri težavah s kronič-

nimi vnetji sklepov in hrbtenice, težjih okvarah in poškodbah na nogah, pomagajo pa tudi pri blago povišanem krvnem tlaku. Prav zato, da bi potrdili vse njene blagodejne učinke, so se odločili še za dodatne raziskave. V sodelovanju z Inštitutom BION in Activation Laboratories iz Kanade so

opravili temeljite analize, ki potrjujejo njene pozitivne tako kemične kot biološke učinke. Ob tem pa so po metodi dr. Masara Emota tudi fotografirali vodne kristale.

Ugoden vpliv pozitivnega biopolja

Osnovni namen raziskav je bilo ugotoviti biološke učinke laške termalne vode, njenega vodo odtisnjenega subtilnega polja oz. biopolja. Ta se navezuje na elektromagnetno

polje oscilacij molekul in deluje na kvantno mehanski ravni. Že prve raziskave so pokazale, da ima laška termalna voda zelo kakovostno biopolje. S tem pa ima nedvomno pozitivne učinke na biopolje uporabnikov tako pri okrevanju kot pri regeneraciji in zdravljenju. Izsledki interpretativne metode dr. Masara Emota so pokazali, da ima voda spodbujevalno energijo, ki omogoča vsem, ki jo uporabljajo, da iz nje uporabijo

informacijo urejenosti in svežosti, dinamično in prenavljajočo silo, ki jo uporabijo tam, kjer potrebujejo novo moč.

"Tako je bilo Zdravilišče Laško prvo v Sloveniji, ki je svojo vodo analiziralo z najnovejšimi metodami raziskovanja subtilnega polja. Svojem uporabnikom omogoča nekaj več in v trendu živeti bolj polno in zdravo življenje to lahko s ponosom zagovarja," pravi **Branka Lovrečič**, direktorica Inštituta Bion.

z ZDRAVILIŠKIM AVTOBUSOM na oddih V LAŠKO | 28.9. – 5.10. in 29.11. – 6.12.

ZDRAVILIŠČE LAŠKO | THERMANA Laško | www.thermana.si, info@thermana.si | MODRA ŠTEVILKA 080 81 19

S primerno prehrano do bistre glave

KATARINA PODNAR

Kako pomembni so dober spomin, hitro sklepanje in večja zbranost, še posebej dobro vedo vsi, ki še drgnejo šolske klopi. Da lahko te sposobnosti ohranjamo na različne načine, ni več nobena skrivnost. Tega, ki ga bomo danes predstavili, se bodo še posebej razveselili vsi, ki se radi vrtijo po kuhinji.

Le kje drugje kot v možganih se skriva vse, kar doživimo v svojem življenju. Lahko jih primerjamo z našim osebnim računalnikom, razlika je le v tem, da je naš možganski računalnik veliko bolj izpopolnjen. Naše mišljenje, delova-

nje, vse, kar smo, je odvisno od zdravja naših možganov. Da bi bili le-ti v dobri kondiciji, jim moramo zagotoviti, kar potrebujejo. V prvi vrsti sta to kisik in dovolj tekočine. Pa tudi vse tiste sestavine, ki jih nudi uravnotežena prehrana: beljakovine, ogljikovi hidrati, maščobe, vitamini in minerali.

Kisik si zagotavljamo s pravilnim dihanjem, telovadbo in gibanjem na svežem zraku. Tekočina je pomembna za vse organe, možganom pa dovaja hranilne snovi in odvaja toksine. Prav tako kot pri prehrani pa je pomembna kakovost vode, ki jo pijemo. Večinoma drži, da je tista iz pip kakovostnejša od ustekleničene. Ostane nam še pre-

hrana. Beljakovine bomo našli v mesu in ribah, stročnicah in celih zrnih žit. Bolje je, da posegamo po ribah iz mrzlih morij, saj vsebujejo tudi koristne nenasičene maščobe, sicer pa po belem in pustem mesu. Ogljikovi hidrati so boljši neprečiščeni. Jejite sveže sadje in zelenjavo in čim bolj črna žita. Maščobe so najboljše esencialne in so prava hranilna bomba za možgane, saj vplivajo na rast možganskih celic, pa tudi na koncentracijo in spomin. Najboljše najdemo v lososu, skušah in sardinah, pa tudi v oreščkih in semenih. Ob tem pa imajo pomembno vlogo še vitamini in minerali. Njihovo porušeno ravnovesje se kaj kmalu pokaže na različne težave, zato je v

prvi vrsti pomembno, da se pravilno prehranjujemo in si šele potem pomagamo s prehranskimi dodatki.

Hrana za možgane

Da bi možgani res delovali s polno močjo, potrebujemo paletu vitaminov: B-kompleks, mangan, magnezij, natrij, kalij in kalcij, fosfor, cink in bor. Veliko vlogo igrajo tudi antioksidanti A, C in E, ki ohranjajo celice zdrave, vplivajo pa tudi na spomin. Posegajte po sadju, pa tudi gozdnih sadežih, ki so rdeče, vijolične in modre barve. Le-ti namreč vsebujejo snovi, ki še najboljše zaščitijo možganske celice. Ob tem jim bo energijo zagotavljal B-kompleks, ki ga boste na-

šli v pivskem kvasu, jetrcih in neoluščen rižu. Sicer pa je pri izbiri hrane za možgane najpomembnejše prav raznovrstnost. Z njo boste dosegli primerno prehranjenost z vsemi najpomembnej-

šimi hranilnimi snovmi in bistra glava vam bo dobro služila vse tja do pozne starosti. Če pa še občutite določene težave, se posvetujte z vašim zdravnikom ali farmacevtom v lekarni.

V ŠTIRIH TEDNIH ENA KONFEKCIJSKA ŠTEVILKA MANJ!

HYPOXI

design your body

HYPOXI STUDIO
ŠENČUR
poslovna cona A 37,
Šenčur
tel.: 04/279 19 60
e-pošta:
studio@hypoxi.si
www.hypoxi-sencur.si

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

VITAMINI

Z vitamini nad bolezenske težave

Številne zdravstvene nadloge nastanejo zaradi pomanjkanja vitaminov. Polne trgovske police nam ponujajo sveže sezonsko sadje in zelenjavo, ki vsebuje vse potrebno, da se teh nevšečnosti rešimo na naraven način.

KATARINA PODNAR

V eč kot 95 odstotkom uspešnim tridesetletnikom krvavijo dlesni. Krvavitve povzročajo vnetje desni, ki nastane zaradi pogostega stresa, zobnega kamna, velik dejavnik tveganja je tudi kajenje ter pomanjkanje vitamina C. Včasih pomaga že mesečna hranilna kura s svežimi limonami. Vsak dan popijemo sok ene ali dveh sveže iztisnjenih limon, učinek pa povečamo, če pojemo tudi njeno meso.

Oslablost imunskega sistema

Porušen imunski sistem se, v najmilejši obliki, kaže v pogostih prehladnih obolenjih in slabem počutju.

Vprašanje, ki se tu pogosto zastavi, se glasi: Kako je kaj z vašim črevesjem? Vprašanje je na mestu, saj je dobro delujoče črevesje sposobno vsrkavati vse potrebne hranilne snovi iz hrane, ki jih potrebuje tudi naš imunski sistem. Črevesju pomagamo ohranjati njegovo floro s hrano, bogato z vlakninami, polnozrnatimi žiti in sirotko. Vranico, timus, limfni sistem in bele krvničke, ki so

Foto: TINA DOGL

odgovorni za dober imunski odziv, pa zaščitimo z antioksidanti (vitamini A, E, C) ter zagotovimo dovolj cinka in selen, ki ga najdemo v kvasu in polnovrednem žitu.

Problematična koža

Na koži se najhitreje pozna, če gre v telesu kaj narobe, saj je kot ogledalo notranjega dogajanja. Če je izgubila sijaj, se na njej pojavijo različni izpuščaji, mozolji, postala je pusta in nenapeta, jo negujemo tako s primernimi kremami kot izbrano prehrano. Koža potrebuje dovolj vlage, zato poskrbimo, da dovolj pijemo. Za njeno zdravje so pomembni vitamini C, A in E, ki jih v obilici najdemo v sezonskem sadju, posebej v citrusih (vitamin C), temno zeleni zelenjavi in korenju ter

ribjem olju (vitamin A), že s kavno žličko olivnega olja na dan pa bo tudi vitamina E dovolj. Do napete in zdrave kože pomaga tudi cink, ki ga najdemo v ribah in školjkah, polnozrnatih žitih, sončničnih in bučnih semenih.

Ko telo svari pred pomanjkanjem vitaminov

Kako nam telo sporoča, da mu primanjkuje snovi, ki so pomembne? Najprej svari skozi komaj opazne spremembe in nevšečnosti. Tako se pomanjkanje vitamina C lahko kaže kot utrujenost, depresivnost, raztresenost, izpadanje las, pogosti so prehladi, večja dovzetnost za vnetja itd. Če telesu primanjkuje vitamina B 12, se lahko pojavijo težave z menstruacijo, potrtostjo in utrujenostjo, pa tudi razdražljivostjo, občutki odrevenelih udov ipd. Krhki in lomljivi nohti in lasje, suha koža, motnje vida in izpuščaji lahko kažejo na pomanjkanje vitamina A. Raztresenost, razdražljivost, utrujenost, slabo celjenje ran pa na vitamin E. To so le nekatere od nevšečnosti, ki pa jih z uravnoteženo prehrano lahko kmalu presežete. Če bi se težave povečevale in bi kar trajale in trajale, pa je potrebno obiskati zdravnika.

Zmerno pitje kave je zdravo

Kava vsebuje ogljikove hidrate, antioksidante, minerale in lipide. Glavna sestavina opojnega napitka pa je kofein. Ta poživilja in v zmernih količinah blagodejno vpliva na počutje. Količina tega je odvisna od tipa kave. Skodelica filter kave tako vsebuje od 115 mg do 175 mg kofeina, turška kava pa od 80 do 135 mg kofeina. V novi študiji so znanstveniki potrdili, da velika količina kave, predvsem pa kofeina, poveča tveganje za vertikalno aritmijo (nepravilno delovanje srca). Dokazano pa je tudi, da so do tri skodelice kave na dan zdrave, saj kofein preprečuje stres, pomirja in celo preprečuje zobno gnilobo. Zmerno pitje kave je torej zdravo, prekomerno pa škoduje srcu. P. L.

Foto: TINA DOGL

Otroci ne bi smeli jesti pred televizorjem

Otroci, ki jedo obrok pred prižganim televizorjem, pojedjo veliko več kalorij, kot bi jih sicer, so ugotovili kanadski znanstveniki iz univerze v Torontu. Njihova raziskava je pokazala, da otroci pred televizorjem pojedjo v obroku do 228 več kalorij. Pojasnjujejo, da je njihova pozornost usmerjena v program, niso pozorni na prehranjevanje in zato kasneje občutijo sitost. Otroci bi morali med vsakim obrokom sedeti za mizo in se posvetiti le prehranjevanju. Obroki bi morali biti majhni in raznoliki. Prav tako je pomembno, da ima otrok dovolj časa, da v miru poje svoj obrok. P. L.

SPA NATURA
SVET LEPOTE IN DOBRGA POČUTJA

Kozmetični salon Spa Natura
Ljubljanska cesta 34/C, Kranj

04/ 287 22 33

www.spanatura.si

Redna ponudba v Spa Naturi:

- LPG sistem za hujšanje, oblikovanje in čvrstitev
- fotopomlajevanje
- IPL odstranjevanje dlavic
- dermoabrazija
- nege obraza in telesa z vrhunskimi preparati
- SPA rituali in masaže
- podaljševanje in geliranje nohtov Alessandro
- GREAT LASHES - podaljševanje trepalnic
- depilacija
- velika izbira proizvodov za nego doma
- DARILNI BONI

Obiščete nas lahko tudi v Domžalah:

Spa Natura Domžale
Ulica Nikola Tesla 15
031 / 333 150

AKCIJA do 31. oktobra
vitaminska nega obraza MATIS 25€

VITAMINSKA NEGA

UČINEK VITAMINOV NA KOŽO:

- vitamin A obnavlja celice in zmanjšuje gubice
- vitamin B zmanjšuje občutljivost kože in ohranja ravnovesje
- vitamin C vrača koži energijo in sijaj
- vitamin E varuje celice pred prostimi radikali

MATIS
PARIS

PROFESIONALNA NEGA KOŽE

& Gorenjci in zdravje

"Rekreacija je bila dolga leta moj način življenja, zadnja leta pa mi zaradi številnih obveznosti za to zmanjkuje časa. Če se le da, grem po opravih peš, tudi stopnice raje uporabim namesto dvigala. Zelo pazim na zdravo in raznoliko prehrano. Doma imamo na krožnikih veliko sadja, ekološko pridelanih in nemastnih živil."

Natalija Polenc, direktorica Zavoda za turizem Kranj

Foto: TINA DOKL

Cepivo proti rotavirusom

Rotavirusi so okrogli virusi, zelo odporni na različna razkužila, zelo kužni in se hitro širijo. Okužba povzroča bruhanje, drisko, krčevite bolečine v trebuhu in vročino. Najbolj dovzetni in ogroženi so otroci, mlajši od treh let. Pri njih lahko okužba zelo hitro povzroči izsušitev, kar otroka lahko življenjsko ogrozi. Proti okužbi z rotavirusi sta na voljo dve cepivi, a ščitita le pred boleznijo tipa rotavirusa, ki najpogosteje povzroča drisko in ne pred drugimi povzročitelji bruhanja in driske. Cepivo se vkaplja v usta, potrebna sta dva oziroma trije odmerki. Otrok lahko prejme cepivo prvič pri starosti šestih tednov, s cepljenjem pa je potrebno zaključiti do šestega meseca starosti. Raziskave so pokazale, da zaščita s cepljenjem traja vsaj dve leti. "Pediatr priporočamo cepljenje še posebej tistim dojenčkom, katerih sorojenci obiskujejo vrtec in so tako še bolj dovzetni za okužbe. Priporočljivo je, da se cepi tudi dojenčke, ki bodo že pri enem letu začeli obiskovati vrtec. Cepljenje nima stranskih učinkov, lahko se pojavi le nekoliko mehkejšo blato dan po prejemu cepiva," je povedala pediatriinja Alenka Šumer Pirc, dr. med. P. L.

Foto: TINA DOKL

Selili otroško kirurgijo

Vprvo nadstropje nove Pediatrične klinike v Ljubljani so preselili še Klinični oddelek (KO) za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo Kirurške klinike. Vse otroke, ki potrebujejo operativne posege, kirurško zdravljenje in oskrbo, od ponedeljka, 7. septembra, že sprejemajo v novih prostorih na Bohoričevi 20. Vodstvo KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo Kirurške klinike prosi vse, ki v teh dneh prihajajo v stavbo nove Pediatrične klinike na njihov oddelek, za razumevanje, če se ne bodo takoj znašli v novih prostorih. Informatorji v avli nove stavbe in v predverju v prvem nadstropju bodo vsem pomagali z napotki. Številka telefonske centrale v novi Pediatrični kliniki je 01/522 37 00, obiskovalce pa prosijo, da parkirajo v bližnji garažni hiši in na drugih organiziranih parkiriščih v bližini, ker v Pediatrični kliniki ni parkirnih prostorov za obiskovalce. V Pediatrični kliniki imajo sicer na leto približno 11 tisoč sprejemov otrok iz cele države, od tega jih 60 odstotkov pride k njim izven območja Ljubljane. Ambulantno na leto pregledajo še okrog 47 tisoč otrok. S. K.

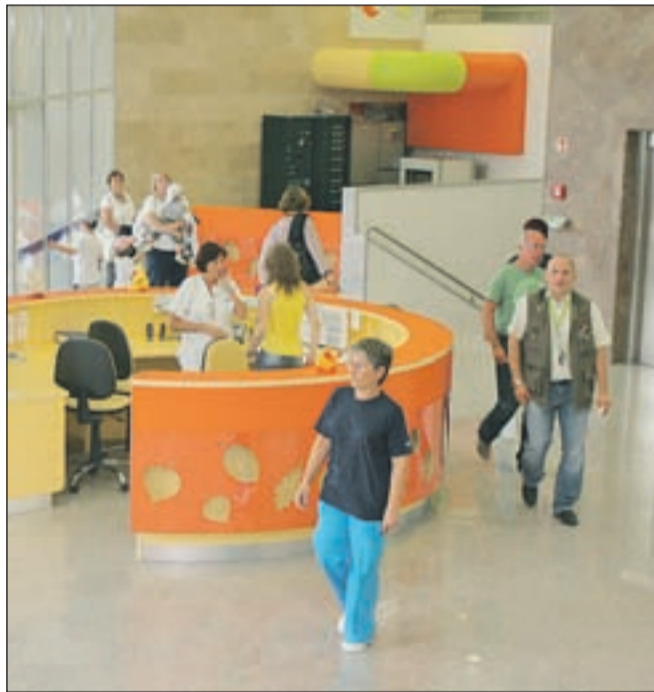

Foto: TINA DOKL

Lani 408 samomorov

Slovenija glede na mednarodne podatke o umrljivosti že več desetletij spada med bolj ogrožene države zaradi samomora. Lani si je življenje vzelo 408 Slovencev (324 moških in 84 žensk). Število samomorov sicer od leta 1997 postopno upada, zlasti po letu 2004. "Upad števila samomorov, ki ga beležimo v zadnjih letih, lahko med drugim pripišemo tudi dejstvu, da so se v tem obdobju dejavnosti za preprečevanje samomora in varovanje duševnega zdravja okrepile, in to na nacionalni ravni, predvsem pa v bolj ogroženih regijah," je povedala dr. Saška Roškar z Inštituta za varovanje zdravja. S samomorom so bolj obremenjene severovzhodne regije, kar se tiče starosti, pa je tveganje za samomor večje v višjih starostnih skupinah. V svetu si vsako leto poskuša vzeti življenje od deset do dvajset milijonov ljudi, približno eni desetini teh to tudi uspe. Večina tistih, ki so sami končali svoje življenje, se je za to odločila zaradi družinskih in osebnostnih kriz ali zaradi neprepoznane in nezdravljene depresije. Deseti september je razglašen za Svetovni dan preprečevanja samomorov. S. K.

Foto: TINA DOKL

Spanje šolarjev

VESNA PUCELJ,
PROF. ZDRAVSTVENE VZGOJE,
INŠTITUT ZA VAROVANJE
ZDRAVJA

nasvet

Šolarji potrebujejo od devet do deset ur spanca na dan (odraslim zadošča od sedem do osem ur). Otroci, stari od šest do deset let naj bi spali okrog deset ur. Otroci, stari od devet do dvanajst let, in mladostniki naj bi spali okoli devet ur.

Spanje pomaga pri utrjevanju in ohranjanju spomina ter pri učenju, še posebej pri utrjevanju proceduralnega spomina, ki nam omogoča učenje različnih spretnosti in veščin. Zaradi njega lahko obvladamo računalniške igrice, gimnastične vaje ali se naučimo igranja melodije na klavir. Spanje možganom omogoča, da znova obdelajo že naučene informacije. Določenim vrstam učenja koristi tudi kratek dremež čez dan. Utrujenost se pojavi, ker možgani lahko sprejmejo le določeno količino informacij, preden

dobijo možnost za nov sprejem. S spanjem se sprejete informacije obnovijo in utrdijo.

Spanje dobro vpliva na naše počutje, spomin in koncentracijo. Med spanjem se organizira naš spomin, utrdi se naučeno in izboljša se koncentracija. Pomanjkanje spanja se kaže v razdražljivosti. Vpliv pomanjkanja spanja na vozniške sposobnosti se kaže podobno kot pri ljudeh, ki vozijo pod vplivom alkohola.

Spanje vpliva tudi na imunski in živčni sistem ter telesni razvoj. Ob pomanjkanju spanca imunski sistem oslabi, telo postane bolj občutljivo za infekcije in obolenja. Spanje je tudi čas, ko se obnovlja živčni sistem in ko prek nevronov potekajo tako impulzi na zavedni (gibanje telesa) kot nezavedni ravni (dihanje, prebava).

Hormoni, substance, ki regulirajo določene funkcije telesa, se izločajo v času spanja ali malo pred njim. Najbolj je znano izločanje hormona rasti med spanjem, ki je nujen za rast otrok, je pa tudi ključen pri obnavljanju mišic.

V zadnjem času strokovnjaki povezujejo pomanjkanje spanja tudi s pojavom debelosti. Manj spanca, predvsem zaradi kasnega odhoda v posteljo, omogoča uživanje dodatnega večernega obroka hrane, ki pa ga telo ne porabi. Po drugi strani pa imajo debeli ljudje več težav s spanjem.

Pomanjkanje spanja pomembno vpliva na spoznavne funkcije, čustveno in telesno zdravje. Motnje spanja so povezane tudi z zmanjšano telesno odpornostjo, povišanim krvnim tlakom, srčno in možgansko

kapjo, vrtoglavico in padci ter, kot že rečeno, z debelostjo.

Marsikomu se zdi, da je spanje potrata časa, ki pa ga v današnjem času primanjkuje. Pa vendar je spanje osnovna človekova potreba, ki omogoča počitek, obnavljanje ter prinaša veliko prednosti za telo in duha. Priporočila za boljše spanje mladostnikov: vedno pojdite spat in se zbujajte ob isti uri (tudi konec tedna). Redno se gibajte, saj redna telesna dejavnost pomaga k boljšemu spanju, vendar pa ne smemo biti preveč telesno dejavni neposredno pred spanjem. Izogibajte se raznim stimulansom - izogibajte se pijačam, ki vsebujejo kofein, še posebej v popoldanskem času. Nikotin je stimulans, zato tudi opustitev kajenja pripomore k boljšemu spanju. Alkoholne pijače pov-

zročajo, da posameznik postane nemiren in se ponoči večkrat zbujajo - to je samo eden od razlogov, da pitje alkoholnih pijač pri mladostnikih povsem odsvetujemo. Izogibajte se hrani, ki destimulira spanje - pred spanjem ne uživajte težke hrane. Sprostite se - izogibajte se nasilnim filmom, še posebej pred spanjem, oziroma vsemu, kar bi vas lahko razburilo. Zmanjšana svetloba - izogibajte se močni svetlobi, računalniškimi in televizijskim ekranom. Izogibajte se poležavanju in dremežu čez dan. Izogibajte se nočnemu učenju - pomanjkanje spanja (predvsem zadnji dan pred testom) lahko poslabša učno učinkovitost. Primeren prostor za spanje je temen, zračen in tih. Zbujajte se ob svetlobi - postopna svetlost prostora.

Razmislek o obveznem članstvu v obrtni zbornici

V obrtnih zbornicah se ne bojijo ukinitve obveznega članstva, vendar menijo, da bi s tem slovensko (malo) gospodarstvo utrpelo veliko škodo.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Minister Matej Lahovnik je v začetku meseca povedal, da delo Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (in območnih zbornic) ocenjuje kot dobro, in se hkrati spraševal o smiselnosti obveznega članstva v vseh zbornicah. "Zaradi dobrega dela bi tisti, ki jim zbornica koristi, v njej tudi ostali, drugi pa se vanjo ne bi vključevali," pojasnjujejo na ministrstvu, kjer bodo možnost ukinitve obveznega članstva še proučili.

Dušan Krajnik, pomočnik generalnega sekretarja na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, pravi, da vsaka vlada prevetri tovrstna vprašanja: "Gre za raznorazne pritiske in želje nekaterih, ki jih močna zbornica moti. Morda so vladne stranke v koalicijski sporazum zapisale, da bodo odpravile obvezno članstvo v obrtni, kmetijski, zdravniški, notarski in še kakšni zbornici. Tega ne vem, sem pa mnenja, da mora imeti država primerne sogovornika z najmanjšim segmentom slovenskega gospodarstva, trenutno z našimi 52 tisoč člani, ki sami proti državi ne morejo doseči veliko."

"Takšnih idej ne podpiram. Prav bi bilo, da bi vsakdo izbral svojo zbornico, vendar bi morali prej ukiniti obvezno članstvo v vseh," meni Milan Hafner, predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Škofja Loka. "Takšnih pobud smo že navajeni," najprej pove Daniela Žagar, sekretarka Območne obrtno-podjetniške zbornice Kranj in nadaljuje: "Vladi tega niti ne morem zameriti, saj gredo trendi v zmanjševanju prispevkov in dajatev, vendar tako oni kot vlada

Dušan Krajnik / Foto: Gorazd Kavčič

premalo vedo, kaj vse mi ponujamo." Mali podjetnik namreč potrebuje več zaščite kot veliko podjetje, saj si ne more privoščiti pravnih, marketinških ali izobraževalnih služb. Povezani mali obrtniki pa so lahko vedno enakovredni in močna opozicija vladi.

"Država mora imeti primerne sogovornika z najmanjšim segmentom slovenskega gospodarstva, saj naših članov sicer ne bi slišal nihče v vladi," meni Dušan Krajnik. Nasprotno, prihodnje leto bodo začele veljati spremembe pri plačilnih rokih in davku po plačani realizaciji za mala podjetja.

Povprečna članarina znaša približno 23 evrov, saj obrtniki plačujejo od deset do petdeset evrov. Predsednik vlade Borut Pahor je ob odprtju letošnjega Mednarodnega obrtnega sejma v Celju izpostavil, da država potrebuje partnerja, kot je OZS. Tudi zato je Dušan Krajnik prepričan, da bi bila slabitev njene pozicije kratkovidna poteza: "Že sedaj dosežemo skoraj polovico prihodkov na trgu, zato propadli ne bi, pa vendar bi predvsem mali obrtniki, ki danes morda menijo, da nas

Milan Hafner / Foto: Gorazd Kavčič

ne potrebujejo, kmalu občutili pomanjkanje močnega glasu v dialogu z vlado."

Mali obrtniki, samozaposleni težko spremljajo vse spremembe zakonodaje in druge novosti, meni Hafner: "Če ne bo nihče zanje tega spremljal, bodo izgubljeni, manj informirani in ne le, da

bo okrnjen njihov razvoj, možno je celo, da jih bo moralo več zapreti svojo dejavnost." Zakon nalaga, da morajo člani plačevati članarino, vendar se kar veliko članov plačilu izmika, čeprav za najmanjše znaša zgolj deset evrov. "Tudi v času krize nam gre povezanim bolje. Brez tega ne bi dosegli tolikšnega števila blažilnih (antirecesijskih) ukrepov, ki so v večji meri povezani s področjem davkov. Tako bodo prihodnje leto začele veljati spremembe pri plačilnih rokih in

Daniela Žagar / Foto: Boštjan Bogataj

prav po plačani realizaciji za mala podjetja," pojasnjuje Žagarjeva.

"Nekateri storitve zbornice izkoriščajo v pravi meri, večina pa sploh ne ve, kaj ponujamo. To je žalostno. Naši aktivni člani vedo, da za plačano članarino dobijo nazaj več," razloži Milan Hafner. V kranjski zbornici se prostovoljnega članstva sicer ne bojijo, saj so ga poznali že pod vladavino predsednika Vito Mirja Grosa, in znajo preživeti tudi na trgu. Takrat jim je ostala zgolj dobra tretjina članov, ki pa danes plačujejo bistveno manj, še posebej v primerjavi z drugimi pripevkami. Daniela Žagar pove primer, da mora lastnik male kavarne za avtorske pravice plačevati osemdeset evrov na mesec, za članarino zbornici odšteje tretjino toliko. "Nismo birokrati, ampak pomagamo našim članom. Žalostno je, da se danes tega bolj zavedo tisti, ki pridejo k nam odpret svoje podjetje in jih zasujemo z informacijami, dolgoletni obrtniki pa našega dela ne poznajo in morda celo pozdravljajo ukinitve obveznega članstva," še pravi sekretarka.

KRANJ

Sporazum FOV in GZS o izobraževanju

Fakulteta za organizacijske vede Univerze v Mariboru in Gospodarska zbornica Slovenije sta pred kratkim podpisali sporazum o sodelovanju na področju izobraževanja in usposabljanja. Podpisnika s tem sporazumom vzpostavljata sodelovanje na več vsebinskih področjih v različnih oblikah s poudarkom na razvoju novih vsebin in oblik študijskih programov, izvajanju študijskih aktivnosti, vključevanju študentov FOV pri opravljanju študijske prakse in diplomskih nalog, sodelovanju izkušenih gospodarstvenikov pri izvedbi pedagoškega procesa in podobno. "Na ta način ustvarjamo vrhunske razmere za študij in razvoj kariernih možnosti naših študentov in diplomantov," je ob podpisu povedal dekan dr. Marko Ferjan. "Na ta način odpiramo nove možnosti sodelovanja med šolsko sfero in gospodarstvom. Temeljni cilj je prav povezovanje znanja." B. B.

ŽELEZNIKI

Tudi v Alplesu s polnim delovnikom

Tudi v Alplesu so s 1. septembrom prešli na poln, 40-urni tedenski delovnik. "Kljub temu ne moremo govoriti o boljših časih, saj smo še vedno na zgolj 90-odstotni realizaciji prejšnjega leta, tudi naročila še niso prava," je pojasnil direktor Franc Zupanc. Čeprav v Sloveniji beležijo rast prodaje za tri odstotke, pa je na trgih zunaj Evropske unije in v državah, ki nimajo evra, prodaja slaba. Predvsem na hrvaškem trgu, ki je Alplesov največji tuji trg, se posledice gospodarske krize zelo poznajo. "Prodajo in proizvodnjo lahko napovedujemo za tri, štiri mesece naprej, več pa v težkih časih ne gre. Tudi zato načrtujemo, da bo moral del zaposlenih ob koncu tega ali v začetku prihodnjega leta na čakanje," je še povedal direktor. V podjetju kljub krizi niso odpustili, na čakanje na delo pa naj bi po dosedanjih napovedih šlo približno dvajset zaposlenih. B. B.

LUK
LJUDSKA UNIVERZA KRANJ

Znanje je kot zlato, oplemeniti naše življenje.

JEZIKOVNA ŠOLA
s tradicijo in inovativnostjo

ANGLEŠČINA	NEMŠČINA
ITALIJANŠČINA	FRANCOŠČINA
ŠPANŠČINA	RUŠČINA
HRVAŠČINA	SRBŠČINA
SLOVENŠČINA	

in ostali jeziki, ki jih potrebujete ...
pišem, govorim, poslušam, čutim, pa tudi sanjam o njih ...
individualno, skupinsko, verificirano, certificirano

NOVO: popotni jezik – za upokojence brezplačno
NOVO: možnost sofinanciranja MŠŠ

Informacije
04 280 48 16 • 041 86 15 38
mateja.smid@luniverza.si
www.luniverza.si

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA

Država izdala nove obveznice

Republika Slovenija je 1. septembra izdala za 1,5 milijarde evrov dolgoročnih 15-letnih obveznic (RS66), s katerimi bo pokrila letošnje proračunske potrebe in deloma že tudi za prihodnje leto. Za nakup obveznic je bilo veliko zanimanja, več kot 180 vlagateljev iz 25 držav je v eni uri po odprtju knjige naročil oddalo za 3,9 milijarde evrov naročil, ki pa so jih organizatorji prodaje znižali na 1,5 milijarde. 37 odstotkov obveznic so vpisali vzajemni skladi, 32 odstotkov zavarovalniški in pokojninski skladi, 30 odstotkov banke in en odstotek centralne banke, sicer pa so dve petini obveznic kupili vlagatelji iz Nemčije in Avstrije, 16 odstotkov iz Francije in 15 odstotkov iz Slovenije. Obveznice bodo zapadle v plačilo 9. septembra 2024, letna obrestna mera je 4,625 odstotka, v četrtek pa so že začele kotirati na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev. C. Z.

KRANJ

Bančno posojilo za plačilo šolnine

Gorenjska banka je za študente, ki se bodo v letošnjem študijskem letu vpisali na Visoko šolo za poslovno izobraževanje in SAE Institute v Ljubljani, pripravila posojila za plačilo šolnine. Posojilo lahko najamejo redni in izredni študentje, bodoči študentje ter njihovi starši ali zakoniti zastopniki. Posojilo jim mora biti odobreno do vpisa, možno pa ga je zavarovati s plačilom zavarovalne premije ali s poroštvom. "Poleg sodelovanja z nekaterimi gorenjskimi visokošolskimi ustanovami smo zdaj vstopili v partnerstvo še z dvema iz Ljubljane," je ob tem dejal Igor Poljšak, vodja sektorja poslov z občani v Gorenjski banki, in dodal, da glede na dosežane izkušnje tudi v Ljubljani pričakujejo dober odziv. C. Z.

LJUBLJANA

Jamstvena kvota tudi za Gorenjsko banko

SID banka je v četrtek izvedla četrto avkcijo za pridobitev jamstvene kvote, za katero je razpisala za petdeset milijonov evrov jamstev in bila pripravljena prevzeti največ 35-odstotno tveganje. K sodelovanju je povabila vse banke, odzvalo se jih je enajst s skupno sedemnajstimi ponudbami v znesku 76,1 milijona evrov. Na avkciji so bile uspešne vse banke z vsemi ponudbami, prevzele pa bodo najmanj 65-odstotno tveganje. Jamstveno kvoto so pridobile Abanka, Banka Celje, Banka Koper, Banka Sparkasse, Deželna banka Slovenije, Factor banka, Gorenjska banka, Hypo-Alpe-Adria Bank, Nova Ljubljanska banka, Nova Kreditna banka Maribor in Probanka. Banke morajo s kreditjemalci skleniti kreditne pogodbe, katerih skupna vrednost zajamčenega dela posojila bo pokrila vrednost dodeljene jamstvene kvote. C. Z.

Blejski ribiči državni prvaki

Slavko in Krištof Cuderman ter Matej Britovšek, člani Ribiške družine Bled, so postali državni prvaki v lovu krapa z obtežilnikom in se uvrstili na svetovno prvenstvo.

CVETO ZAPLOTNIK

Bled - "Blejsko jezero je verjetno po številu velikih krapov najbogatejše v Sloveniji, saj ocenjujemo, da je v njem čez trideset krapov, težkih več kot dvajset kilogramov. To je tudi glavni razlog, da je v naši družini lov na krapa zelo priljubljen in da v državni ligi v lovu krapa z obtežilnikom vsako leto sodelujemo s štirimi ali petimi ekipami," je dejal Slavko Cuderman in dodal, da ekipe Ribiške družine (RD) Bled dosegajo v ligi lepe uspehe. V letu 2003 sta bila Brane Orlič in Ibro Redžić državna prvaka, letos je spet zmagala ekipa RD Bled, za katero so nastopili Slavko Cuderman, njegov sin Krištof (oba iz Tupalič) in Matej Britovšek iz Topolšice. Blejski ribiči so se s tem uvrstili na svetovno prvenstvo prihodnje leto v Angliji, že letos pa bodo vsi trije sodelovali tudi na svetovnem prvenstvu v Franciji - Slavko kot vodja reprezentance, Krištof in Matej pa kot rezervna tekmovalca.

Dvaindvajsetletni Krištof, študent tretjega letnika ekonomije, se je po zaslugi ata Janeza za ribolov navdušil pred sedmimi leti, a ker je želel loviti velike krape, se je včlanil v Ribiško družino

Bled. Ko je Slavko svojega tedaj še mladoletnega sina vozil na ribolov in na tekme, se je tudi sam "ujel" v ribiško mrežo in postal ribič. Skupaj sta začela nastopati na tekmah državne lige, pri tem jima je z nasveti veliko pomagal mentor Ibro Redžić. Ko se jima je predlani pridružil še Matej Britovšek, so si zadali visoke cilje. Enega so z zmago v državni ligi že uresničili, drugi cilj je naslov svetovnega prvaka. Prvič ga bodo poskušali doseči že v Angliji, kjer so, kot pravi Slavko, vode hladnejše in ribe manjše, športni ribolov "ujemi in pusti" pa za golfom drugi najpopularnejši šport.

Krištof Cuderman je v Blejskem jezeru ujel že 25,1 kilograma težkega krapa, Slavko pa 21,9-kilogramskega.

Blejska ribiška družina na čelu s prizadevnim predsednikom Samom Novakom šteje 240 članov in upravlja ribolovne vode Blejskega jezera in Save Bohinjke od Soteske do Radovljice. Letos je organizirala tudi jubilejno, 50. tekmovanje za Pokal Bleda, na katerem je nastopilo več kot 150 ribičev.

Blejski ribiči: predsednik ribiške družine Samo Novak ter člani zmagovite ekipe: Krištof Cuderman, Matej Britovšek in Slavko Cuderman / Foto: Anka Bulovec

Mojstri gozdnih del

Na prireditvenem prostoru pod Ribensko goro je bilo v petek in soboto odprto državno tekmovanje gozdnih delavcev.

CVETO ZAPLOTNIK

Ribno - Na tekmovanju je nastopilo trinajst ekip gozdnih gospodarstev, ekipe Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna in Biotehniške fakultete - oddelka za gozdarstvo ter zunaj konkurence še ekipe iz Hrvaške in Italije. Gozdno gospodarstvo Bled je kot gostitelj in organizator imelo dve ekipi, za prvo so tekmovali Marko Grmek, Jakob Odar, Darko Preželj in Tone Cvetek (vodja Peter Krničar), za drugo pa Gregor Grmek, Gaber Novak, Štefan Mlakar in Janez Režek (vodja Bojan Novak). Tekmovalci so se pomerili v menjavi verige in obračanju letve pri motorni žagi, kombiniranem in preciznem rezu, zaseku, podžaganju in kleščenju ter tudi v podiranju drevesa na balon, ki pa ni štel h končnemu rezultatu. Največ znanja in spretnosti so pokazali gostje iz Italije (kar trije so se uvrstili med prvo peterico), naslov državnega prvaka pa sta osvojila ekipa Gozd Ljubljana in njen član Robert Čuk. Prva blejska ekipa je zasedla dese-

Ekipe Gozdnega gospodarstva Bled in vodje ekip

to mesto, druga pa štirinajsto. V posamični konkurenci sta se najbolj izkazala Tone Cvetek s 26. mestom in Jakob Odar z 28. mestom. Zanimivo: gostiteljem je šlo najbolje od rok kleščenje z motorno žago - Odar je bil tretji in Cvetek šesti, Odar pa je bil za nameček še drugi med šestimi najboljšimi, ki so se po koncu tekmovanja pomerili v promocijskem nastopu.

"V gozdnih gospodarstvih ugotovljamo, da so udeleženci tekmovanja praviloma tudi najboljši pri delu v gozdu: delajo varno, so učinkoviti, storilni ...," je dejal vodja tekmovanja Franci Pogačnik in poudaril, da je bilo tekmovanje za prireditelja, Gozdno gospodarstvo Bled, tudi velik organizacijski zalogaj. Za zasek, podžaganje in precizni rez so morali pripraviti osemdeset

hlodov, za kleščenje vej z motorno žago devetdeset debel, vsakega z devetimi venci vej v različnih kombinacijah ... Letošnje tekmovanje, sicer že sedmo po vrsti, je bilo prvič dvodnevno, saj so s tem želeli dati poudarek tudi druženju gozdnih delavcev. V petek so se po končanem tekmovalnem sporedu zelo zabavali na tekmi v žaganju hloda z žago amerikanko.

Tone Cvetek z Broda, kooperant GG Bled, med kleščenjem vej z motorno žago

Za Jakoba Odarja iz bohinske Srednje vasi so navijale tudi hčere Maja, Tinkara in Anika.

Gospodar mora imeti namestnika

Kmečki gospodarji morajo določiti svojega namestnika in podatke o njem poslati v register najkasneje do 30. septembra.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je že pred časom pozvalo nosilce (gospodarje) kmetij, da najkasneje do 30. septembra posredujejo v register kmetijskih gospodarstev podatke o svojem namestniku in gospodinjskih, katerih en ali več članov se na kmetiji ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Podatke morajo oddati na obrazcu, ki je skupaj z navodili objavljen na splet-

ni strani, možno pa ga je dobiti tudi v upravnih enotah, v krajevnih uradih in v enotah kmetijske svetovalne službe. Izpolnjeni obrazec s podpisom nosilca in njegovega namestnika morajo poslati na upravno enoto ali ga oddati v najbližji krajevni urad.

Zakon o kmetijstvu na novo določa, da morajo lastniki oz. solastniki kmetije določiti nosilca (gospodarja) kmetije in njegovega namestnika. Če na kmetiji razen nosilca ni drugih članov

kmetije, starejših od osemnajst let, namestnika ni treba določiti. Namestnik prevzame pravice in obveznosti nosilca (gospodarja), ko tega ni več ali ko ta postane začasno ali trajno opravilno nesposoben.

Zakon o kmetijstvu na novo določa kmetijo kot obliko kmetijskega gospodarstva, na katerem se eno ali več gospodinjskih ukvarja s kmetijsko dejavnostjo. Na eni kmetiji je lahko vpisanih več gospodinjskih, posamez-

no gospodinjsvo pa je lahko vpisano le na eni kmetiji. Člani kmetije so člani vseh gospodinjskih na kmetiji, ki so starejši od petnajst let. Podatki o članih kmetije se v register kmetijskih gospodarstev vnesejo iz evidence gospodinjskih. Vsaka selitev v gospodinjsvo ali iz njega pomeni spremembo podatkov v evidenci gospodinjskih in s tem hkrati tudi spremembo podatkov o članih kmetije v registru kmetijskih gospodarstev.

Prisluhnite nam -
polepsali vam bomo
dan.
TELE SAT 91,0 MHz
TELE TV
www.potepuh.com

**TURISTIČNI
RADIO
POTEPUH**

www.potepuh.com

Akrobatska letala nad Kranjem

Aeroklub Kranj je organiziral tekmovanje v akrobatskem letenju kategorije F3A.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Aeroklub Kranj je v nedeljo na vzletišču Zlato polje organiziral tekmovanje v akrobatskem letenju kategorije F3A. Gre za radijsko vodena letala, piloti pa se merijo v treh zahtevnostih stopnjah predpisanih akrobatskih figur. Tekmovanja se je udeležilo šestindvajset tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške. Posebnost v programu je bil nastop maket vojaških letal. V prostem programu so obiskovalci lahko občudovali akrobatske helikopterje in pa letala, ki so letela "po glasbi".

Največjo maketo letala v merilu ena proti dve je imel **Matej Koren** iz Modelarskega kluba Bovec. "Gre za letalo EDGE 540 in je pomanjšan model pravega letala, ki se uporablja specialno za akrobacije. Čez krilo meri 3,70 metra, gibna prostornina motorja je 275 kubičnih centimetrov in moč motorja je 18 kilovatov (24 KM). Konstruktor tega modela je Američan, sam pa sem naredil kar nekaj predelav in nastavitvev. Z maketo lahko izvedem več figur, kot jih dejansko lahko izvede

Urban Simčič se pripravlja na nastop. / Foto: Tina Dokl

pravo letalo," je povedal Koren. Cena takšnega modela z vgrajenim motorjem in dodatnimi nastavitvami je približno 7500 evrov. Tekmovalec **Urban Simčič** iz Aerokluba Kranj leti z JAK 54. "To je rusko akrobatsko letalo, ki ga uporabljajo za tekmovanja in za napredno šolanje pilotov. Maketa ima štiritaktni in izredno tih bencinski motor. Čez krila meri 2,06 metra, je pa v merilu ena proti štiri. Tak

model stane 1500 evrov," je povedal Simčič. **Rihard Jakopič** iz Modelarskega kluba Pr'kurah iz Ljubljane pa je letel s sposojeno maketo letala. "Trenutno delam maketo akrobatskega letala EXTRA 330, ki bo imel čez krila 3,4 metra in naj bi jo končal v kratkem," je povedal Jakopič.

Zmagovalec v kategoriji F3A-osnovni je bil Adam Petrin, zmagovalec v kategoriji F3A-sport Rihard Jakopič, v

kategoriji expert pa Robert Logar. V prostem programu - makete je bil prvi Robert Hvast, v prostem programu - helikopterji Žiga Rozman in v prostem programu - letala Antun Meič. Aeroklub Kranj bo letos organiziral tudi tekmovanje jadrskih letal F3J, ki bo 19. in 20. septembra v Bovcu in bo šlo za točkovanje evropskega pokala. Dobili so tudi organizacijo evropskega prvenstva F3J leta 2011.

Zadnji Vogel spet živi

V treh letih je spet zaživela planina na Zadnjem Voglu, nekdanja Sirarna pa je obnovljena. V njej bodo spet izdelovali sir, je prepričan Stane Hodnik.

IGOR KAVČIČ

Zadnji Vogel - Sirarna na Zadnjem Voglu je bila zgrajena po 2. svetovni vojni in je nekaj let tudi obratovala. Kasneje jo je več kot trideset let neko ljubljansko podjetje uporabljalo za sindikalni dom, saj stoji na odlični turistični in planinski lokaciji. Od vrhnje postaje gondole jo loči le pol ure hoda, do vrha Vogla je uro in pol, do Komne pa pet do šest ur. Pozimi je zanimiva, ker tik ob njej pelje smučarska žičnica in proga Zadnji Vogel, mimo pa v dolino vodi tudi med smučarji priljubljena proga Žagarjev graben.

"V naši agrarni skupnosti smo se odločili, da objekt te-

Stane Hodnik, tajnik Agrarne skupnosti Bohinjska Bistrica.

meljito obnovimo in mu ob oživitvi planine Zadnji Vogel povrnemo prvotni namen. Dela smo se lotili pred tremi, štirimi leti in obnovi-

li celotno ostrešje, v objektu prenovili sanitarije, poskrbeli za centralno ogrevanje, obnovili smo "sirarski del" s kotlom in shrambo za suše-

nje, prenovljeni sta kuhinja in jedilnica, zgradili smo pokrito verando ..., našteva **Stane Hodnik**, gospodar objekta, sicer tudi tajnik Agrarne skupnosti Bohinjska Bistrica, ki objekt trenutno upravlja, medtem ko je ta še v lasti Gozdarsko kmetijske zadruge Srednja vas.

"Preteklo zimo so tukaj že bili nastanjeni smučarji, saj imamo na voljo tudi 18 ležišč, čez poletje pa turistom in planincem lahko ponudimo kislo mleko in sir, ki ga tukaj še ne delamo, ampak ga dobimo s planine Laz." V prihodnjih letih nameravajo ponudbo v obnovljeni sirarni obogatiti in jo ob tem, da služi namenu paše na planini, še bolj približati tudi obiskovalcem. Načrtov v agrarni skupnosti torej ne manjka, prijetno počutje za mizo iz debelih hlodov z žlico v kisle mleku pa oni dan tudi ni izostalo.

Največ planincev v trinajstih letih

ANA HARTMAN

Ratitovec - Planinsko društvo za Selško dolino Železniki je pred kratkim priredilo tradicionalni, že 33. pohod na Ratitovec, ki se ga je udeležilo največ planincev v zad-

njih trinajstih letih. "Med udeležence pohoda se je vpisalo 559 pohodnikov, prav toliko pa je bilo tudi obiskovalcev, ki se niso vpisali. Za dobro vzdušje je ves dan skrbel Besniški kvintet," je povedal predsednik PD **Lojze Lo-**

trič. Zadnja leta se po njegovih besedah obisk na Ratitovcu stalno povečuje; na leto nastopajo od 35 do 40 tisoč pohodnikov. Letos so na vrhu naštelih že 35 tisoč pohodnikov, kar je približno četrtno več kot v istem obdobju lani.

Vse več pohodnikov se vključuje tudi v akcijo Prijatelj Ratitovca. "Ta čas v njej sodeluje že petsto pohodnikov, ki morajo v enem letu izpolniti normo najmanj petnajstih vzponov. Akcija je z leti prerasla v največjo rekreativno akcijo v Selški dolini, predvidevamo pa, da bo letos po številu udeležencev rekordna," je napovedal Lotrič.

Janezova kapelica pod Kofcami

Zgrajena je bila pred dobrimi osemdesetimi leti, v njej pa so bile do začetka septembra redne nedeljske maše.

JOŽE KOŠNJEK

Kofce - Ko so leta 1926 v Tržiču ustanovili zadrugo Planinski dom in so dobrih sto metrov pod vrhom Planine pod Košuto ali Kofc postavili planinski dom, so se odločili tudi za gradnjo kapelice. Načrt zanjo je naredil tesarski mojster **Franjo Stritih**, oltarno sliko Janeza Krstnika pa je narisala strokovna učiteljica **Antonija Štamcar**. Kot je v knjigi Zgodovinski drobci župnije Tržič iz leta 1936 zapisal **Viktor Kragl**, je "prav njena spretna roka poslikala tudi bel mašni plašč, oltarni prt in blazino za mašno knjigo. Vse v res lepih planinskih motivih". Kapelica je bila blagoslovljena 24. junija 1928, tri leta kasneje pa je v stolpiču kapelice prvič zazvonil mali zvonček. Do leta 1941 so bile v kapelici redne nedeljske maše, včasih pa tudi med tednom, saj so na dopust na Kofce prihajali številni duhovniki. Na začetku nemške okupacije jo je poškodoval kulturbundovec iz Tržiča, 17. februarja 1945, ko so partizani požgali planinski dom, pa je pogorela. Ostali so le zidovi in del strehe. Tržiški planinci so kma-

lu po vojni nov planinski dom uredili na planini v nekdanji Primožičevi koči, kjer je še danes, novo kapelico z zvonom pa je blagoslovil tedanji tržiški župnik **Viktor Zakrajšek** 14. avgusta 1966. Ob novi kapelici Janeza Krstnika se je takrat zbralo blizu petsto ljudi. Na novega leta 1967 je na Kofc prvič maševal **Janez Ambrožič**, ki je sedaj župnik na Bledu.

Kapelica je ostala posebnost Kofc. Ob njej zastane korak številnih planincev. Tržiški župnik **Roman Starc** je povedal, da so v kapelici redne maše vsako leto na novoletni dan in na dan državnosti 25. junija. Julija in avgusta so maše vsako nedeljo ob 11.30, ob tej uri pa je bila maša tudi prvo septembrsko nedeljo. V devetdesetih letih so z leseno konstrukcijo pokrili mašni prostor pred kapelico in z njo, žal, tudi zastrli pogled na njeno izvirno, enkratno lego v naravnem okolju. Pokrit prostor za maševanje v slabem vremenu bi lahko po mnenju mnogih obiskovalcev postavili ločeno ob kapelici, ki bi tako še naprej pozdravljala planince tako, kot jih je več kot šestdeset let.

Maša pred kapelico Janeza Krstnika na Kofc.

PREJELI SMO

Polemika o Hudi jami

Ko sem gledala polemiko na televiziji o Hudi jami, so spet bile besede 'okupatorjevi sodelavci'. Še vedno velja enostranska zgodovina, ki načrtno prikriva resnico o zločinih, ki jih je povzročila KPS pod krinko OF med revolucijo in po vojni. To lažno zgodovino se uči v šolah že tretji rod Slovencev. Slovenskemu narodu uradno še vedno ni pojasnjeno, da je moral slovenski človek braniti svoje življenje pred komunisti OF, ki je pobila nad tisoč civilistov, uglednih

mož, žena in družin, še preden so kot samoobramba nastale vaše straže in pozneje domobranstvo. Bratomorno vojno so začeli partizani. Zakaj je naš narod še danes tako razdeljen? To je lažna zgodovina, ki ima močan in negativen vpliv, posebej še na mlade voditelje in politike. Pomanjkanje zgodovinske izobrazbe od leta 1941 naprej in poštene politične volje do resnice je glavna ovira do tako potrebne narodne sprave. Pošteni navadni kmečki fantje so bili veliki reveži.

ANICA ZIHERL,
Sveti Duh

ANKETA

Upajo na medaljo
košarkarjev

MAJA BERTONCELJ

Slovenska moška članska košarkarska reprezentanca odlično igra na evropskem prvenstvu na Poljskem, kjer v teh dneh poteka drugi del tekmovanja. Bo Sloveniji letos vendarle uspelo osvojiti medaljo, smo včeraj spraševali na kranjskih ulicah.

Foto: Tina Dokl

Angelo Vojčić:

"Tekme na košarkarskem prvenstvu občasno gledam. Slovenski košarkarji so z enkrat na dobri poti, da osvojijo medaljo. Dobro igrajo, so stabilna ekipa, izkušeni."

Janez Gril:

"Prvenstvo seveda gledam. Naši košarkarji igrajo odlično. V pozitivnem smislu me je zelo presenetil Golemac. Mislim, da bodo osvojili medaljo, ne vem pa, če zlasto. Turki so zelo močni."

Žana Platiša:

"Košarkarskih tekem ne spremljam, slišim pa, da naši reprezentanti igrajo dobro. Kakšnih napovedi ne morem dati, ker se mi res ne sanja. Rajši kot košarko gledam atletiko in nogomet."

Matic Plaznik:

"Gledam vse tekme naše reprezentance, če le imam čas. Upam, da bodo naši v takšnem tempu zdržali še naprej. Sem optimist, da s tako igro lahko osvojijo medaljo, ne pričakujem pa preveč."

Tjaša Petek:

"Tekme naše reprezentance spremljam in super igrajo. So me kar pozitivno presenetili. Računam na uvrstitev med najboljšo šesterico, o medalji pa je težko govoriti, saj je veliko dobrih ekip."

Junaki ljubeljskih strmin

Junaštvo je bilo, da so člani AMD Tržič popravili uničeno cesto na stari prelaz Ljubelj in izvedli 13. Hrastov memorial. Junaške so bile tudi vožnje s starimi vozili v hudo strmino.

STOJAN SAJE

Ljubelj - Po neurju, ki je na začetku septembra uničilo makadamsko cesto na stari mejni prelaz Ljubelj, je bil gorski preizkus starodolnikov 12. in 13. septembra v negotovosti. Člani Avtomoto društva Tržič in drugi so krepko prijeli za delo. Trud ni bil zaman, saj je na 13. Hrastov memorial prišlo prek osemdeset tekmovalcev iz šestih držav, tekmo pa so spremljali številni obiskovalci.

"Kapo dol pred našimi fanti, ki jim je uspelo popraviti cesto in organizirati imenitno tekmo," je dejala predsednica Sekcije oldtimerjev AMD Tržič Janja Budič. Direktor dirke Aleš Bešter je dodal, da so premagali še drugo veliko skrb. Zbrali so dovolj denarja za prireditev, ki je bila letos zadnjič dvodnevna. Veseli so bili zlasti obiska okrog 3500 ljudi, ki so si prišli ogledat sobotni trening in nedeljsko tekmo. Uspešno nadaljevanje tradicije ljubeljskih tekem je pohvalil Marjan Romih, ki je bil direktor dirke deset let, sedaj pa jo obiskuje kot gledalec. Strmo 2300-metrsko progo je do vrha prehodil tudi predsednik častnega odbora Janez

Miro Hrast, ob katerem že enajsto leto tekmuje v prikolici žena Anka, nadaljuje očetove dirkaške uspehe. / Foto: Gorazd Kavčič

Zmagovalci med motoristi so bili Dante Zilli (I), Emil Gnezda (SLO), Matic Zupan (SLO), Alois Schrems (A), Valentin Novak (A), Jože Cerar (SLO), Peter Ribnikar-Gabrijel Smolej (SLO) in Bogdan Jerič - Lado Špur (SLO), med avtomobilisti pa Miklavž Kržišnik (SLO).

Bohorič. Po tekmi je podelil pokale za posebne dosežke. Pri ženskah so jih prejele Špela Bohinjec, Janja Budič in Mija Debevč. Najbolj originalen predvojni motor je bil DKW 1937, ki ga vozi Jože Meglič, povojni motor Jawa 1958 pa je imel Sven Conc iz Avstrije. Pokal za najstarejši motor Condor 1929 je dobil Anton Zaplotnik, najstarejši voznik je bil 75-letni Albin Šturm, naj-

bolj oddaljeni tekmovalce pa Slobodan Krunić iz Srbije. Pokal za najboljši čas si je priboril Valentin Novak na Puchu 1953 iz Avstrije. Pokale so prejeli tudi najboljši trije tekmovalci v devetih kategorijah. Med motorji s prikolicami nad petsto kubičnimi centimetri sta na BMW 1939 zasedla drugo mesto Miro in Anka Hrast, ki sledita vzoru pokojnega dirkača Mirka Hrasta.

ROŽCA

Srečanje sosedov na sedlu Rožca

V soboto so se na sedlu Rožca, 1587 metrov visoko na meji med Slovenijo in Avstrijo, znova srečali prijatelji z obeh strani meje. Okrog štirideset se jih je povzpelo na sedlo, v roke pa sta si segla tudi župana Jesenic Tomaž Tom Mencinger in Šentjakoba v Rožu Heinrich Kattinig. Družabno srečanje pripravi vsako leto druga stran, letos so bili na vrsti Korošci. Tradicionalno srečanje na Rožci se zadnja tri leta imenuje Arh-Jenullovo srečanje v spomin na Antona Arha in Ernsta Jenulla, ki sta pred skoraj štirimi desetletji pričela prijateljevati in čezmejno sodelovati. U. P.

Župana Jesenic in Šentjakoba v Rožu v spremstvu podžupanov na sedlu Rožca

Mladoporočenci

Na Logu nad Škofjo Loko sta se 9. septembra poročila Miha Zavrl in Aleksandra Golež, 12. septembra pa so se v Škofji Loki poročili Alojzij Kržišnik in Anja Jesenko, Aleš Žnidaršič in Darja Božnar ter Izidor Lavtar in Maja Košič. Mladoporočencem čestitamo in jim podarjamo poletno naročnino na Gorenjski glas.

Novorojenčki

Minuli teden se je na Gorenjskem rodilo 37 novorojenčkov, od tega 16 deklic in 21 dečkov. V Kranju se je rodilo 10 deklic in 13 dečkov. Najlažji je bil deček, ki je tehtal 3.040 gramov, najtežjemu pa je tehtnica pokazala 4.140 gramov. Na Jesenicah je prvič zajokalo 6 deklic in 8 dečkov. Tudi tu sta bila najtežji in najlažji dečka, prvi je tehtal 3.650, drugi pa 2.580 gramov.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Prevladovalo bo oblačno vreme z občasnimi padavinami. Meja sneženja se bo dvignila nad 2500 m nad morjem.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

12/17°C

SREDA

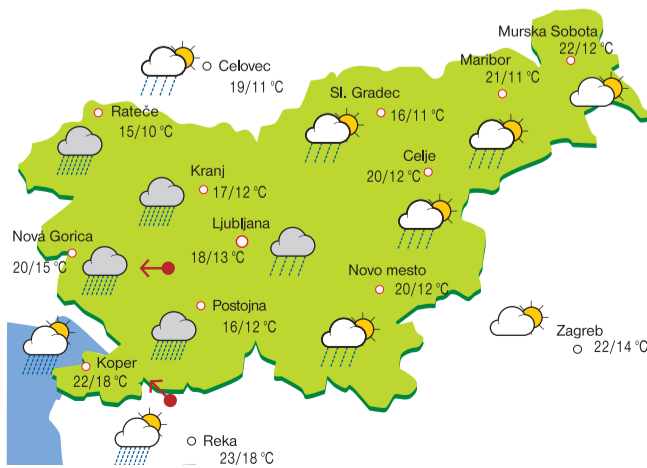

12/19°C

ČETRTEK

13/18°C

RADIO KRANJ
 97,3 MHz
 GORENJSKI NEGAŠRBEK
 www.radio-kranj.si

RADIO KRANJ d.o.o.
 Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
 (04) 281-2220 REDUKCIJA
 (04) 281-2221 TRZISLE
 (04) 2022-222 PROGRAM
 (051) 303-505 PROGRAM GSI

FAX:
 (04) 281-2225 REDUKCIJA
 (04) 281-2229 TRZISLE

E-pošta:
 radiokranj@radio-kranj.si

razvedrilo

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Del ekipe Radia Sora / Foto: Tina Dokl

GLASBA

NA JAGODE ALI MARS

V petek bo v Kranju prvič nastopila legendarna hard rock skupina Divlje Jagode, če pa so vam bližje Elvis Jackson in Let 3, pa v soboto ne zamudite Mars Ljubljana Zagreb Trans Europe Festivala v Križankah. / Foto: Zaklop

02

KULTURA

DVE RAZSTAVI, KONCERT UČITELJEV ...

Obeleževanje 100-letnice Glasbene šole Kranj se v sredo nadaljuje z razstavo v Kranjski hiši, v četrtek z nastopom učiteljev, v ponedeljek z razstavo v Mestni hiši.

03

LJUDJE

RADIJSKI TRIDESETLETNIK

Enajsti september se nam je vtisnil v spomin zaradi ZDA, a ta dan je mejnik tudi za gorenjski medijski prostor: pred tridesetimi leti se je prvič oglasil Radio Žiri, zdaj znan kot Radio Sora. / Foto: Polona M. Baldasin

08

TOREK_15.09.2009

GLASBA

NA JAGODE V BAZEN

V petek bo v Izbruhovem kulturnem bazenu v Kranju prvič nastopila legendarna hard rock skupina bivše Jugoslavije Divlje Jagode s kitarskim virtuozom Seadom Lipovačo na čelu. Kot predskupini pa boste lahko prisluhnili brežiškim glam-rockerjem Broken Arrow.

Alenka Brun

dejni vodja in ustanovitelj Divljih Jagod je kitarrist Sead Lipovača - Zele. Skupina je bila ustanovljena konec leta 1977 v Zagrebu, prvi album pa so izdali že leto kasneje, z istoimenskega albuma, kot je ime skupine, pa se najbolj spominjamo pesmi Jedina moja in Krivo je more. Sledil je Stakleni hotel, ki je doživel velik komercialni uspeh. Na njem so tudi odlične uspešnice, kot sta Autostop in Kako si topla mila. Pravi mej-

nik v karieri skupine pa je njihov tretji album Motori, ki ga danes uvrščajo med rock klasike. Naslovna pesem s tega albuma je še dandanes kulturna in je postala abeceda igranja kitare za mnoge kitarske naraščajnike.

Leta 1986 so se uresničile tudi dolgoletne sanje Divljih Jagod - prejeli so ponudbo slovite londonske diskografske hiše Logo Records in z njo podpisali ekskluzivno pogodbo. To je bila prva tovrstna pogodba v prostoru bivše Jugoslavije. Tako so Divlje jagode postali Wild Strawberries. Velike sanje so

Zeles v elementu / Foto: arhiv organizatorja

NAJBOLJŠI, ORIGINALNI PLESNI SPEKTAKEL NA SVETU

Abhann Productions v dogovoru s Second Symphony in Live Nation v sodelovanju z AMC Studijem vam predstavlja

Riverdance™

www.riverdance.com

Skladatelj: **Bill Whelan** Producent: **Moya Doherty** Režiser: **John McColgan**

PREDPRODAJA VSTOPNIC: Hiša vstopnic v CityParku in Hali Tivoli, **PETROL, BIG BANG, KOMPAS, E-ŠTUDENTSKI SERVISI** in ostala **EVENTIM** prodajna mesta po Sloveniji. **INTERNETNA PRODAJA:** eventim.si, vstopnica.com, koncerti.net, mojvstopnica.com **KLICNI CENTER:** (01) 420 5000

LJUBLJANA | HALA TIVOLI ob 20h 2009

SREDA, 30. SEPTEMBER in ČETRTEK, 01. OKTOBER

postale resničnost. Anglija, London, publi, klubi in koncerti so postali del vsakdanjika. Še istega leta so izdali album Wild Strawberries, sledil je album Konji, na katerem najdemo tudi priredbo Mozartovega turškega marša, kjer je Zele pokazal vse svoje znanje igranja kitare.

V devetdesetih je Zele živel v Veliki Britaniji in Nemčiji, kjer sta bila izdana albuma Labude, kad rata ne bude in 100 vijekova. Po dolgih letih se je končno vrnil v Zagreb in Divlje Jagode so se vrnile na glasbene odre pred osmimi leti. Leta 2003 so spet izdali album Od neba do neba, konec tedna pa bo Divlje Jagode ob 21. uri gostil kranjski kulturni bazen.

GLASBA NA MARSU

Alenka Brun

Na dogodku, ki so ga organizatorji poimenovali Mars Ljubljana Zagreb Trans Europe Festival in bo 19. septembra v ljubljanskih Križankah, bodo nastopili Elvis Jackson, Let 3, TBF, I.C.E., Vatra in Morso.

Glavna ideja festivala je povezava dveh mest, Ljubljane in Zagreba, v kreativno, programsko ter kulturno celoto, osnovano na prijateljskih vezeh in glasbeni ustvarjalnosti. Ideja za festival Mars Ljubljana Zagreb Trans Europe festival je nastala na osnovi tako imenovanega 'twin festivala' oziroma dogajanja v dveh mestih, kar to-

krat pomeni celo dogajanja v dveh državah. Mars Ljubljana Zagreb Trans Europe Festival bo trajal tri dni: v petek, 18., in v nedeljo, 20. septembra, bodo koncerti v Zagrebu, v soboto, 19. septembra, pa v Ljubljani. Hkrati gre tudi za idejo 'obiskovalcu prijaznega festivala', saj so v tem primeru nastopajoči tisti, ki potujejo na različne lokacije. Zagrebški del pa bo prisluhnil ravno tako skupinam Let 3, TBF, Elvis Jackson in Morso, medtem ko bodo ljubljanski del zamenjali Edo Majka, The Rakes, Kandžija, Diyala, Leeloojama in Diskurz.

Organizatorji festivala pa že razmišljajo o širitvi v prihodnosti še na nekatera druga mesta nekdanje Jugoslavije.

Ljubljanski predstavniki izvajalcev / Foto: arhiv organizatorja (Miro Majcen)

40. festival narečnih popevk: gledalci izbrali Štajerko, žirija rouže

Za naklonjenost gledalcev, poslušalcev in strokovne žirije se je potegovalo petnajst skladb, podelili pa so več nagrad: nagrada za najboljšo skladbo po izboru gledalcev in poslušalcev je pripadla **Domnu Kumru** in pesmi **Marička Štajerka**, po mnenju strokovne žirije pa je bila najboljša pesem **Vejnec skuznatih rouž** v izvedbi **Rudija Šantla**. Najboljša narečna besedila pa so letos odpeli **Lidija Kodrič, Ansambla Štrk** in že omenjeni **Rudi Šantl. A. B.**

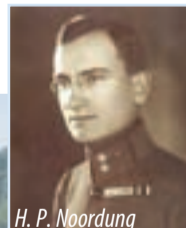
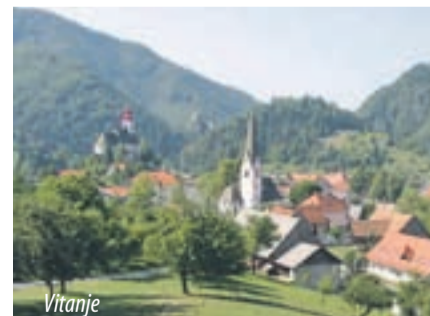
Začela bo Tarja, sledil bradač, zaključila noč čarovnic z Dream Theater

V sredo, 14. oktobra, bo ob 20. uri v ljubljanski Hali Tivoli nastopila prvotna pevka skupine Nightwish **Tarja Turunen**. V sklopu turneje Final Storm Tour 2009, na katerem predstavlja svoj aktualni album My Winter Storm, bo na ljubljanskem koncertu zagotovo navdušila vse, ki še vedno prisegajo na njen glas. Dva dni za njo bodo Tivoli osvajali boogi bradači. Nastopil bo **ZZ Top**, konec oktobra - na noč čarovnic (31. oktober) pa ne spreglejte postanka karavane progresivnega rocka in metala. Nastopili bodo **Dream Theater in Opeh**, ki bodo v Sloveniji nastopili že tretjič. Spremljali jih bodo še Bigelf in Unexpect. **A. B.**

GG | IZLETI

Izlet v Slovenske Konjice in Vitanje

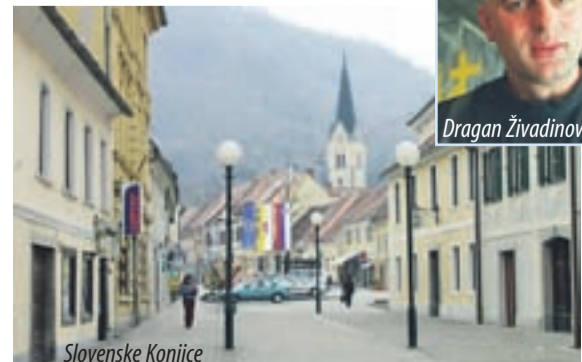
torek, 22. septembra

H. P. Noordung

Dragan Živadinov

Slovenske Konjice

Dragi ljubitelji Gorenjskega glasa in izletov, pridružite se nam v torek, 22. septembra, ko se bomo skupaj odpravili odkrivat severovzhodni konec naše prelepe Slovenije. Prvi potniki bodo na avtobus vstopili na avtobusni postaji v **Radovljici ob 6.10**, naslednji na avtobusni postaji **pred Creino v Kranju ob 6.30** in zadnji na avtobusni postaji na Primorskem **pred Mercator centrom ob 6.45**. Najprej se bomo ustavili na Trojanah in si privoščili malico, nato nas bo pot vodila kar do **Slovenskih Konjic**, kjer nam bo lokalni vodnik razkazal zanimivo mestno jedro, skozi katerega teče potok Gospodična, in nam razkril legendo, kako se je mesto rešilo pred požarom. Sledil bo ogled Riemerjeve galerije: tam je razstavljeno starinsko pohištvo znanih lastnikov, dragocene slike, ... Po ogledu se bomo odpeljali v Vitanje, mesto z bogato kulturno-zgodovinsko dediščino. **Vitanje** so znane tudi po spominski sobi Hermana Potočnika Noordunga, ki je bil slovenski pionir aeronavtik. Štejemo si v čast, da nam bo delo Problem vožnje po vesolju in sobo prvega načrtovalca vesoljskih postaj razkazal znani slovenski režiser in kandidat za kozmonavta **Dragan Živadinov**. Polni novih informacij se bomo s kosilom okrepčali v **Termah Zreče**. Pred odhodom domov pa si bomo ogledali še eno najmodernejših vinskih kleti s prekrasnim razgledom, **Zlati grič**. Prihod v Kranj načrtujemo okoli 19. ure.

Cena izleta: 35 EUR

Za rezervacijo čimprej pokličite: 04 201 42 41

Cena vključuje: prevoz, malico, ogled Slovenskih Konjic in Riemerjeve galerije, ogled spominske sobe, kosilo in ogled vinske kleti z degustacijo.

Organizator izleta je Turistična agencija Odisej.

Gorenjski Glas

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Cufarja 4, Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

KULTURA

DVE RAZSTAVI, KONCERT UČITELJEV ...

Obeleževanje 100-letnice Glasbene šole Kranj se v sredo nadaljuje z razstavo v Kranjski hiši, v četrtek z nastopom učiteljev, v ponedeljek z razstavo v Mestni hiši, prihodnjih štirinajst dni pa bo sledila še javna predstavitev pouka.

Igor Kavčič

Praznovanje 100-letnice Glasbene šole Kranj, ki z najmanj enim dogodkom na mesec poteka že vse leto, se v tem mesecu nadaljuje z dvema razstavama, koncertom in javno predstavitvijo pouka. Že jutri, v sredo, 16. septembra, ob 19. uri bo v Kranjski hiši odprtje razstave z naslovom *100 let Glasbene šole Kranj*, na kateri bo skozi fotografijo in besedo predstavljena zgodovina šole, na ogled pa bodo tudi fotografski vtisi z dosedanjih prireditvev v jubilejnem letu. Obiskovalci razstave si bodo lahko ogledali tudi domiselne likovne izdelke učencev glasbene šole, ki so jih slednji ustvarjali v čast šoli za njen rojstni dan.

"V sodelovanju z Zavodom za turizem Kranj bomo od prihodnjega ponedeljka naprej dva tedna v predavalnici

Kranjske hiše organizirali tudi predstavitev, kako poteka pouk v naši šoli," je povedal v. d. ravnatelja **Tomaž Kukovič**. Dva tedna, med 21. septembrom in 2. oktobrom, od ponedeljka do petka, bo vsak dan med 15. in 18. uro potekal na neki način javni pouk različnih instrumentov, predšolske glasbene vzgoje in nauka o glasbi. "Naše delo želimo predstaviti tudi širši javnosti. Vrata predavalnice bodo tako odprta vsem, med obiskovalci in učiteljem ter učencem bo le nekakšna "španska stena", na kateri bo tudi pisalo, kdaj ljudje lahko pouk prekinejo in povprašajo o vsem, kar jih zanima. Ljudi bi radi izobrazili, kakšen pomen ima glasba v našem življenju, in da je ta še kako živa stvar in ne samo nekaj, kar sodi med štiri stene šolske učilnice." Ob tem bo objavljen tudi urnik, tako da bodo obiskovalci vedeli, kdaj bodo lahko slišali posamezni instrument. V četrtek, 17. septembra, ob

Praznovanje 100-letnice Glasbene šole Kranj poteka že vse leto, vsak mesec v različnih taktih, a vselej z najboljšo muziko. / Foto: arhiv Glasbene šole Kranj

19.30 bo v dvorani Glasbene šole na Trubarjevem trgu tudi koncert učiteljev glasbene šole. Ob načrtovanih točkah se obeta izjemen glasbeni dogodek, tako s solističnimi točkami kot nastopi komornih zasedb, zato si je treba še pravočasno zagotoviti sedež v sicer mnogo premajhni dvorani. V ponedeljek, 21. septembra, ob 10. uri

bodo v Mestni hiši odprli tudi tako imenovano Vitruvino meseca, ki jo bo učiteljica klavirja in orgel Barbara Pibernik pripravila v sodelovanju z Gorenjskim muzejem. Razstava se bo v začetku oktobra preselila v veliko dvorano na Brdo pri Kranju, kjer bo tudi slavnostna akademija ob 100-letnici Glasbene šole Kranj.

NA KLINČKU VISI KIKL'CA

Jasna Paladin

Razstavo ob letošnjih Dnevih narodnih noš v Kamniku, ki jo organizatorji v Galeriji Veronika vsako leto zaupajo različnim strokovnjakom s področja oblačilne dediščine, je letos v sodelovanju z Akademsko folklorno skupino Ozara pripravila Jožica Šmid iz Kranja, ki ljudska oblačila ustvarja že skoraj trideset let.

"Poleg stereotipizirane različice "narodne noše" obstaja še vrsta zanimivih arhivskih, slikovnih in predmetnih virov, ki pričajo o nekdanjem oblačanju prebivalstva na Slovenskem, katerih neupoštevanje siromaši vedenje o naši preteklosti, hkrati pa stereotipiziranje obstoječih "narodnih noš" daje napačen vtis uniformiranosti nekdanjega oblačanja," je na odprtju raz-

stave Na klinčku visi kicl'ca, ki prikazuje oblačilno dediščino Gorenjcev iz 1. polovice in sredine 19. stoletja, povedala avtorica **Jožica Šmid**, ki že vrsto let izdeluje kostume različnih slovenskih pokrajin, največ pa sodeluje prav s kranjsko FS Ozara.

Za izdelovanje folklornih kostumov jo je navdušila šivilja Ljuba Vrtovec, ki je sodelovala z Akademsko folklorno skupino France Marolt iz Ljubljane, v vseh teh letih pa se je v želji po čim bolj kakovostnem delu posvečala tudi izobraževanju pri etnologinji Mariji Makarovič, na seminarjih JSKD, v muzejih, knjižnicah in arhivih.

Na tokratni razstavi v Kamniku Jožica Šmid predstavlja ženska in moška oblačila, obuvala, nogavice, perilo in pokrivala, kakršna so pred skoraj dvesto leti nosili naši predniki na Gorenjskem.

Razstava bo na ogled do 27. septembra.

TRŽIČ

Slike in unikatni izdelki

Likovne razstave članov Medobčinskega društva gluhih in naglušnih za Gorenjsko AURIS so že tradicija. V galeriji Atrij Občine Tržič so v četrtek odprli razstavo, ki je nastala v sodelovanju s Centrom za trajnostni razvoj podeželja Kranj. Tam poteka projekt, s katerim država in Evropa omogočata usposabljanje gluhih in naglušnih v sodobni in tradicionalni umetnosti. S serijo portretov in aktov se predstavlja gluhi študent Likovne akademije **Marko Lukan**. Svoja dela so dodali vodje delavnic; **Maja Rogelj** izdelke iz slame in lesa, **Alja Kump Ankerst** poslikave na les, **Ewa Jenko Gunnčar** unikatni svetilki in vezene vzorce, zadruga za razvoj podeželja Pomelaj iz Male Polane pa izdelke iz koruznega ličja. Razstava bo odprta do 14. oktobra. Na sliki: **Marko Lukan** in **Ewa Jenko Gunnčar** iz Kranja. **S. S.**

ALPE *Kot jih vidijo ptice*

Pogledje des Étines (Francija)

»ALPE – kot jih vidijo ptice« je **mednarodni projekt**, s katerim predstavljamo celotno verigo Alp, kot izjemen in enkraten geološki, geografski, biotski, kulturni ter gospodarski prostor. Projekt pokriva celotne Alpe in zajema države: **Monako, Francijo, Italijo, Švico, Liechtenstein, Nemčijo, Avstrijo in Slovenijo.**

ŽE IZŠLA!

Redna cena knjige: **49,90 EUR**

Cena za naročnike Gorenjskega Glasa (-10 %): **44,91 EUR** + poština

Pokličite: **04/201 42 41** (vsak dan od 8. do 19. ure, v petek do 16. ure)

Pišite: **narocnine@g-glas.si** ali na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj.

www.panalp.net

MONOGRAFIJA

- Format: 27 x 37 cm
- Št. strani: 512
- **Matevž Lenarčič** je v treh letih posnel 100 000 novih fotografij Alp iz zraka
- Besedilo so napisali Janez Bizjak in 15 vrhunskih strokovnjakov
- Monografija je izšla v slovenskem in angleškem jeziku in si jo lahko ogledate v našem uredništvu.

Under the Patronage of UNESCO
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

FILM, KINO, MODA

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 15. 9.
 16.00, 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
 18.20, 21.20 NESLAVNE BARABE
 16.10 G-FORCE 3D
 18.00, 19.50, 21.40 BREZ POVRATKA 4 3D

Sreda, 16. 9.
 16.00, 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
 18.20, 21.20 NESLAVNE BARABE
 16.10 G-FORCE 3D
 18.00, 19.50, 21.40 BREZ POVRATKA 4 3D

Četrtek, 17. 9.
 17.00, 19.10, 21.20 GRDA RESNICA
 16.45 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV
 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
 16.10 G-FORCE 3D
 18.00, 19.50, 21.40 BREZ POVRATKA 4 3D

Petek, 18. 9.
 17.00, 19.10, 21.20, 23.30 GRDA RESNICA
 16.45 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV
 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
 16.10 G-FORCE 3D
 18.00, 19.50, 21.40, 23.40 BREZ POVRATKA 4 3D

Sobota, 19. 9.
 14.50, 17.00, 19.10, 21.20, 23.30 GRDA RESNICA
 14.45, 16.45 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV
 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
 14.10, 16.10 G-FORCE 3D
 18.00, 19.50, 21.40, 23.40 BREZ POVRATKA 4 3D

Nedelja, 20. 9.
 14.50, 17.00, 19.10, 21.20 GRDA RESNICA
 14.45, 16.45 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV
 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
 14.10, 16.10 G-FORCE 3D
 18.00, 19.50, 21.40 BREZ POVRATKA 4 3D

Ponedeljek, 21. 9.
 17.00, 19.10, 21.20 GRDA RESNICA
 16.45 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV
 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
 16.10 G-FORCE 3D
 18.00, 19.50, 21.40 BREZ POVRATKA 4 3D

PLANET TUŠ, KRANJ

Torek, 15. 9.
 19.50, 21.50 BREZ POVRATKA 4 3D
 17.20, 20.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI

15.00, 19.20 G-FORCE 3D podnaslovljen
 15.40, 17.50 G-FORCE 3D
 16.40, 18.50, 21.10 GRDA RESNICA
 15.30, 17.40 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV *sinhronizirano*
 20.00 NESLAVNE BARABE
 17.00, 21.20 SNEG

Sreda, 16. 9.
 19.50, 21.50 BREZ POVRATKA 4 3D
 17.20, 20.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
 15.00, 19.20 G-FORCE 3D podnaslovljen
 15.40, 17.50 G-FORCE 3D
 16.40, 18.50, 21.10 GRDA RESNICA
 15.30, 17.40 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV *sinhronizirano*
 20.00 NESLAVNE BARABE
 17.00, 21.20 SNEG

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Četrtek, 17. 9.
 20.00 SVET JE VELIK IN REŠITEV SE SKRIVA ZA VOGALOM

Petek, 18. 9.
 16.00 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV *sinhronizirano*
 20.00 SNUBITEV

Sobota, 19. 9.
 16.00 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV *sinh.*
 20.00 SNUBITEV

Nedelja, 20. 9.
 16.00 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV *sinh.*
 18.00 SNUBITEV
 20.00 SVET JE VELIK IN REŠITEV SE SKRIVA ZA VOGALOM

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Četrtek, 17. 9.
 20.00 SNUBITEV

Petek, 18. 9.
 18.00 J.C.V.D.
 20.00 SNUBITEV

Sobota, 19. 9.
 18.00 SNUBITEV
 20.00 J.C.V.D.

KINO ŽELEZAR, JESENICE

Petek, 18. 9.
 19.00 PREKROKANA NOČ

Sobota, 19. 9.
 19.00 PREKROKANA NOČ

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe sporeda.

4	2			7	6	5	3
3				5	1		
6	7		3				4
9	6		2		1	4	
		1	6		8		9
1				4		7	6
		6	8				9
8	5	9	1			3	

Rešitev

7	4	9	1	6	5	8
6	1	5	2	8	9	3
9	2	8	7	6	5	4
5	6	2	8	7	9	1
1	9	7	6	5	2	8
8	5	7	1	5	2	9
4	8	6	2	1	5	2
2	2	1	5	9	7	8
5	9	2	8	6	2	1

SUDOKU

Navodila: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed obeh devetih kvadratov.

Sestavila: Petra F.

LEPOTNE SKRIVNOSTI

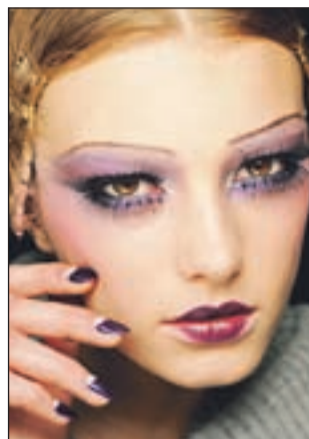
JESENSKE SMERNICE LIČENJA

Tania Mendillo

Z jesenjo se nam obetajo nove modne smernice ne le na področju oblačenja, temveč tudi na področju ličenja. Letošnji trendi ličenja narekujejo glamurozno jesen, videz, ki spominja na dvajseta leta prejšnjega stoletja, pa tudi osemdeseta se vračajo s polno paro. Poglejmo si nekaj najvidnejših smernic.

Bogate barve grozdja in borovnic

Vijolično obarvane ustnice smo lahko opazili pri večini modnih oblikovalcev, od Christiana Diorja, Bottege Venete do Alexandra McQueen. Natančno začrtane ustnice delujejo zelo ženstveno, najbolje pa deluje takšen videz v mat in zelo temnih odtenkih. Zraven seveda sodi skrbno negovana lepa polt.

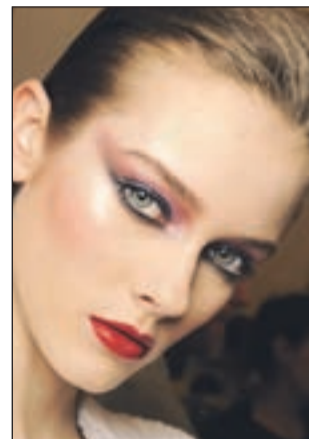

Barvni duet

Kombinacije enakih barv ali barvni duet je zopet 'in', ustnice in nohti v popolnoma enakem odtenku barve so absolutna modna zapoved. Svetujem vam, da se poskušate izogniti želji, da bi v enakem odtenku zasenčili še oči.

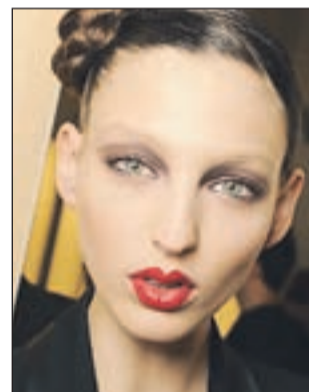
Osemdeseta leta se vračajo

Enako kot v modi oblačenja so tudi smernice ličenja za letošnjo jesen zaznamovane v stilu osemdesetih let. Če vam je všeč takšen videz, naj

vas navdihnejo glavne junakinje znanih nadaljevanj iz osemdesetih, kot sta Dinastija in Dallas.

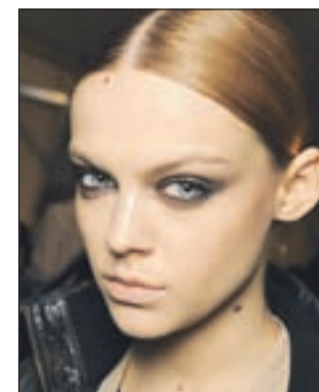
Natančno začrtana usta

Ošilite svoja črtala za ustnice in odpovejte se večkratnemu pitju kave, kajti glavno vodilo jesenskih ustnic je precizno začrtana linija ustnic. Na modnih pistah kreatorjev Yvesa Saint Laurenta, Salvatoreja Ferragama in Giorgia Armanija je prevladovala rdeča barva.

Temne oči

Letošnjo jesen naj bodo oči naličene v slogu 'vse ali nič', kar pomeni: če oči naličite, jih naličite močno. S temnimi barvami močno zasenčite oči, stil 'smokey eyes' z dodatki, kot so umetne trepalnice in veliko črnega linerja.

BRATA BLOOM

Laž ju ne bo nikoli ločila.

Alenka Brun

Brata Bloom sta spretna in pretkana goljufa, ki bogataše na zelo uglajen način včasih spravita ob vse premoženje. Za zadnjo žrtev pred upokojitvijo si izbereta bogato dedinjo Penelope. Zamišljena spletkarica pa vse vpletene popelje po poteh domnevnih tihotapcev s starinami od Grčije, Prage, Mehike, Rusije do Ria De Janeira. Toda zaradi

nepričakovane ljubezni se načrti zapletejo, vloge prevarantov in žrtev pa se zamenjajo.

Kriminalna romantična komedija prihaja v naše kinematografe v četrtek.

GG mali oglasi
 04/201 42 47, e-pošta: malioglas@g-glas.si
 www.gorenjskiglas.si

Torek? V kinu sva!

Cuti. Smej se. Prepusti se grozi. Joči. Ljubi. Zabavaj se. Vsak torek bistveno ceneje. V Koloseju De Luxe.

Torek je Kinodan!

MULARIJA

KRICE KRACE ZNOVA ZAŽIVELE

Začenja se nova sezona, ki jo bodo zaznamovale ustvarjalne in glasbene delavnice, lutkovne predstave, projekt Eko pod zeleno smreko ...

Ana Hartman

Po poletnem predahu je bilo v otroškem kulturnem centru Krice krace na Glavnem trgu v Kranju minuli konec tedna spet zelo živahno. Dneva odprtih vrat sta v petek in soboto tja privabila mnoge otroke, ki so uživali v svetu predstav, lutk, pravljic ... Tudi v novi sezoni Krice krace, ki se začne oktobra, otrokom ne bo dolgčas, obljublja **Nataša Herlec**, vodja otroškega kulturnega centra. "Vsak petek ob 17.30 bodo v našem prostoru v centru Kranja različne prireditve (lutke, gledališče,

glasba, pravljice, čarovniki ...) za otroke od enega do devetega leta starosti. Začeli bomo drugega oktobra, in sicer z lutkovnim mjuziklom Mojca Pokrajculja v izvedbi Kaličopkovega gledališča," je pojasnila Nataša Herlec.

Med šolskim letom v Krice kracah načrtujejo tudi malo lutkovno šolo za otroke od petega do sedmega leta starosti, ki bo potekala ob sredah med 16.30 in 18. uro, temu bo sledila lutkarnica za otroke med sedmim in desetim letom starosti. Ponedeljki med 18. uro in 19.30 bodo rezervirani za lutkovni klub za mlade med 11. in 14. letom starosti, vsem nad 15. letom

starosti pa bo namenjena lutkovna skupina Grom, ki se bo srečevala ob četrtkih med 18. uro in 19.30, pripravila pa film Drakula. Za vse starostne skupine prirejajo delavnice stripa, za otroke od dveh do štirih let pa delavnice Igrajmo se glasbo.

Letos bo polno zaživel tudi projekt Eko pod zeleno smreko. "Skozi pravilno naravnano ustvarjalni proces lahko že pri otrocih dosežemo določene premike v mišljenju in pravilnejšem ravnanju do narave. Ob sobotah od desete do pol dvanajste ure dopoldne tako pripravljamo brezplačna druženja, na katerih bomo reciklirali, eksperi-

mentirali, gledali risanke, poslušali pravljice, se družili z vilinskimi bitji in z ustvarjalnostjo pomagali reševati svet. K sodelovanju bomo povabili gozdarje, biologe, kemike in druge, ki se poklicno ukvarjajo z naravo," je napovedala Nataša Herlec.

Na dnevih odprtih vrat smo srečali tudi **Anjo Trobec**, ki je vrsto let pridno hodila na petkove prireditve v Krice krace, zdaj pa tam igra lutke. "V Kricah kracah mi je 'ful' všeč, ker imam veliko domišljije in jo lahko uporabljam pri lutkah. Na dnevu odprtih vrat je bilo zelo dobro, saj sem tudi sama nastopala," nam je zaupala Anja.

Različne predstave v sklopu dneva odprtih vrat v Kricah kracah so privabile številne otroke. / Foto: Matic Zorman

Otroci so z zanimanjem spremljali tudi pravljíčarko Tadejo Murn. / Foto: Matic Zorman

OTROŠKA PERESA

Okostnjak s koso

Nekoč je prišla Pikcova Tajda k nam pogledat, kako je z našim psom Tanom. K Tanu sva šli skozi kurilnico. Prižgala sem luč in Tajda je šla odpret vrata, ki vodijo k psu. Potem sem jaz ugasnila luč, saj je bilo dovolj svetlo. Tan je bil seveda zelo vesel, ker ga je prišla Tajda pogledat. Skupaj smo se igrali. Čez nekaj minut je Tajda pogledala v kurilnico in se zadrla: "Okostnjak s koso!" Zelo sem se prestrašila in zavpila. Slišala me je mami, ki je bila v kuhinji. Tajda se je prestrašila mene in še enkrat zavpila. Tan se je tako ustrašil, da se je šel v kočjo skrit. S Tajdo sva pogledali v kurilnico, ampak nikjer ni bilo nikogar. Obe sva se začeli glasno smejati. Še sedaj vedno, ko grem v kurilnico, najprej pogledam, če je res kakšen okostnjak s koso v njej.

Ana Lušina, Dražgoše

O jeseni

Na avtobus hitim
in zvezke v torbo zložim.
Skozi vrata zdvim
in vse lepo pozdravim.

Rjavo listje,
sadje zrelo,
živali so zaspane,
nastiljajo si za spanje.

Prva ura je slovenščina,
druga pa matematika.
Kmalu bo ure konec,
in zazvonil bo šolski
zvonec.

Veter mrzlo piha,
odpiha vse liste,
a ježek ga nabira,
da posteljo si postelje.

Na avtobus zdvim
in šolo pozdravim
ter domov se odpravim.
Tam me čaka sladica,
zraven pa še ena pica.

Muhe in komarji
so že odfrčali.
Mirno bomo spali,
ne bomo se jih bali.

Zdaj pa adijo!
Gledala bom jesensko
televizijo.

Jesen je res lepa,
barve zažarijo,
ko jesensko sonce
vse nas prijetno greje.

Meta Mohorič, OŠ Ivana
Groharja, Škofja Loka

Janez Leben,
OŠ Ivana Groharja,
Škofja Loka

TISOČ UGANK ZA MALČKE

Franc Ankerst vam zastavlja naslednjo uganko:

Kdo ima piščalko, palico, lisice,
avto, uniformo, varuh je pravice?

Do petka nam pošljite SMS z vsebino **ug+rešitev+ime, priimek in naslov** na številko **031/691 111**. Nekdo bo prejel knjižno nagrado. Ime nagrajenca bomo objavili prihodnji torek. Rešitev prejšnje uganke se glasi **polž**. Tokrat nismo prejeli pravilnega odgovora.

SUDOKU ZA OTROKE

6	4			1	
			2		
		5	1		
		3	4		
3					
2				3	1

Rešitev:

1	3	6	4	5	2
2	4	5	9	1	3
3	7	8	2	1	6
4	9	1	5	9	4
5	2	1	1	3	5
4	6	2	2	3	5
5	1	3	4	2	9

Sestavila: Eva in Bine

Navodilo za reševanje:

- V mrežo uvrstite številke od 1 do 6. Upoštevajte:
- V vsaki vrstici je vsaka številka vpisana le enkrat.
- V vsakem stolpcu je vsaka številka vpisana le enkrat.
- V vsakem pravokotniku s 3 x 2 polji je vsaka številka vpisana le enkrat.

KRANČKOVI ZAKLADI 3

Oho, zdravo otroke, me veseli, da se spet srečamo. Tole poletje je pa res vroče, kajne? S **krtkom Lovrom** in **človeško ribico Angelco** smo se zato skrivali kar v **Rovih** pod starim Kranjem. Potem nam je **Jamar Francelj** povedal, da je v prijetni senci dreves v kanjonu Kokre ravno prava temperatura za vroče poletne dni. Z Angelco in Lovrom smo zato odšli na potep po kanjonu Kokre. To je pa res nekaj posebnega! Reka, drevesa in živali – z druščino smo tam preživeli super popoldne. Naslednjič gremo pa skupaj, a ne?

Kanjon reke Kokre

Jamar Francelj nam je razložil, da je kanjon **globok skoraj 30 metrov** in da ga je naredila **reka Kokra**. Zaradi močnega toka reke so bili ob Kokri včasih mlinci, ki jih danes ni več, hidroelektrarna pa še vedno deluje. V kanjonu je bilo včasih tudi kopalništvo. Če bi še delovalo in bi veljal tak red, kot je takrat, se Angelca nebi smela kopati z nama z Lovrom. Dame so imele namreč določene posebne ure, ko so se kopale samo one. Danes pa smo lahko vsi skupaj hodili po lepo urejeni potki. V reki smo videli veliko različnih rib, na prodišču pa račke, hrošče in pajke. Za Angelco sem nabral šopek cvetočih rož, potem pa smo se skrivali za drevesi – ne morete verjeti koliko različnih vrst dreves je tam, celo jablane, hruške in slive. Zdaj razumemo, zakaj je kanjon Kokre zavarovan kot naravna znamenitost.

TO MORAMO
PONOVITI...

SE ME ŠE
SPOMNITE?
SEVEDA, TUDI ZA
KRANČKOVE
KOVANCE
SKRIBIM!
VAS ZANIMA,
KAKO?

Zbiram vse tiste **kovance**, ki jih **Kranček** ne potrebuje takoj. Ko se jih nabere za dobre pol vreče, jih odnesem v banko. Potem pa pustim, da v banki nekaj časa odležijo. Tam se lepo spočijejo, se okrepijo, nemalo pa tudi porastejo. Ko čez čas pridem ponje, zanje potrebujem že cel žakelj, toliko jih je skupaj! **Ja, banka dela čudeže ... Ne veste, kaj je banka? Bistra pogruntavščina, vam rečem!**

NAGRADNO VPRAŠANJE 3

KAKO GLOBOK JE
KANJON REKE KOKRE?

- A 100 m
B 15 m
C 30 m

Obkroži pravilni odgovor. Nagradno vprašanje izreži in ga prilepi na dopisnico. Pripiši še svoje ime in priimek ter pošlji na naslov: **Zavod za turizem Kranj, Glavni trg 2, 4000 Kranj, ZA KRANČKA**, najkasneje do 9. oktobra.

Med prispelimi odgovori bomo izžrebali tri nagrajence, ki bodo prejeli majico s podobo Krančka.

NAGRAJENCI (2):
Davor Žunič, Kranj
Mateja Repinc, Bled
Klara-Sara Podgrajšek, Cerklje

Gorenjski Glas

AVTOMOBILIZEM

POD PRITISKOM OKOLJA

Letošnji avtomobilski salon v Frankfurtu bo v znamenju iskanja izhodov iz krize in krepitve alternativnih pogonskih možnosti.

Matjaž Gregorič

Svetovna avtomobilska industrija še nikoli ni bila v tako globoki krizi in še nikoli pred tako velikimi zahtevami in izzivi, kakršni jo čakajo v prihodnjih letih. To se nenazadnje kaže tudi v odsotnosti nekaterih avtomobilskih znamk, ki so sklenile, da je nastop na najpomembnejši evropski in morda tudi svetovni avtomobilski razstavi, prevelik strošek. Tako v Frankfurtu letos ni nekaterih znanih imen, drugi svoje avtomobile razkazujejo na skromnejših razstavnih površinah, tretji gredo naprej, kot da krize ni. Sicer pa so poleg drugih novosti, ki jih nekaj napovedujemo v sliki in besedi, rdeča nit letošnjega salona električni in hibridni avtomobili, kajti zahteve po manjšem obremenjevanju okolja so drugi pomemben dejavnik, ki bo v marsičem določal vrtenje avtomobilskega sveta v prihodnjih letih.

BMW X1 - Tisto, kar je bavorska avtomobilska kovačnica doslej poosebljala v večjem X5 in manjšem X3, se seli navzdol k novemu najmanjšemu športnemu terencu X1. Pri BMW natančno vedo, da novinec spada v dobro zaseden razred, kjer bo imel opravka s Volkswagnom Tiguanom, Fordom Kugo, Toyoto RAV4 in še s kakšnim drugim, seveda pa so ga okitili s hišnimi prestižnimi elementi. Za avto-

mobil je predviden šestvaljni bencinski motor in pet turbodizelskih motorjev.

CITROËN C3 - Pri Citroënu proti koncu leta pripravljajo zamenjavo za svoj drugi najstarejši model C3. Novi malček bo ohranil mladost svojega predhodnika, vendar bo za kanček manj igriv in nekoliko večji. S 3,94 metra dolžine se je precej približal drugim tekmečem v svojem razredu. Med motorji bo že v začetku na voljo tudi sodobni turbodizelski štirivaljnik s 66 kilovati (90 KM), ki bo v ozračje oddal le 99 gramov CO₂ na kilometer.

HYUNDAI ix35 - Južnokorejski avtomobilski tiger Hyundai že nekaj časa napoveduje zamenjavo za svoj najmanjši športni terenc Tucson. Med drugim bosta v novincu, ki so ga oblikovali v Hyundaijevem nemškem razvojnem centru, nova turbodizelska štirivaljnika, 1,7-litrski bo razvil 85 kilovotov (115 KM), 2,0-litrski pa bo na voljo v izvedbi s 100 ali 135 kilovati (136 oziroma 184 KM). Ix35 pride na slovenske ceste spomladi.

KIA VENGA - Zahvaljujoč nekaterim oblikovalskim in tehničnim rešitvam bo Kiina novinka ponujala prostornost spodnjega srednjega razreda, namenjena jo le evropskim kupcem. Poganjali jo bodo 1,4- in 1,6-litrski bencinski in dizelski motorji z močjo med 55 in 85 kilovati (75 in 115 KM). To bo prvi Kiin model, ki bo poleg deljive klopi v razmerju 60/40 imel tudi pov-

BMW X1

Citroën C3

sem ravno dno, novost pa je tudi pomična zadnja klop.

FORD C-MAX - Fordov kinetični dizajn je z oblikovnim izrazom poskrbel za bolj dinamičen videz novega kompaktnega enoprostorca, ki bo napredaj v drugi polovici prihodnjega leta. Hkrati bo Ford v novincu uvedel vrsto novih tehnologij, vključno s povsem novim 1,6-litrskim EcoBoost bencinskim motorjem z neposrednim vbrizgavanjem, in napredne funkcije za večjo priročnost in varnost.

OPEL ASTRA - Obiskovalce salona bo bolj kot novo lastništvo Opla, ki so ga komaj izvlekli iz krepiljev propadlega General Motorsa, zanimalo, kako je videti nova generacija Astre, ki se bo najprej pojavila v petvrtni karoserijski izvedbi. S 4,42 metra dolžine je nekoliko daljša od predhodnice, izbor motorjev je sestavljen iz štirih turbodizelskih štirivaljnikov, poleg njih pa bodo Astro poganjali še štirje bencinski stroji.

Opel Astra

Kia Venga

Ford C-Max

Hyundai ix35

ZMAGOVALEC

Kia cee'd - najbolje prodajan avto srednjega razreda v Sloveniji

7 LET
GARANCIJA

cee'd že od
9.990 EUR

7-let garancije in 5 EURO NCAP zvezdic za varnost, inovativni design, varčni motorji, bogata oprema in **nepremagljiva cena.**

cee'd že od
11.490 EUR

cee'd_sw že od
12.490 EUR

"... V času, ko se dvakrat obrne vsak evro, so avtomobili, kot je letošnja zvezdnica Kia cee'd, najbolj gospodarna izbira..."
(Delo, 16.05.2009)

"...Kia, ki je že lani povečala prodajo za domala neverjetnih 110 odstotkov, ve, kako se stvari streže, tudi v recesijskih časih..."
(Dnevnik, 11.07.2009)

KIA - največ avta za Vaš denar!

Sportage

Edini SUV v Evropi s 7-letno garancijo. Dodatno znižana cena za 1.000 EUR za omejeno število vozil! Že od

15.990 EUR

7 LET
GARANCIJA

DODATNIH
1.000 EUR
POPUSTA!

Urbani crossover Soul

6x AIRBAG, ABS, ESP, klima, el. paket in radio... sedaj že od

12.990 EUR

5 LET
GARANCIJA

DODATNIH
3.000 EUR
POPUSTA!

KMAG d.d., Leskoškova 2
Ljubljana, 01/58-43-333

MEDVODE: ČREŠNIK 01/361-22-50
KRANJ: NASMEH 04/235-17-77
BLED: AMBROŽIČ 04/574-17-84

* Pogoj garancije na voljo na www.kia.si/akcija, oz. pri zastopniku Kia. Komb. poraba goriva in emisija za vozila cee'd 1.4 je 6,3 l/100 km, 149 g/km CO₂, za Soul 1.6 je 6,5 l/100 km, 154 g/km CO₂, za Sportage 2.0 8,0 l/100 km, 190 g/km CO₂. ** MP cene vključujejo vse dane popuste, akcije, bonuse ter ne vključujejo doplačila met. barve, prevoza. Navedene akcijske cene za Sportage in cee'd že vključujejo 1.000 EUR, za Soul pa 3.000 EUR dodatnega popusta. * Obdobje januar - julij 2009. Slike so simbolične.

NAGRADNA KRIŽANKA

les 3

TC DOLNOV, Šuceva 23, Kranj, tel.: 04 2042 714

VELIKA IZBIRA
LAMINATOV, PARKETOV, PVC
PODOV, ITISONOV, DEKORATIVNIH
KAMNOV, NOTRANJH VRAT,
ZAKLJUČNIH LETEV, KUHINJSKIH
PULTOV IN STENSKIH OBLOG

NOVO, NOVO, NOVO

- MIZARSKI PROGRAM (okovja, vodila, vijaki, ...)
- DOBAVA IN RAZREZ IVERNIH, OSB, VEZANIH, PANELNIH IN MDF PLOŠČ
- ELEKTRIČNO IN BATERIJSKO ORODJE
- "PROFY" BRUSNI PAPIRJI ZA PARKETARJE

AKCIJA LES3

OD 11. 9. 2009 DO 30. 9. 2009 OZ. DO ODPRODAJE ZALOG

- LAMINATI AC3/31 7mm**
HRAST, BUKEV, JAVOR, KOSTANJ, ČEŠNJA
nora cena: **6,99** EUR/m²
- LAMELNI PARKET HRAST STANDARD 16x16 7L**
nora cena: **9,99** EUR/m²
- KANT PARKET HRAST 320x160x22 mm**
nora cena: **18,99** EUR/m²
- GOTOVI KLASIČNI PARKET BAMBUS**
NATUR, KARBONIRAN LAK 960 x 96 x 15
nora cena: **21,99** EUR/m²
- GOTOVI PARKETI**
 - PARKET GOTOVI PANELNI **GRABO** HRAST LOCK RUSTIK LAK 2250 x 200 x 14
nora cena: **19,99** EUR/m²
 - PARKET GOTOVI PANELNI **LIVA** HRAST STRUCTUR LOCK LAK 2200 x 190 x 14
nora cena: **22,99** EUR/m²
 - PARKET GOTOVI PANELNI **HARO** BUKEV TUNDRA TC LAK 2200 x 180 x 13,5
nora cena: **23,99** EUR/m²
 - PARKET GOTOVI PANELNI **LIVA** BAMBUS SVETLI, TEMNI LC LAK 1860 x 148 x 15
nora cena: **29,99** EUR/m²
 - PARKET GOTOVI PANELNI **HARO** OREH FLAIR LOCK LAK 1050 x 180 x 13,5
nora cena: **39,99** EUR/m²
- GOTOVI PARKET DVOSLOJNI (za talno gretje)**
 - PARKET GOTOVI DVOSLOJNI HRAST DESIGN LAK
nora cena: **28,99** EUR/m²
 - PARKET GOTOVI DVOSLOJNI HRAST STANDARD LAK
nora cena: **29,99** EUR/m²
- ZUNANJI LESENI PODOVI ZA TERASE**
 - SIBIRSKI MACESEN 21 x 145 x 4000/4200 mm
nora cena: **3,50** EUR/tm
 - MASSARANDUBA 25 x 145 x 4000/4270 mm
nora cena: **7,60** EUR/tm
- AKCIJA NOTRANJH VRAT**
 - RITA (iz zaloge) v barvi oreha, bela, hrast in češnja z montažo že od **199,90** EUR/kos
 - ROBERTA (iz zaloge) v barvi oreha, hrast in češnja z montažo že od **299,90** EUR/kos
 - LIKO COMPACTA (iz zaloge) v barvi bukev, hrast, češnja **-10 %**

- Vse cene veljajo za gotovinsko plačilo.
- Vse cene so v EUR in vključujejo 20% DDV
- Cene z montažo veljajo na pripravljene odprtine in vsebujejo 8,5 % DDV.

**KAR SE V LES3 DOGOVORI,
TO ZAGOTOVO DRŽI!**

Za reševalce križanke smo pripravili šest lepih nagrad:

1. nagrada - bon za nakup v vrednosti 40 EUR
2. nagrada - bon za nakup v vrednosti 30 EUR
3. nagrada - bon za nakup v vrednosti 20 EUR
- 4., 5. in 6. nagrado podeljuje Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 30. septembra 2009, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo.

GORENJSKI GLAS	SORTA TRTE IN VINA	DRŽAVA NA SEVERU AMERIKE	OTOČJE V ALEUTH	SLOVNIČNO ŠTEVILO	EVGEN BERGANT	BIVŠI SL. SMUČARSKI SKAKALEC (GREGA)	ATEK, OČKA	DEJSTVO, KI PODPIRA TRDITEV	PRIJETNO DIŠEČE SNOVI	GORENJSKI GLAS	BABICA	SKUPINA MRČESI	PETER PEN	SIGNAL ZA NEVARNOST	OLJNATA VNETHVA TEKOČINA V ZEMLJI	
NAMAZ IZ PREKUHANEGA SADIJA					5					STARO IME DVEH MESECEV (MALI IN VELIKI)			1			
GLAVNO MESTO MONGOLIJE	14									NASELJE POD PECO	17					
JAJČNA JED, SODO			13		SLIKAR OMERSA PISATELJ TAVČAR	11							ANDREJ FAJDIGA AVSTRALSKI MEDVEDEK			
KARMEN STAVEC			PEČAT RIMSKI CESAR				RIMSKI BOG LJUBEZNI					PODZEMNA ŽIVAL				
DELOVNA SKUPINA			6			NAŠ GLASBENIK (CARLI)	DEL BLEDA			20			NONA (MEŠCAN.) BIVŠI VOZNIK F-1 (ALAIN)			
MESTO NA TAJVANU					21		PSIHOLOG PEČJAK	LUKA NA FLORIDI JADRANSKI OTOK						NAŠ PISATELJ (FRAN)	URIN	
SESTAVIL: F. KALAN	RIBIŠKA VRVICA	TERME V PREKMURJU ORIG. ZAPIS IRISKE							10	MESTO V JUŽNI FRANCIJI						
IGRALEC MARVIN			16	NAD-STROPJE	IZVOR, POREKLO				RISALNA PRIPRAVA	SVILENA TKANINA DRŽAVLJAN GRČIJE	22			3		
REKA IN MESTEČE V FRANCIJI					KRAJ PRI CERKLJAH HUMORISTKA PUTRIH								JANEZ ČADEŽ HRVAŠKA POKRAJINA			
STROKOVNI OCENJEVALEČ DEL	4						MLEČNI IZDELEK		19	POVRŠINA PO KATERI HODIMO NJORKA			7		ČASOVNO OBDOBJE, EPOHA	
SEJALEC				2		LETUVIŠKI KRAJ V VZHODNI ISTRI	NEPREVODNA SNOV ZA IZOLACIJO	GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE KRAJ PRI ZADRU				SLIKAR ŠUBIC IVAN RAOS				
ARLES, LOČANJ, ROKET, TAINAN, TIBERIJ	KRAMPAR	GUMA ZA BRISANJE BESEDILA			ŽARJA, MAGMA IGRALKA BASINGER					SLADKA ŽGANA PLJAČA				23		
DOLENJSKA REKA					POLITIČNO ZATOČIŠČE	12				ČARA, ČACKA						
KRATICA ITAL. RTV				MESTO V NIGERJI	IRSKI GLASBENIK DUHOVNIŠKO OBLAČILO				18							
NAJVIŠJI ČIN V MORNARICI			9					BIVŠA NEMSKA PEVKA		IME IGRALKE COLLINS						
MARJAN ILEŠIČ		LOCEN (NAREČNO) JADRANSKI OTOK						8								
ŠAMPION						RADIJSKI NOVINAR LIPICER MARKO ELSNER										
GORSKE REŠEVALNE SANI				RIMSKA LJUBLJANA		15										
ČETRTRA DIMENZIJA				PRIMORSKO RDEČE VINO					24							

les 3 TC DOLNOV, Šuceva 23, Kranj, tel.: 04 2042 714

DRUŽABNA KRONIKA

RADIJSKI TRIDESETLETNIK

Enajsti september se nam je vtisnil v spomin po terorističnem napadu na ZDA, a ta dan je pomemben mejnik tudi za gorenjski medijski prostor: pred tridesetimi leti se je namreč prvič oglasil Radio Žiri, zdaj že vrsto let znan kot Radio Sora.

Ana Hartman

V petek je škofjeloški Radio Sora praznoval 30-letnico delovanja. Enajstega septembra 1979 se je namreč prvič oglasil Radio Žiri. "To je bilo za tiste razmere izjemno, ne samo ustanovitev, pač pa tudi priprava pogojev za delovanje in borba za uveljavitev radia," je direktor Radia Sora **Marjan Potočnik** poudaril na petkovi slavnostni akademiji v Kristalni dvorani v Škofji Loki. Tam so se poleg sodelavcev radia (teh je danes prek petdeset) zbrali tudi poslovni partnerji ter župani

vseh štirih občin na Škofjeloškem, ki so solastnice radia, in poudarili pomen lokalnega medija. Tridesetletno pot je po besedah direktorja znamenovalo tudi marsikaj grenkega, včasih ni bilo denarja niti za plače, a tudi danes razmere niso lahke, saj je "medijski trg nasičen in se vsak po svoje bori za poslušalce, gledalce in bralce ter svoj kos pogače". Vesel je, da na Sori kljub vsemu uspešno kljubujemo negotovim sistemskim in tržnim razmeram v medijskem prostoru.

Radio Sora, ki je osredotočen predvsem na dogajanje na Škofjeloškem, je danes eden pomembnejših regionalnih medijev na Gorenjskem. "Ko

smo ga pred tridesetimi leti postavljali na noge, smo mislili, da delamo malce večjo razglasno postajo za Žiri in okolico. Danes je preprosto narediti radio: greš v trgovino in kupiš stvari, nam pa takrat ni ostalo drugega, kot da smo šli v Italijo in Avstrijo in v potovalnih torbah 'prešvercali' magnetofon in drugo opremo ...," je spomine obujal tehnik **Rudi Krvina** (radiu je kot edini sodelavec zvest vseh 30 let), ki je skupaj z **Borisom**, **Milanom** in **Ladom Oblakom** ustanovil radio v Žireh. Ta se je kasneje preimenoval v Radio Sora in preselil v Škofjo Loko.

Tako kot na radiu tudi na slovesnosti ni šlo brez dobre glasbe, za katero so poskrbeli

skupina **Jazz station** ter **Romana Krajncan** ob spremljavi pianista **Blaža Puciharja**. Še več glasbe je poslušalce čakalo zvečer na radijskem žuru v nekdanji vojašnici, kjer se je zvrstilo kar 36 glasbenih izvajalcev, med njimi **Natalija Kolšek**, **Adi Smolar**, **Atomic Harmonik**, **Werner**, **Marko Vozelj**, **Tanja Žagar**, **Orleki**, **Ivo Mojzer**, **Skater**, **Vili Resnik**, **Manca Špik**, **Eva Černe** ... Ob enih zjutraj je kot zadnja nastopila dolenski skupina TA'de'Y in sklenila radijski žur, ki so ga vodili **Saša Pivk Avsec**, **Krištof Ramovš**, **Tina Javor**, **Jana Jenko** in **Monika Tavčar**, vse vajeti v zadržju pa je imela v rokah **Andreja Čamernik**.

Medtem ko je direktor radia **Marjan Potočnik** (levo) nameščal mikrofona, je tehnik in eden od ustanoviteljev radia **Rudi Krvina** užival v družbi moderatorke **Saše Pivk Avsec**.

Nekdaj moderator in novinar na Radiu Sora, zdaj pa obraz nacionalne televizije **Jan Novak** v pogovoru s **Karlo Bernik**, eno prvih novinark na Radiu Žiri / Foto: Tina Dokl

Moderatorke **Moniko Tavčar** je pri rezanju šunke 'nazoroval' gostinec **Zdene Jurgec**, ki je poskrbel za pogostitev.

Obletnici radia sta nazdravili tudi urednica **Tanja Barašin** (desno) in upokojena dolgoletna tajnica **Vasilija Jesenko**.

Radijski rojstni dan je povezal tudi **Romano Krajncan** in pianista **Blaža Puciharja**. / Foto: Tina Dokl

Na radijskem žuru v nekdanji vojašnici je obiskovalce na noge spravila tudi **Tanja Žagar**. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

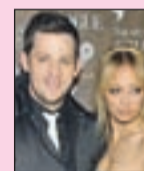
VRTIMO GLOBUS

Sedem mesecev v pižami

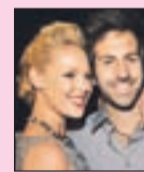
Whitney Houston se z novim albumom *Look To You*, prvim po sedmih letih, vrača na vrhove glasbenih lestvic. Že prvi teden so v ZDA prodali več kot tristo tisoč izvodov. Temnopolta diva je v intervjuju z **Oprah Winfrey** spregovorila o zasvojenosti z drogami, ki se je začela leta 1992, kmalu po uspešnici *Telesni stražar*. Kar sedem mesecev je bila v pižami in uživala crack kokain, za svoje težave pa ne krivi nekdanjega moža **Bobbyja Browna**, ampak prevzema polno odgovornost.

Sinu dala ime Sparrow

Nekdaj najboljša prijateljica **Paris Hilton**, zdaj pa oblikovalka oblačil in modnih dodatkov **Nicole Richie** in frontman skupine *Good Charlotte* **Joel Madden** sta po hčerki **Harlow**, ki bo januarja dopolnila dve leti, dobila še sina. V sredo se jima je v zgodnjih jutranjih urah rodil 3,57 kilograma težak deček, ki sta ga poimenovala **Sparrow James Midnight Madden**. Vsi štirje se počutijo dobro.

Posvojila korejsko deklico

Igralka **Katherine Heigl** in glasbenik **Josh Kelley**, poročena od decembra 2007, sta posvojila deset mesecev staro korejsko deklico z imenom **Naleigh**. Postopek je bil intenziven, je razkrila zvezdnica nove romantične komedije *Grda resnica*, a ker gre za otroka s posebnimi potrebami, je bil tudi hitrejši, saj so želeli, da se čim prej navadi na novo družino. Za posvojitve se je odločila, ker so njeni starši posvojili korejsko deklico **Mag** - ki ji je kot prava sestra in sta si zelo blizu.

Zlati lev izraelskemu Libanonu

Film **Libanon** izraelskega režiserja **Samuela Maoza**, ki je skoraj cel vojni film posnel iz tanka, je ob zaključku beneškega filmskega festivala dobil zlatega leva za najboljši film. Srebrnega leva za najboljšega režiserja je dobila v Iranu rojena **Shirin Neshat** za film *Zanan Bedone Mardan* (Ženske brez moških). Za najboljšega igralca so nagradili Britanca **Colina Firtha** za vlogo v filmu *A Single Man*, za najboljšo igralko pa Rusinjo **Ksenio Rappoport** za vlogo v filmu *La Doppia ora*.

Najbolj znano radijsko in voditeljsko ženičko, razposajeno mamo **Manko** smo ujeli v objektiv na petnajstletnici radia **Robin** in ob praznovanju stoletnice prvega poleta bratov **Rusjan** v Novi Gorici. / Foto: Zaklop